

PLANS DOCENTS

CURS 2015-2016

GRAU D'INFORMACIÓ I
DOCUMENTACIÓ

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Administració Local i Unitats d'Informació

Codi de l'assignatura: 364258

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: CIRO LLUECA FONOLLOSA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
------------------------------	-----------------

Activitats presencials	8
- Teoricopràctica	8
Treball tutelat/dirigit	42
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat prèviament les assignatures Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació, i Informació i Societat.

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Conèixer l'àmbit competencial, l'estructura i el funcionament de les administracions locals, especialment dels ajuntaments.
- Conèixer els vincles orgànics, funcionals i econòmics entre aquestes administracions i les unitats i els serveis d'informació del municipi.
- Adquirir una visió global de l'entorn municipal i local basada en la interrelació entre les diferents unitats i serveis d'informació.
- Conèixer els serveis i equipaments d'informació municipals i locals, i les possibilitats que els ciutadans hi accedeixin i n'usin la informació.
- Conèixer i analitzar els diferents agents presents en l'entorn municipal i com es relacionen amb les unitats i els serveis d'informació local.

Blocs temàtics

1. El municipi: estructura, òrgans de govern i competències. Altres entitats locals i relacions entre administracions

- 1.1. Marc legal del govern local
- 1.2. L'ajuntament: funcions, estructura, organització, competències i pressupost
- 1.3. Anàlisi de les regidories o àrees de serveis a les persones proveïdores de serveis i equipaments d'informació municipals
- 1.4. Marc competencial, estructura, òrgans i funcions de les altres administracions d'àmbit local: consells comarcals, diputacions provincials, mancomunitats de municipis, etc.

2. Les unitats i els serveis d'informació d'un municipi

- 2.1. Planificació estratègica local de serveis i d'equipaments informatius
- 2.2. Identificació de les diferents unitats d'informació d'un municipi. Dependència orgànica o funcional amb l'Administració pública
- 2.3. Biblioteques, plans de biblioteques, xarxes urbanes de biblioteques públiques municipals, plans de foment de la lectura
- 2.4. Arxius. Xarxes municipals i comarcals
- 2.5. Serveis municipals d'informació local o d'informació al ciutadà i altres centres d'informació presents en el municipi

3. La cooperació i les interrelacions entre les unitats d'informació locals

- 3.1. Globalització, societat de la informació i del coneixement, societat en xarxa. Economia del coneixement
- 3.2. Dinàmiques socials i paper de les unitats d'informació en el context socioeconòmic i cultural del municipi. Treball transversal i cooperatiu
- 3.3. La col·laboració amb els agents presents en l'entorn local implicats en la producció, l'elaboració o la distribució d'informació

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i activitats pensades per treballar-hi, exercicis i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació

amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica té una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, establertes en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada es basa en un sistema que té en compte tres components:

- Prova escrita: 10 % de la qualificació final

Consisteix a superar una prova escrita per demostrar que s'han entès correctament els continguts docents.

Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40 i 49 punts sobre 100.

- Treball de curs individual dedicat a «Anàlisi i proposta per a la millora d'una política o servei d'informació local», que consisteix en el lliurament de quatre parts:

- a) Notificació de la proposta de municipis (1 % de la qualificació final).
- b) Anàlisi dels municipis (19 %).
- c) Proposta de millora (20 %).
- d) Presentació del treball (30 %).

El calendari de lliurament de les tres parts és el següent: la part *a* s'entrega la quarta setmana de març; la *b*, la quarta setmana d'abril; la *c*, la primera setmana de maig, i la *d*, la quarta setmana de maig.

Si no es presenten les quatre parts (*a*, *b*, *c*, *d*) del treball s'obté una qualificació de no presentat.

La part *a* del treball no és reavaluable. Les parts *b*, *c* i *d* es poden reavaluar quan tinguin una puntuació mínima de 40 punts sobre 100.

- Exercicis fets durant el semestre: 20 % de la qualificació final

Consisteixen a resoldre una sèrie d'exercicis breus durant el semestre lectiu per demostrar que s'han entès correctament els continguts docents.

Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40 i 49 punts sobre 100.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única té dues parts:

- Treball de curs dedicat a «Anàlisi i proposta per a la millora d'una política o servei d'informació local»: 40 % de la qualificació final.

El treball es fa de manera individual.

La presentació del treball és imprescindible per superar el no presentat.

El treball es pot reavaluar quan tingui una puntuació mínima de 40 punts sobre 100.

- Prova escrita: 60 % de la nota final.

La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 40 punts sobre 100. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la prova escrita.

Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40 i 49 punts sobre 100.

Si no es fa la prova escrita la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Castells, Manuel. *L'era de la informació: economia, societat i cultura*. Barcelona: UOC, 2003. 3 vol. ISBN 84-8429-300-9.

Mir i Bagó, Josep. *Ajuntament fàcil*. 3a ed. Barcelona: Federació de Municipis de Catalunya, 2011. 155 p. ISBN 978-84-87286-61-5.

Text electrònic

Guies per al desenvolupament de la societat del coneixement [en línia]: *els governs locals davant el repte del web 2.0*. Barcelona: Localret, 2009. 62 p. <http://www.localret.cat/wp-content/files_mf/1422979603governsllocalsdavantelreptedelweb2.0.pdf>. [Consulta: 2 de juliol 2015].

Serra, Albert. *La transversalitat en la gestió de polítiques públiques* [en línia]. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2004. 37 p. Síntesi (Centre per a la Innovació Local); 7. <<http://www1.diba.cat/llicreteria/pdf/38156.pdf>>. [Consulta: 4 de febrer 2015]

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Anàlisi de Necessitats d'Informació

Codi de l'assignatura: 360048

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: CONSTANÇA ESPELT BUSQUETS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Departament: Dept. Psicologia Social i Psicologia Quantitativa

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	32
- Pràctiques de problemes	12
- Pràctiques d'ordinadors	3
- Seminari	3
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació, i Fonaments de Cognició Humana.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els conceptes que caracteritzen el comportament informacional de les persones.
- Diferenciar els tipus d'estudis del comportament informacional.
- Conèixer els factors principals per analitzar les necessitats i l'ús d'informació en contextos científics.
- Conèixer els factors principals per analitzar les necessitats i l'ús d'informació en el

context de les organitzacions.

- Conèixer els mètodes i les tècniques per dur a terme les anàlisis de necessitats.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar els factors rellevants per analitzar el context de les unitats i serveis d'informació.
- Detectar i saber interpretar les necessitats informatives dels usuaris reals i potencials, i el seu comportament informacional.
- Identificar criteris formals i conceptuals en l'avaluació dels resultats de la recuperació d'informació.
- Interpretar els resultats obtinguts en estudis de necessitats.

Blocs temàtics

1. Comportament informacional i necessitats d'informació

- 1.1. Usuaris individuals, grups i comunitats. Factors cognitius i socials del comportament informacional
- 1.2. Anàlisi del context. Definició de necessitats a partir de situacions i tasques
- 1.3. La interacció de l'usuari amb el sistema d'informació: cerca, exploració, avaluació i ús de la informació. Creació, col·laboració i gestió de la informació personal

2. Estudis de necessitats i consum d'informació

- 2.1. Marc general dels estudis d'usuaris: visió històrica, models principals i tendències actuals
- 2.2. Tipologia d'estudis d'usuaris. Finalitats i objectius
- 2.3. Disseny dels estudis de necessitats i consum d'informació

3. Comportament informatiu de les comunitats científiques i acadèmiques

- 3.1. Les comunitats de pràctica. Tasques de producció i ús d'informació científica
- 3.2. Àmbits de coneixement científic: disciplines i dominis d'especialitat
- 3.3. Anàlisi de categories conceptuals i tipologies documentals per disciplines

4. Comportament informatiu en les organitzacions

- 4.1. Cultura corporativa i valor de la informació i el coneixement en les organitzacions
- 4.2. Categories d'actius d'informació
- 4.3. Formes d'ús de la informació i anàlisi funcional de l'ús de la informació en les organitzacions

5. Mètodes i tècniques de recollida de dades

- 5.1. Tècniques quantitatives: estudis d'enquestes i anàlisis de transaccions
- 5.2. Tècniques qualitatives: observació, entrevistes i grups de discussió

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les classes magistrals de presentació dels continguts teòrics es completen amb sessions pràctiques basades en el treball dirigit fet prèviament per l'estudiant. Aquestes sessions es dediquen a resoldre casos pràctics que plantegi el professorat, pràctiques d'ordinador — consulta d'exemples de l'aplicació dels continguts teòrics en sistemes d'informació— i tutorització dels treballs de grup.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta dels elements següents:

- Activitats 1 i 2: pràctiques en grup d'anàlisi del context del comportament informacional, amb un pes del 20 % cadascuna; la primera s'ha de presentar la tercera setmana d'octubre i

la segona, la darrera setmana de novembre.

- Activitat 3: pràctica individual sobre les tècniques de recollida de dades, amb un pes del 20 % de la puntuació final. La presentació està prevista per a la segona setmana de gener.
- Prova escrita parcial 1, amb un pes del 25 % en la puntuació final, prevista per a la segona setmana de novembre.
- Prova escrita parcial 2 (tema 5), amb un pes del 15 % de la puntuació final, el darrer dia de classe.

No presentar les tres activitats pràctiques comporta un no presentat a la nota final; no presentar cada activitat es qualifica amb un 0. Per aprovar l'assignatura la mitjana de les proves parcials ha de ser igual o superior a 5. La nota final de l'assignatura s'obté fent la mitjana ponderada de les activitats pràctiques i les proves parcials.

Reavaluació

- Activitats 1 i 2: en cas que la mitjana de les dues pràctiques estigui entre 4 i 4,9 es pot presentar un exercici individual addicional el dia fixat en el calendari de reavaluació.
- Activitat 3: en cas d'obtenir una qualificació inferior a 5 es pot presentar un exercici addicional el dia fixat en el calendari de reavaluació.
- Proves parcials: en cas que la mitjana ponderada de les dues proves parcials sigui inferior a 5, es pot fer un examen que inclogui tot el temari de l'assignatura el dia fixat en el calendari de reavaluació.

Per aprovar l'assignatura, la nota de l'examen de reavaluació ha de ser igual o superior a 5, i es fa mitjana amb les qualificacions de les tres pràctiques (corresponents a l'avaluació continuada o a la reavaluació).

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

La qualificació final de l'assignatura és la mitjana de tres elements d'avaluació:

- Treball de resum i comentari de tres lectures (20 %). La presentació es fa el darrer dia de classe. Activitat no reavaluable.
- Dossier de tres pràctiques (30 %). La presentació es fa el dia fixat en el calendari d'avaluació única de gener. Activitat no reavaluable.
- Prova escrita (50 %). Es fa el dia fixat en el calendari d'avaluació única de gener. En el cas d'obtenir una nota inferior a 5, hi ha la possibilitat de fer l'examen de reavaluació.

Per aprovar l'assignatura cal haver presentat tots els elements d'avaluació, superar la prova

escrita (o l'examen de reavaluació) amb un 5 i obtenir una qualificació mitjana igual o superior a 5. No presentar qualsevol dels tres elements de l'avaluació comporta la qualificació final de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Beck, Susan E.; Manuel, Kate. *Practical research methods for librarians and information professionals*. New York: Neal-Schuman, 2008. 309 p. ISBN 978-1-55570-591-6.

Bernard, H. Russell. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. Thousand Oaks: Sage Publications, 2000. 650 p. ISBN 0-7619-1403-X.

Case, Donald O. *Looking for information: a survey of research on information seeking, needs, and behavior*. 3rd ed. Bingley: Emerald, 2012. XVI, 491 p. ISBN 978-1-78052-654-6.

Choo, Chun Wei. *The knowing organization: how organizations use information to construct meaning, create knowledge, and make decisions*. 2nd ed. New York: Oxford University, 2006. XIV, 354 p. ISBN 0-19-517678-2.

Choo, Chun Wei; Detlor, Brian; Turnbull, Don. *Web work: information seeking and knowledge work on the World Wide Web*. Dordrecht: Springer, 2000. 236 p. ISBN 0-7923-6460-0.

Fidel, Raya. *Human information interaction: an ecological approach to information behavior*. Cambridge (Mass.): MIT Press, 2012. 348 p. ISBN 9780262017008.

Fisher, Karen E.; Erdelez, Sanda; McKechnie, Lynne (E.F.) (eds.). *Theories of information behavior*. Medford: Information Today, 2005. XXII, 431 p. ISBN 1-57387-230-X.

González Teruel, Aurora. *Los estudios de necesidades y usos de la información: fundamentos y perspectivas actuales*. Gijón: Trea, 2005. 181 p. ISBN 84-9704-166-6.

González Teruel, Aurora ; Barrios Cerrejón, M. Teresa. *Métodos y técnicas para la investigación del comportamiento informacional. Fundamentos y nuevos desarrollos*. Gijón: Trea, 2012. 311 p. ISBN 9788497046718.

Gould, Constance C.; Handler, Mark. *Information needs in the social sciences: an assessment prepared for the Research Information Management of the Research Libraries Group*. Mountain View (Calif.): Research Libraries Group, 1989. 56 p.

Kuhlthau, C. *Seeking meaning: a process approach to library and information services*. 2nd ed. Westport: Libraries Unlimited, 2004. XVII, 247 p. ISBN 1-59158-094-3.

Nicholas, David. *Assessing information needs: tools, techniques and concepts for the Internet age*. 2nd ed. London: Aslib, 2000. XII, 163 p. ISBN 0-85142-433-3.

Powell, Ronald. *Basic research methods for librarians*. 4th ed. Westport: Libraries Unlimited, 2004. X, 347 p. ISBN 1-59158-103-6.

Ruthven, Ian; Kelly, Diane (eds.). *Interactive information seeking, behaviour and retrieval*. London: Facet, 2011. 296 p. ISBN 978-1-85604-7074.

Savolainen, Reijo. *Everyday information practices: a social phenomenological perspective*. Lanham: Scarecrow Press, 2008. X, 233 p. ISBN 978-0-8108-6111-4.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport (Conn.) : Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Aspectes Legals de la Informació

Codi de l'assignatura: 360036

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MARIA ASUNCION ESTEVE PARDO

Departament: Dept. de Dret Privat

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	42
- Pràctiques de problemes	8
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Informació i Societat.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre el marc jurídic i administratiu nacional i internacional de la gestió i difusió d'informació, i els aspectes legals i ètics de l'ús i la transferència.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer la legislació vigent en relació amb l'accés i l'ús de la informació.
- Identificar els problemes legals que plantegen l'accés i la difusió de la informació.
- Comprendre les obligacions externes que imposa l'ordenació administrativa a les organitzacions públiques i privades.
- Conèixer els drets i les infraccions que poden produir-se en facilitar l'accés a continguts, dades i imatges protegides.
- Determinar la responsabilitat del professional de la informació en la difusió de pràctiques legals sobre l'accés a la informació.
- Distingir entre ètica i legalitat en relació amb l'accés i l'ús de la informació.

- Comprendre les funcions i la utilitat dels diferents tipus de contractes entre autors i productors, i les llicències de materials electrònics.

Blocs temàtics

1. Introducció al dret

- 1.1. Fonts del dret
- 1.2. Organització administrativa de l'Estat
- 1.3. Organització judicial
- 1.4. Competències de l'Estat i de les comunitats autònomes
- 1.5. Dret públic i dret privat
- 1.6. La titularitat dels béns
- 1.7. La relació jurídica. Les infraccions de la llei: responsabilitat civil i penal

2. Normes aplicables als recursos d'informació, a les biblioteques i als arxius

- 2.1. Sistema de competències de les administracions públiques en matèria de patrimoni documental, biblioteques i arxius, i documentació pública
- 2.2. Normes aplicables als documents i arxius. Definició legal de *document*. Els documents d'arxiu. Definició legal d'*arxiu*: funcions
- 2.3. Titularitat dels documents i dels recursos d'informació: recursos d'informació de titularitat pública i recursos d'informació de titularitat privada. Distinció entre la titularitat de la propietat física dels recursos i els drets de propietat intel·lectual
- 2.4. Normativa aplicable al patrimoni documental i bibliogràfic

3. Els drets sobre la informació

- 3.1. El dret a la informació com a dret fonamental
- 3.2. La informació com a objecte de drets exclusius: drets exclusius sobre la imatge i la intimitat de les persones, drets exclusius sobre dades de caràcter personal, drets de propietat intel·lectual sobre continguts

4. Procediments per obtenir documentació pública, dades personals i continguts protegits

- 4.1. L'accés a la documentació administrativa
- 4.2. La utilització de dades de caràcter personal

4.3. La utilització d'imatges de persones i documents sobre la seva intimitat

4.4. L'obtenció de documents protegits per drets de propietat intel·lectual; el paper de les entitats de gestió i les llicències lliures

5. Règim legal de les publicacions

5.1. Conceptes legals de *llibre, biblioteca, editor, impressor, publicació*, etc.

5.2. Règim jurídic del llibre: fixació del preu del llibre, ISBN, ISSN

5.3. Normes sobre dipòsit legal

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura té una part teòrica important perquè l'estudiant adquireixi els coneixements legals bàsics sobre l'ús i l'adquisició de la informació. La base d'aquesta part teòrica l'explica el professorat en les classes magistrals i requereix l'estudi individualitzat de l'alumne en les hores de treball autònom.

L'estudi de casos i la resolució d'exercicis i de problemes tenen per finalitat que l'estudiant aprengui a aplicar la llei i els coneixements que adquireixi en aquesta assignatura.

Les diferents proves avaluable de l'assignatura tenen sempre una part teòrica i una de pràctica, amb casos o exercicis que l'estudiant ha de resoldre. Durant la prova, es pot consultar la legislació per resoldre la part pràctica evaluable.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en quatre proves presencials:

- La primera prova és de caràcter teòric i té un valor del 15 % de la nota final. Es fa després que s'hagin impartit els blocs temàtics 1 i 2 de l'assignatura (al voltant de la segona setmana de març).
- La segona prova és de caràcter teoricopràctic i té un valor del 20 % de la nota final. Té lloc després que s'hagi impartit el bloc temàtic 3 de l'assignatura (al voltant de la darrera setmana d'abril).
- La tercera prova és de caràcter pràctic i té un valor del 15 % de la nota final. Té lloc

després que s'hagi impartit el bloc temàtic 4 de l'assignatura (aproximadament dues setmanes abans de finalitzar el període lectiu).

- La quarta prova és de caràcter teoricopràctic i té un valor del 50 % de la nota final. És imprescindible aprovar la part teòrica d'aquesta prova per poder superar l'assignatura. Té lloc el dia assignat per als exàmens de juny. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix a resoldre supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la pot resoldre consultant la legislació.

Qui no es presenti a alguna de les proves d'avaluació obté una qualificació de 0 en aquesta prova, però pot fer les altres proves de l'avaluació continuada.

Reavaluació

Qui hagi suspès l'avaluació continuada amb una nota igual o superior a 3 pot fer un examen teoricopràctic nou de tota l'assignatura. La nota que obtingui en aquest examen substitueix la nota de la quarta prova d'avaluació continuada pel que fa al càlcul de la nota final.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar des de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre. No hi ha requisits per acollir-s'hi.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix a resoldre supòsits concrets d'accés a informació legalment protegida i l'estudiant la pot resoldre consultant la legislació.

Reavaluació

Qui hagi suspès la prova d'avaluació única amb una nota igual o superior a 3 pot dur a terme un examen teoricopràctic nou de tota l'assignatura. La nota que obtingui en aquest examen substitueix la nota obtinguda en la prova d'avaluació única.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo (coord.). *Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual*. 3.ª ed. Madrid: Tecnos, 2007. 2.322 p. ISBN 978-84-309-4640-2.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo (coord.). *Manual de propiedad intelectual*. 3.ª ed. Valencia: Tirant lo Blanch, 2006. 332 p. ISBN 84-8456-679-X.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo [et al.]. *Las reformas de la Ley de Propiedad Intelectual*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2006. 260 p. ISBN 84-8456-693-5.

Bouza López, Miguel Ángel. *El derecho "sui generis" del fabricante de bases de datos*. Madrid: Reus: Aisge, Artistas, Intérpretes Sociedad de Gestión, 2001. 319 p. ISBN 84-290-1370-9.

Esteve Pardo, Asunción (coord.). *Propiedad intelectual: doctrina, jurisprudencia, esquemas y formularios*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2009. 967 p. ISBN 978-84-9876-450-5.

Fernández Masiá, Enrique [et al.]. *Los derechos de propiedad intelectual en la nueva sociedad de la información: perspectivas de derecho civil, procesal, penal e internacional privado*. Granada: Comares, 1998. 269 p. ISBN 84-8151-599-X

Garrote Fernández-Díez, Ignacio. *El derecho de autor en Internet: los tratados de la OMPI de 1996 y la incorporación al derecho español de la directiva 2001/29/CE*. 2.ª ed. Granada: Comares, 2003. XXVI, 669 p. ISBN 84-8444-659-X.

Guerrero Picó, María del Carmen. *El impacto de Internet en el derecho fundamental a la protección de datos de carácter personal*. Cizur Menor: Thomson Civitas, 2006 , 2006. 587 p. ISBN 84-470-2688-4.

Lipszyc, Delia. *Derecho de autor y derechos conexos*. Paris: Unesco; Bogotá: CERLALC; Buenos Aires: Za valía, cop. 1993. 933 p. ISBN 92-3-302837-2.

Plaza Penadés, Javier. *Propiedad intelectual y sociedad de la información (Tratados OMPI, Directiva 2001/29/CE y responsabilidad civil en la Red)*. Cizur Menor: Aranzadi, 2002. 333 p. ISBN 84-8410-897-X

Rodríguez Tapia, José Miguel (director); Sergio Cámara Lapuente [et al.]. *Comentarios a la Ley de Propiedad Intelectual*. Cizur Menor (Navarra): Thomson Civitas, 2007. 1.053 p. ISBN 978-84-470-2616-6.

Veleiro, Belén. *Protección de datos de carácter personal y sociedad de la información*. Madrid: Boletín Oficial del Estado, 2008. 668 p. ISBN 978-84-340-1783-2.

Article

Gasaway, Laura N. "Values conflict in the digital environment: librarians versus copyright holders". *Columbia-VLA journal of law & the arts*, vol. 24 (fall 2000), p. 115-161.

Massaguer Fuentes, Josep; Salelles Climent, J. Ramon. "El derecho de la propiedad intelectual ante los desafíos del entorno digital: perspectiva general y problemas particulares para las

bibliotecas". *Revista general de derecho*, n.º 636 (sept. 1997), p. 10.927-10.958.

Díez Bueso, Laura, " La relevancia pública en el derecho a la información: algunas consideraciones". *Revista Española de Derecho Constitucional* , núm. 66, 2002.

Comunicacions, ponències

Esteve Pardo, Asunción. "Las licencias de material electrónico". En: *8ª Jornadas Españolas de Documentación. Los sistemas de información en las organizaciones: eficacia y transparencia*. Barcelona [etc.]: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2003. ISBN 84-930335-3-7.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Avaluació i Qualitat

Codi de l'assignatura: 360051

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: AURORA VALL CASAS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 9

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 225
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	75
- Teoria	20
- Teoricopràctica	5
- Pràctiques orals comunicatives	5
- Sortida de camp	30
- Seminari	15
Treball tutelat/dirigit	75
Aprenentatge autònom	75

Recomanacions

Per poder cursar aquesta assignatura és recomanable haver cursat Mètodes i Tècniques de Planificació.

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'identificar els punts forts i febles d'una organització, d'un producte o d'un servei, com també d'establir i utilitzar indicadors, i elaborar solucions per millorar la qualitat.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Diagnosticar i identificar els factors que condicionen l'avaluació d'unitats, serveis i productes d'informació.
- Comprendre els principis i les tècniques de gestió de la qualitat.

- Establir un sistema bàsic de gestió de la qualitat en unitats, serveis i productes d'informació.
- Formular propostes de millora que tinguin en consideració els recursos disponibles en l'organització o el projecte.
- Aplicar les nocions d'*avaluació* i de *qualitat* a l'itinerari curricular propi.

Referits a habilitats, destreses

- Establir i aplicar indicadors del rendiment i de l'impacte.
- Capacitat comunicativa oral (capacitat de comprendre i expressar-se oralment, domini del llenguatge especialitzat i capacitat de buscar, usar i integrar la informació).

Blocs temàtics

1. Avaluació de recursos, processos, serveis i productes d'informació

- 1.1. El concepte d'*avaluació*
- 1.2. Motivacions de l'*avaluació*
- 1.3. Abast i tipus d'*avaluació*

2. El procés d'avaluació a les unitats d'informació

- 2.1. Establiment dels objectius de l'*avaluació*. Determinació dels criteris
- 2.2. Tècniques de recollida de dades
- 2.3. Els indicadors. Concepte i característiques. Tipus d'indicadors. Norma ISO 11620 d'indicadors de rendiment bibliotecari. Altres normes i recomanacions
- 2.4. Anàlisi i interpretació dels indicadors

3. Els resultats de l'avaluació a les unitats d'informació

- 3.1. Aplicacions pràctiques per a la presa de decisions. El quadre de comandament. El Pla de millora
- 3.2. Presentació i difusió dels resultats de l'*avaluació*

4. La qualitat en els serveis: concepte i planificació

- 4.1. El concepte de *qualitat*: del món de la producció al món dels serveis
- 4.2. Els principis de gestió de la qualitat total
- 4.3. La recepció de la cultura de la qualitat en els serveis i unitats d'informació
- 4.4. Planificació i elements del sistema de qualitat
- 4.5. Processos i procediments. Mapa de processos. Normalització i documentació en els sistemes de qualitat
- 4.6. Els instruments de la qualitat. El benchmarking

5. Models i normes de referència i instruments en la gestió de qualitat

- 5.1. Models i normes de referència en la gestió de qualitat: panorama a les unitats d'informació. La certificació de la qualitat
- 5.2. La norma ISO 9001
- 5.3. El model EFQM
- 5.4. El model Libqual

6. Els compromisos de qualitat a les unitats d'informació

- 6.1. Sistemes de qualitat i compromisos amb l'usuari: anàlisi de resultats i de la retroacció
- 6.2. La carta de serveis: acords per proveir serveis i elements de la norma UNE 92300:2008
- 6.3. La percepció dels usuaris i dels treballadors. Gestió de les queixes i dels suggeriments

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es completen amb sessions pràctiques dedicades a fer exercicis de treball en grup a partir de supòsits i estudis de casos, els resultats dels quals s'exposen a l'aula. Hi ha tres tutories obligatòries, que han de permetre el seguiment dels treballs i de les pràctiques.

Metodologia específica per als 3 crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques

Es treballa a partir de visites i seminaris tot aprofitant el coneixement que el marc general de l'assignatura proporciona sobre l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, i les necessitats dels usuaris. Les pràctiques se centren en l'estudi de casos diferents (unitats d'informació, serveis, recursos, processos, etc.) a partir d'una aproximació teòrica, una visita o la presència d'un professional a l'aula, i en l'elaboració d'un treball breu de síntesi que s'ha de discutir a classe.

Cada estudiant analitza el seu perfil en relació amb els interessos acadèmics i professionals a l'inici i al final del semestre per reflectir els avenços en la concreció de l'especialització i l'orientació professional. Alhora, a final de curs, s'ha de presentar una proposta de tipologia de centre de pràctiques en el qual es vol fer l'estada el semestre següent, tenint en compte els coneixements adquirits al llarg de l'assignatura. Aquests materials (anàlisi del perfil i proposta de tipologia de centre de pràctiques) s'apleguen en un dossier que ha d'incloure, a més, un currículum i una carta adreçada al responsable del centre on es voldrien dur a terme les pràctiques i els treballs de síntesi fruit de l'assistència a visites, xerrades i seminaris.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Per als crèdits teoricopràctics, els elements d'avaluació són els següents:

- Dos treballs preferentment col·laboratius (en grups d'un màxim de tres integrants) que consisteixen en dos exercicis o supòsits pràctics, amb un valor del 35 % cadascun. El primer s'ha de lliurar la darrera quinzena de març i el segon, el dia de l'avaluació única que s'indiqui al calendari d'avaluacions de la Facultat.
- Un treball individual que representa un 20 % de la nota i que consisteix en un exercici o supòsit pràctic. El treball s'ha de lliurar la darrera quinzena d'abril.
- Una presentació oral individual (10 % de la nota) que es duu a terme al llarg del curs.

Per superar aquesta part de l'assignatura han de presentar-se tots els exercicis els dies establerts i totes les notes han de ser iguals o superiors a 5 sobre 10.

Per als 3 crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques, els elements d'avaluació són els següents:

- Visites a diverses unitats d'informació.
- Xerrades de professionals a l'aula.
- Assistència als seminaris programats.
- Elaboració d'un dossier.

Per superar els crèdits de pràctiques de l'assignatura és obligatori assistir, com a mínim, a tres de les activitats programades (visites o xerrades amb els seminaris corresponents). Habitualment les visites es fan els dimecres i els seminaris tenen lloc en horari de classe la setmana següent a la visita. Es preveu un total de cinc visites i vuit seminaris. El calendari amb la concreció dels dies de visites i dels dies de seminaris es presenta en començar l'assignatura. El dossier amb els treballs de síntesi resultat de les visites o xerrades i el seminari corresponent, l'anàlisi del perfil propi, la proposta raonada de centre, un currículum i una carta adreçada al possible centre on es volen dur a terme les pràctiques s'han de lliurar el dia de l'avaluació única que s'indiqui al calendari d'avaluacions de la Facultat.

La qualificació d'aquests 3 crèdits de preparació per al Pràcticum és d'apte o no apte.

Per superar l'assignatura s'han d'haver aprovat tant els crèdits teoricopràctics (amb una nota igual o superior a 5 sobre 10) com els crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques (amb un apte). Si no se superen totes dues parts (crèdits teoricopràctics i crèdits de pràctiques), se suspèn l'assignatura.

La qualificació final és de no presentat quan s'hagin lliurat i aprovat totes les pràctiques corresponents als crèdits teoricopràctics però, o bé no s'hagi assistit a les tres visites o xerrades i els seminaris corresponents, o bé no s'hagi lliurat el dossier.

Reavaluació

Només són susceptibles de reavaluació els treballs (en grup o individuals) amb una nota entre 4 i 4,9 sobre 10. En la reavaluació s'ha d'obtenir una qualificació de 6 sobre 10 per fer mitjana amb la resta de qualificacions.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Per als crèdits teoricopràctics, l'avaluació única consisteix en un sol examen el dia que s'indica al calendari d'avaluacions de la Facultat.

Per als crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques, els requisits són els mateixos que per a l'avaluació continuada: l'assistència a un mínim de tres visites o xerrades i els seminaris corresponents, i el lliurament del dossier el dia de l'avaluació única que s'indica al calendari d'avaluacions de la Facultat.

Per superar l'assignatura s'han d'haver aprovat tant els crèdits teoricopràctics (amb una nota igual o superior a 5 sobre 10) com els crèdits de preparació per al Pràcticum o crèdits de pràctiques (amb un apte). Si no se superen totes dues parts (crèdits teoricopràctics més crèdits de pràctiques), se suspèn l'assignatura.

La qualificació final és de no presentat quan s'hagi obtingut a l'examen una nota igual o superior a 5 sobre 10 i, a més, o bé no s'hagi assistit a un mínim de tres visites i seminaris, o bé no s'hagi lliurat el dossier corresponent als crèdits pràctics.

Revaluació

Només els exàmens amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10 poden optar a la revaluació, que consisteix en un examen nou que es duu a terme seguint el calendari fixat pel centre. L'examen ha de tenir una qualificació de 6 sobre 10 per aprovar aquesta part de l'assignatura.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Balagué, Núria; Saarti, Jarmo. *Gestión de la calidad en la biblioteca: diseño un sistema de gestión de la calidad basado en la norma ISO 9001*. Barcelona: Editorial UOC, 2014. 148 p. ISBN 978-84-9064-105-7.

Dugan, Robert E.; Hernon, Peter; Nitecki, Danuta A. *Viewing library metrics from different perspectives: inputs, outputs, and outcomes*. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2009. XV, 346 p. ISBN 978-1-59158-665-4.

FESABID. *El valor económico y social de los Servicios de información: bibliotecas: informe de resultados*. José Antonio Gómez Yáñez, coord. Madrid: FESABID, 2014. 112 p.
Accés lliure: <<http://www.fesabid.org/sites/default/files/repositorio/fesabid-valor-economico-social-servicios-informacion-bibliotecas.pdf>>.

González, Luis (coord.). *Bibliotecas escolares ¿entre interrogantes?: herramienta de autoevaluación: preguntas e indicadores para mejorar la biblioteca*. Madrid: Ministerio de Educación: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2011. 146 p. ISBN 978-84-89384842.

Mano González, Marta de la (coord.). *Nuevos instrumentos para la evaluación de bibliotecas: la normativa internacional ISO*. Madrid: AENOR, 2014. 211 p. ISBN 978-84-81438451.

Markless, Sharon; Streatfield, David. *Evaluating the impact of your library*. London: Facet, 2013. XXIII, 253 p. ISBN 978-1-85604-812-5.

Mathews, Joseph R. *The evaluation and measurement of library services*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2007. XX, 372 p. ISBN 978-1-59158-532-9.

Article

Pinto, Maria; Balagué, Núria; Anglada, Lluís. "Evaluación y calidad en las bibliotecas universitarias: experiencias españolas entre 1994-2006". *Revista Española de Documentación Científica*, v. 30, n.º 3 (2007), p. 364-383.

Poll, R.; Boekhorst, P. "Medición de la calidad: medición del rendimiento en las bibliotecas". *Boletín de la ANABAD*, v. 59, n.º 3 (2009), p. 17-260.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques Escolars

Codi de l'assignatura: 364355

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: M.TERESA MAÑA TERRE

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
------------------------------	-----------------

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	15
- Sortida de camp	6
- Seminari	4
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents)

amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Aprofundir els continguts referents a les biblioteques escolars enteses com a centres de recursos per a l'aprenentatge i conèixer els serveis que poden oferir en funció de les necessitats informatives, formatives i lúdiques dels usuaris.
- Conèixer la funció, els serveis i l'organització de les biblioteques escolars.
- Conèixer les legislacions, directrius i normatives específiques sobre biblioteques escolars.

Referits a habilitats, destreses

- Aplicar i adaptar els coneixements sobre gestió de biblioteques a les biblioteques escolars.
- Saber dissenyar els serveis específics per a les necessitats informatives, formatives i lúdiques de la comunitat escolar.
- Saber avaluar les condicions d'una biblioteca escolar i planificar les actuacions pertinents.

Referits a actituds, valors i normes

- Considerar les biblioteques escolars com a centres de recursos de l'aprenentatge relacionades íntimament amb el currículum escolar.
- Considerar les biblioteques escolars com a elements integrants dels sistemes educatiu i bibliotecari.

Blocs temàtics

1. La biblioteca d'un centre educatiu

- 1.1. Concepte i funcions de la biblioteca escolar. Tipologia de centres i biblioteques: primària, secundària, escoles d'adults. Les biblioteques de doble ús
- 1.2. Legislació educativa i bibliotecària. Els referents qualitatius: manifest i directrius sobre biblioteques escolars. Els referents quantitatius: normativa i estàndards
- 1.3. Perfil del bibliotecari escolar. Competències i funcions. Equips de suport i comissió de biblioteca
- 1.4. Integració de la biblioteca escolar al centre. El Pla de lectura i el projecte de biblioteca

2. Les biblioteques escolars en xarxa

- 2.1. Situació actual a Catalunya i a Espanya. Estudis quantitatius i qualitatius
- 2.2. Serveis de suport i programes d'impuls a les biblioteques escolars. Catalunya: Puntedu. Programes de les comunitats autònomes. Xarxes de recursos compartits
- 2.3. Programes de gestió automatitzada: Epergam, programari lliure

3. La gestió de la biblioteca

- 3.1. Organització dels espais i infraestructures
- 3.2. Criteris bàsics per distribuir el pressupost
- 3.3. Política de col·lecció. Criteris de selecció i esporgada

3.4. Organització i instal·lació del fons

4. Els serveis de la biblioteca

4.1. Serveis bàsics per a la comunitat escolar. Serveis específics per a l'alumnat i per al professorat. La biblioteca virtual

4.2. Organització i difusió dels serveis: horaris, eines de comunicació (blogs, xarxes socials, etc.)

4.3. Instruments per a l'avaluació dels serveis

4.4. Biblioteca i entorn: relació amb la biblioteca pública i altres serveis

Metodologia i activitats formatives

La metodologia preveu sessions presencials i tasques dirigides basades en lectures obligatòries i supòsits pràctics que permetin l'ampliació i assimilació de continguts: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, presentacions orals, conferències d'experts, debats, etc. Les sessions presencials es complementen amb visites als centres.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

La qualificació final es fa a partir dels elements següents:

- La participació activa en les sessions presencials (10 %).
- Quatre pràctiques individuals que s'han de lliurar al llarg del curs i la participació en els fòrums corresponents (40 %, que correspon a un pes del 10 % per cadascuna de les pràctiques).
- Un treball relacionat amb algun aspecte d'una biblioteca escolar que s'ha de lliurar a final de curs (50 %).

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 4 en el treball i en les pràctiques.

S'han de lliurar el treball i les pràctiques per avaluar-se. Si no es presenten, la nota és de no presentat.

Reavaluació

El dia fixat per a la reavaluació es pot presentar de nou el treball (50 % de la nota) sempre que s'hagi qualificat amb una nota inferior a 4 sobre 10, per manca de correcció ortogràfica i sintàctica, o altres defectes formals.

Les pràctiques no són susceptibles de reavaluar-se.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball de curs individual sobre algun aspecte del temari i que es determina entre l'estudiant i el professor (50 %) i un exercici escrit sobre la bibliografia recomanada (50 %).

Reavaluació

El dia fixat per a la reavaluació es pot fer de nou l'exercici escrit sempre que la qualificació sigui inferior a 5.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Baró, Mònica; Aliagas, Cristina; Gorchs, Glòria. *Com crear un ambient lector a l'escola?*. Barcelona: Fundació Bofill, 2013 ISBN: 978-84-941361-1-5. Disponible en línia a: <<http://www.fbofill.cat/intra/fbofill/documents/publicacions/575.pdf>>

Baró, Mònica; Mañà, Teresa; Velloso, Immaculada. *Biblioteques escolares, ¿para qué?*. Madrid: Anaya, cop. 2001. 206 p. (La sombra de la palabra; 2). ISBN 84-667-1309-3.

Directrius IFLA/Unesco per a la biblioteca escolar. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Educació: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2005. 52 p. ISBN 84-86972-18-3.

Durban Roca, Glòria. *La biblioteca escolar, hoy: un recurso estratégico para el centro*. Barcelona: Graó, 2010. 121 p. (Biblioteca de aula (Graó); 273). ISBN 978-84-7827-911-1.

González, Luis (coord.). *Biblioteques escolares "entre comillas": estudio de casos: buenas*

prácticas en la integración de la biblioteca en los centros educativos. Madrid: Ministerio de Educación. Secretaria General Técnica: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2010. 163 p. ISBN 978-84-89384-79-8.

González, Luis (coord.). *Bibliotecas escolares ¿entre interrogantes?: herramienta de autoevaluación: preguntas e indicadores para mejorar la biblioteca*. Madrid: Ministerio de Educación: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2011. 146 p. ISBN 978-84-89384842.

Marquardt, Luisa; Oberg, Dianna (eds.). *Global perspectives on school libraries: projects and practices*. Berlin; New York: De Gruyter Saur, 2011. 336 p. (IFLA publications; 148). ISBN 978-3-11-023220-2.

McNicol, Sarah. *Joint-use libraries: libraries for the future*. Oxford: Chandos Publishing, 2008. 153 p. ISBN 978-1-84334-384-4.

Nájera Trujillo, Claudia Gabriela. *...pero no imposible: bitácora de la transformación de una biblioteca escolar y su entorno*. México; Barcelona: Océano Travesía, cop. 2008. 199 p. (Ágora (Océano)). ISBN 978-84-494-3883-7.

Queralt Catà, Enric (coord.). *La biblioteca-mediateca: infantil i primària: proposta de treball*. 2a ed. rev. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2007. 214 p. (Dossiers Rosa Sensat; 63). ISBN 978-84-95988-77-5.

Queralt Catà, Enric (coord.). *La biblioteca-mediateca: secundària: proposta de treball*. Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat, 2007. 160 p. (Dossiers Rosa Sensat; 64). ISBN 978-84-95988-78-2.

Capítol

Marchesi, Álvaro; Miret, Inés (dir.). *Las bibliotecas escolares en España: análisis y recomendaciones*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: IDEA, cop. 2005. "Parte III, Estudio de campo de las bibliotecas escolares en España". p. 120-298.

Text electrònic

Directrius i estàndards per a les biblioteques dels centres educatius de Catalunya [en línia]. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya, Departament d'Ensenyament: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2013. 43 p. (Directrius). Disponible a: <http://www.cobdc.org/publica/directrius/biblio_centres.pdf> [Consulta: 23 juliol 2014].

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques i Professió Bibliotecària a la Catalunya Contemporània

Codi de l'assignatura: 364359

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: M.TERESA MAÑA TERRE

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	15
- Sortida de camp	10
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents)

amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els orígens i el desenvolupament de la professió des d'un vessant històric i ampliar els coneixements sobre la història de les biblioteques, centrant-se en la fundació de les principals biblioteques catalanes creades a final del segle XIX i inici del XX a Catalunya.
- Conèixer els inicis de la professió i saber com l'han marcada.
- Conèixer les biblioteques emblemàtiques i representatives de la nostra cultura als segles XIX i inici del XX.
- Conèixer les figures d'Eugeni d'Ors i Jordi Rubió i les seves aportacions en la formació del personal i la creació de biblioteques.

Referits a actituds, valors i normes

- Valorar la creació de l'Escola de Bibliotecàries com una innovació en la formació bibliotecària.
- Entendre la importància política i cultural de persones i institucions al tombant de segle.

Blocs temàtics

1. Context bibliotecari: entorn polític i social. Les biblioteques provincials

2. Les biblioteques privades

2.1. Ateneu Barcelonès

2.2. Biblioteca del Centre de Lectura de Reus

3. Les biblioteques obertes al públic

3.1. Les biblioteques d'ateneus

3.2. La Biblioteca Museu Víctor Balaguer

3.3. La Biblioteca Pública Arús

3.4. La Biblioteca de la Dona

4. La biblioteca nacional: la Biblioteca de Catalunya

5. Les biblioteques públiques modernes

5.1. Les biblioteques populars de la Mancomunitat

5.1.1. El projecte d'Eugeni d'Ors

5.1.2. La implantació de biblioteques: característiques

5.1.3. La creació d'un sistema: Jordi Rubió

5.2. Les biblioteques de les entitats d'estalvi

6. La formació del personal. L'Escola de Bibliotecàries: creació i evolució

Metodologia i activitats formatives

La metodologia es fonamenta en classes presencials i sessions dirigides (seminaris) basades en lectures obligatòries que permetin l'ampliació i assimilació dels continguts, l'intercanvi d'idees i d'opinions, i la reflexió fonamentada sobre els temes. Així mateix, les sessions teòriques es complementen amb xerrades d'especialistes i amb visites als centres. A final de curs cal presentar un assaig breu sobre un aspecte del temari acordat entre estudiant i professor que demostrï l'adquisició dels coneixements que planteja l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

La qualificació final té en compte:

- L'assistència i la participació en les sessions presencials (10 %). Element no reavaluable. No assistir a un mínim del 80 % de les sessions comporta la qualificació de no presentat.
- El lliurament de cinc pràctiques al llarg del curs (50 %). Element no reavaluable.
- L'elaboració d'un exercici escrit que consisteix a fer un comentari d'un text a classe amb la documentació que l'estudiant consideri convenient (40%).

Per superar l'assignatura cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 4 en la nota global de les pràctiques i l'exercici escrit.

Reavaluació

En la data fixada per a la reavaluació, es pot tornar a fer l'exercici escrit de comentari (40 % de la nota) sempre que la qualificació obtinguda sigui inferior a 4 sobre 10, per manca de correcció ortogràfica i sintàctica, o altres defectes formals. Per superar-lo, cal obtenir una nota igual o superior a 6 sobre 10. Les pràctiques no són susceptibles de reavaluar-se.

Les pràctiques i l'exercici escrit s'han de presentar per poder-se reavaluar. Si no es presenten, la nota és no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació es basa en un treball de curs individual que ha de tractar algun aspecte del temari i que s'ha de determinar entre l'estudiant i el professor (50 %), i una prova escrita sobre les lectures proposades (50 %).

Reavaluació

En la data fixada per a la reavaluació, qui hagi obtingut una qualificació per sota de 4 en la prova escrita sobre les lectures proposades pot presentar-se a una prova nova. Per superar aquest element d'avaluació, cal obtenir una nota igual o superior a 6 sobre 10.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Cassasas, Jordi (dir.). *L'Ateneu i Barcelona: [un] segle i [mig] d'acció cultural*. Barcelona: Diputació de Barcelona: RBA-La Magrana, 2006. 575 p. ISBN 84-7871-831-1.

Cent anys de la Biblioteca Pública Arús: 1895-1995. Barcelona: Biblioteca Pública Arús, D.L. 1995. [24] p.

Comas i Güell, Montserrat. *La Biblioteca Museu Balaguer, un projecte nacional català*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. 301 p. (Textos i estudis de cultura catalana; 120). ISBN 978-84-8415-882-0.

Comas i Güell, Montserrat. *Lectura i biblioteques populars a Catalunya: 1793-1914*. Barcelona:

Curial [etc.], 2001. 267 p. ISBN 84-8415-321-5.

Comas i Güell, Montserrat; Oliva Pascuet, Víctor (coords.). *Llum entre ombres: 6 biblioteques singulars a la Catalunya contemporània : Biblioteca del Centre de Lectura de Reus, Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, Biblioteca del Centre Excursionista de Catalunya, Biblioteca Museu Balaguer, Biblioteca Arús, Biblioteca de Catalunya*. Vilanova i la Geltrú: Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer, 2011. 179 p. ISBN 978-84-936539-5-8.

Estivill Rius, Assumpció. *L'Escola de Bibliotecàries: 1915-1939*. Barcelona: Diputació de Barcelona, cop. 1992. 508 p. (Quaderns de treball (Escola Universitària Jordi Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació)). ISBN 84-7794-176-9.

Fontanals, Reis; Losantos, Marga. *Biblioteca de Catalunya, 100 anys: 1907-2007*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2007. 399 p. ISBN 978-84-7845-018-3.

Mañà, Teresa. *Les biblioteques populars a Catalunya a través dels seus anuaris (1922-1936)*. Barcelona: Facultat de Biblioteconomia i Documentació. Universitat de Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura. Servei de Biblioteques, 2001. 120 p. (Quaderns de treball (Universitat de Barcelona. Facultat de Biblioteconomia i Documentació); 16). ISBN 84-475-2500-7.

Mañà, Teresa. *Les biblioteques populars de la Mancomunitat de Catalunya: 1915-1925*. Lleida: Pagès, 2007. 316 p. (Materials per a la biblioteca pública; 5). ISBN 978-84-9779-519-7.

Miret i Solé, Maria-Teresa. *Una aportació a la lectura pública del segle XX: les biblioteques de "la Caixa" (1923-1993)*. Barcelona: Diputació de Barcelona Pagès, 2010. 297 p. (Materials per a la biblioteca pública; 6). ISBN 978-84-9779-890-7.

Segura Soriano, Isabel. *Memòria d'un espai: Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona (1909-2003)*. Barcelona: Ajuntament de Barcelona, Institut d'Educació: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007. 191 p. (L. S. i P.). ISBN 978-84-8415-929-2.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Biblioteques Universitàries i de Recerca

Codi de l'assignatura: 364356

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: CRISTOBAL URBANO SALIDO

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials	8
- Teoricopràctica	5
- Seminari	3
Treball tutelat/dirigit	42
Aprenentatge autònom	25

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

-

Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels

usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Comprendre com l'evolució i la transformació de l'educació superior influeix en el desenvolupament de les biblioteques universitàries.
- Conèixer l'entorn institucional de les biblioteques universitàries i de recerca.
- Identificar i analitzar els aspectes bàsics de tota la varietat de qüestions complexes que afecten les biblioteques universitàries i de recerca.
- Conèixer els processos, productes i serveis més habituals que es desenvolupen a les biblioteques universitàries i de recerca.
- Conèixer les principals qüestions financeres, legals i tecnològiques que influeixen en l'organització i gestió de les biblioteques universitàries i de recerca.
- Comprendre i valorar el paper dels organismes i institucions relacionades amb les biblioteques universitàries i de recerca.
- Seleccionar elements per avaluar l'eficàcia dels recursos i serveis, i establir i aplicar indicadors de rendiment i d'impacte.
- Comprendre la importància del paper dels consorcis en l'oferta de serveis cooperatius en la biblioteca universitària.

Referits a actituds, valors i normes

- Entendre les aportacions de la biblioteca universitària a la docència, a l'aprenentatge, a la recerca, a la innovació i a la transferència de coneixement.

Blocs temàtics

1. Introducció a les biblioteques universitàries i de recerca (10 %)

- 1.1. Biblioteques universitàries
- 1.2. Biblioteques nacionals i altres biblioteques patrimonials
- 1.3. Biblioteques especialitzades
- 1.4. Organismes internacionals relacionats amb les biblioteques universitàries i de recerca (IFLA, LIBER, etc.)

2. Organització a les biblioteques universitàries (30 %)

- 2.1. Evolució de la universitat: de l'edat mitjana a l'espai europeu d'educació superior. Organització de les universitats a l'Estat espanyol i a Catalunya. La CRUE. L'ANECA. El sistema universitari català. Secretaria d'Universitats i Recerca. AGAUR, AQU, ACUP
- 2.2. La missió i les funcions de la biblioteca universitària. Normes i reglaments. Evolució de les biblioteques universitàries a l'Estat espanyol i a Catalunya. La REBIUN. El concepte de CRAI. Els consorcis. El CBUC

3. Gestió dels recursos i els serveis a les biblioteques universitàries (30 %)

- 3.1. Recursos humans
- 3.2. Recursos econòmics
- 3.3. Espais, equipaments, tecnologia
- 3.4. Planificació estratègica i operativa. Valorització de les biblioteques. Escenaris i tendències de futur

4. Organització i gestió dels recursos i els serveis a les biblioteques de recerca no universitàries (30 %)

- 4.1. Biblioteques nacionals. Altres biblioteques patrimonials
- 4.2. Biblioteques especialitzades. Exemples de biblioteques especialitzades en àmbits temàtics diversos. Xarxes de biblioteques especialitzades. Les biblioteques del CSIC

Metodologia i activitats formatives

L'estudiant disposa de material de lectura i activitats pensades per treballar-hi, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i les competències de la unitat, i un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a vuit hores de sessions presencials, que inclouen un mínim d'una hora de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert al calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaborar i corregir pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes per mitjà de fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per cada unitat temàtica), i amb les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en:

- Aportacions als fòrums i debats en línia (10 %). No reavaluable.
- Resum crític d'una lectura (30 %). No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és de no presentat.
- Treball pràctic (30 %). Només són susceptibles de reavaluació els treballs amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10. En aquest cas cal presentar-ne un de nou per tal de fer la mitjana amb la resta de qualificacions.
- Examen sense apunts (30 %). Té lloc al juny (segons el calendari d'exàmens), i és individual. Només els exàmens amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10 poden optar a la reavaluació, que consisteix en un examen nou que es duu a terme seguint el calendari fixat pel centre.

Per aprovar l'assignatura s'han de presentar tots els exercicis en les dates determinades i totes les notes han de ser iguals o superiors a 5.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen sense apunts, que té lloc al juny (segons el calendari d'exàmens), i es fa de manera individual. Només els exàmens amb una nota entre 4,5 i 4,9 sobre 10 poden optar a la reavaluació, que consisteix en un examen nou que es duu a terme seguint el calendari fixat pel centre.

<h3>Fonts d'informació bàsica</h3>

Llibre

Alire, Camila A.; Evans, G. Edward. *Academic librarianship*. New York; London: Neal-Schuman Publishers, cop. 2010. XV, 383 p. ISBN 978-1-55570-702-6.

Comas i Güell, Montserrat; Oliva Pascuet, Víctor (coords.). *Llum entre ombres: 6 biblioteques singulars a la Catalunya contemporània: Biblioteca del Centre de Lectura de Reus, Biblioteca de l'Ateneu Barcelonès, Biblioteca del Centre Excursionista de Catalunya, Biblioteca Museu Balaguer, Biblioteca Arús, Biblioteca de Catalunya*. Vilanova i la Geltrú: Organisme Autònom de Patrimoni Víctor Balaguer, 2011. 179 p. ISBN 978-84-936539-5-8.

McKnight, Sue (ed.). *Envisioning future academic library services: initiatives, ideas and challenges*. London: Facet Publishing, 2010. XVI, 247 p. ISBN 978-1-85604-691-6.

Revista

Balagué Mola, Núria; Gómez Escofet, Joan. "Les biblioteques universitàries a Catalunya (2012-2013)". *Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura*, vol. 3 (2015) <<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/285718>>. [Consulta: 26 abril 2015].

Article

Abad Hiraldo, Ramón; Anglada i de Ferrer, Lluís M. "Los consorcios y las bibliotecas universitarias en España". *Boletín de la ANABAD*, vol. 60, núm. 3 (2010), p. 11-24.

García López, Genaro Luis; López Álvarez, Olga María. "La génesis de las bibliotecas universitarias en España". *Investigación bibliotecológica*, vol. 19, n.º 38 (2005), p. 61-76.

Pinto, María; Balagué, Nuria; Anglada, Lluís. "Evaluación y calidad en las bibliotecas universitarias: experiencias españolas entre 1994-2006". *Revista española de documentación científica*, vol. 30, n.º 3 (2007), p. 364-383. ISSN 0210-0614.

Taladriz Mas, Margarita; Anglada i de Ferrer, Lluís M. "Pasado, presente y futuro de las bibliotecas universitarias españolas". *Arbor: ciencia, pensamiento y cultura*, núm 617-618 (1997), p. 65-88.

Text electrònic

Tenopir, Carol; Volentine, Rachel; King, Donald W. *UK scholarly reading and the value of library resources* [en línia]: *summary results of the study conducted spring 2011*. USA: University of Tennessee, Center for Information and Communication Studies, 2012. <<https://www.jisc-collections.ac.uk/Documents/Reports/UK%20Scholarly%20Reading%20and%20the%20Value%20of%20Library%20Resources%20Final%20Report.pdf>>. [Consulta: 9 juliol 2015].

The value of libraries for research and researchers [en línia]: *a RIN and RLUK report*. UK: Research Information Network, RLUK Research Libraries, 2011. <<http://www.rluk.ac.uk/wp-content/uploads/2014/02/Value-of-Libraries-report.pdf>>. Annexos: <<http://www.rluk.ac.uk/wp-content/uploads/2014/02/Value-of-Libraries-Annexes.pdf>>. [Consulta: 4 febrer 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Catalogació del Llibre Antic

Codi de l'assignatura: 364539

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: JESUS GASCON GARCIA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	39
- Pràctiques d'ordinadors	3
- Sortida de camp	8
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Catalogació i Indexació, i Història Social del Coneixement.

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les característiques físiques i estructurals dels documents impresos amb tècniques manuals i industrials fins al primer terç del segle XIX, i dels elements que hi són presents.
- Conèixer i saber distingir les diferents tècniques de producció d'impresos, i els estils històrics de la tipografia, el gravat i l'enquadernació, en tot allò que pot afectar la identificació i descripció de l'imprès.
- Conèixer els diferents sistemes de representació i descripció del llibre antic.
- Conèixer eines i recursos d'informació útils per treballar amb llibre antic.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar els elements d'informació que es troben en un llibre antic i saber com representar-los en un sistema de descripció estàndard.
- Ser capaç d'elaborar registres bibliogràfics d'impresos antics, i de fer servir els instruments normatius i interpretatius que hi fan referència.

Blocs temàtics**1. Anàlisi material i formal de l'imprès antic**

- 1.1. El producte material: paper, impressió i tipografia, il·lustració, format, enquadernació, elements afegits i desperfectes
- 1.2. El producte imprès: edicions, emissions i estats; edicions falsificades, contrafetes i clandestines
- 1.3. Estructura formal del llibre antic: elements informatius, i paratextos i preliminars jurídics, literaris i gràfics

2. Eines per treballar amb llibres antics

- 2.1. Repertoris bibliogràfics i tipobibliografies
- 2.2. Instruments de suport per a la interpretació de les dades

3. Generalitats de la descripció bibliogràfica dels impresos antics

- 3.1. Regles, concrecions i eines per a la catalogació
- 3.2. Tipus de document i peculiaritats (reculls facticis, documents incomplets, etc.)
- 3.3. Transcripció, puntuació, majúscules i minúscules, accents, omissions, errades i altres amenitats textuais

4. Aplicació de codis normatius i formats per a la descripció de l'imprès

- 4.1. Zones i elements: AACR2, ISBD(A), DCRM, MARC21
- 4.2. empremta
- 4.3. Accés: encapçalaments
- 4.4. Descripció de l'exemplar

Metodologia i activitats formatives

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix a combinar les classes magistrals (tant d'exposició teòrica i descriptiva dels continguts com d'exposició, resolució i comentari de casos pràctics) i la resolució d'exercicis i de problemes a l'aula, a l'aula d'informàtica i en una biblioteca amb materials antics.

Aquestes activitats serveixen com a base per fer un treball pràctic dirigit i tutelat pel docent.

S'hi potencia la lectura i consulta de bibliografia i recursos d'informació d'interès (una bona part dels quals estan en anglès).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada s'obté de diversos elements: un treball pràctic que comprèn una prova de validació i tutories de seguiment avaluables (50 %), un treball de revisió bibliogràfica (20 %) i una prova final (30 %). Els detalls d'aquests elements d'avaluació es concreten en un document disponible des del primer dia de classe al Campus Virtual de l'assignatura.

Treball de curs (50 %)

- El treball es fa al llarg del semestre. Se'n fa el lliurament durant el gener, abans de la data d'examen prevista. És un treball individual.
- L'avaluació global del treball comprèn el resultat del treball en si i la valoració de les tutories fetes. Per aprovar l'assignatura, la nota ha de ser igual o superior a 5.
- El treball no s'avalua si l'estudiant no ha fet el nombre mínim de tutories que el professor estableix en començar el curs, segons el calendari i règim que indiqui.
- El treball no pot reavaluar-se, però si té una nota superior a 4, el professor pot proposar a l'estudiant que faci una prova personalitzada per superar els problemes detectats i poder millorar la nota.
- Si el treball de curs no es lliura, les tutories acordades durant el curs no es fan o la prova personalitzada no es completa (en el cas que el professor ho hagi indicat), la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Treball de revisió bibliogràfica (20 %)

- Consisteix a cercar, triar i comentar recursos documentals relacionats amb l'assignatura. El lliurament té lloc durant la primera setmana de novembre; el treball és individual i es pot reavaluar si s'obté una nota igual o superior a 4.
- Si no es fa el treball, la nota d'aquest element en l'avaluació global és 0.

Prova final (30 %)

- Consisteix en una prova escrita individual, en què es recullen elements de la part més teòrica de l'assignatura i un exercici pràctic. Té lloc el dia assignat per a l'avaluació única.
- Si s'obté una nota igual o superior a 4, es pot reavaluar.
- Si no es fa la prova, compta com a 0 en el càlcul de la nota global.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar des de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en dues parts: un treball pràctic que es planteja al començament del curs (20 %) i una prova final (80 %), amb continguts teòrics i pràctics. Per superar l'assignatura, cada part s'ha d'aprovar amb una nota igual o superior a 5.

Treball de curs (20 %)

- Consisteix a lliurar un treball de curs (el dia d'avaluació única de l'assignatura) que s'ha de fer de manera individual. El professor dóna l'abast i les directrius a petició de l'estudiant. En el mateix moment, s'estableix un calendari de tutories per fer-ne el seguiment.
- El treball de curs no es pot reavaluar.
- Si no es fa el treball de curs, es valora com a 0 en el càlcul de la nota final.

Prova final (80 %)

- Consisteix en una prova escrita individual, en què es recullen elements de la part més teòrica de l'assignatura i un exercici pràctic.
- Si s'obté una nota igual o superior a 4, pot reavaluar-se.

Fonts d'informació bàsica**Llibre**

Association of College and Research Libraries. Rare Books and Manuscripts Section. Bibliographic Standards Committee. *Descriptive cataloging of rare materials: books*. Washington, DC: Cataloging Distribution Service, Library of Congress, 2007. 239 p. ISBN 978-0-8444-1162-0.

Association of College and Research Libraries. Rare Books and Manuscripts Section. Bibliographic Standards Committee. *Descriptive cataloging of rare materials: serials*. Washington, DC: Cataloging Distribution Service, Library of Congress, 2008. 231 p. ISBN 978-0-8444-1217-7.

Díez Carrera, Carmen (coord.) *La catalogación de los materiales especiales*. Gijón: Trea, 2005. 716 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 120). ISBN 84-9704-160-7.

Gaskell, Philip. *Nueva introducción a la bibliografía material*. Gijón: Trea, 1999. XXXI, 540 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 23). ISBN 84-8942-776-3.

Martín Abad, Julián. *Los libros impresos antiguos*. Valladolid: Universidad de Valladolid, Secretariado de Publicaciones e Intercambio Editorial, cop. 2004. 158 p. (Acceso al saber. Libro y literatura; 2). ISBN 84-8448-279-0.

Martín Abad, Julián; Becedas González, Margarita; Lilao Franca, Óscar. *La descripción de impresos antiguos: análisis y aplicación de la ISBD(A)*. Madrid: Arco Libros, 2008 (Instrumenta bibliologica). 342 p. ISBN 978-84-7635-729-3.

McKerrow, Ronald B. *Introducción a la bibliografía material*. Madrid: Arco/Libros, cop. 1998. 367 p. (Instrumenta bibliologica). ISBN 84-7635-311-1.

Venier, Marina; De Pasquale, Andrea. *Il libro antico in SBN*. Milano: Bibliografica, 2002. xv, 758

p. (Bibliografia e biblioteconomia). ISBN 88-7075-568-1.

Zabala, Jon. *Los impresos antiguos: génesis material y su repercusión en la transmisión de los textos*. Barcelona : Editorial UOC, 2014. 132 p. (El profesional de la información; 28). ISBN 978-84-9064-473-7.

Bases de dades

Cataloger's desktop [en línia]. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloguing Distribution Service, 2007- . ISSN 1551-2185.

<http://ub.cbuc.cat/record=b1788587~S1*cat>. [Consulta: 3 juliol 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Catalogació i Indexació

Codi de l'assignatura: 360054

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: JESUS GASCON GARCIA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 12

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 300
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	100
- Teoricopràctica	
(Teoria i resolució o explicació de casos pràctics.)	50
- Pràctiques de problemes	20
- Pràctiques d'ordinadors	
(Comentari de casos i pràctiques a l'aula.)	25
- Pràctiques orals comunicatives	
(Exposicions a l'aula.)	5
Treball tutelat/dirigit	
(Temps per als treballs de curs i les tutories.)	100
Aprenentatge autònom	100

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Caracteritzar el tema i l'ús potencial d'un document i elaborar-ne la representació mitjançant llenguatge natural, vocabularis controlats o sistemes de classificació.

- Crear i mantenir instruments d'accés a dades, referències o documents.
- Detectar problemes de compatibilitat de sistemes d'organització i representació.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar els elements d'informació que caracteritzen un document i representar-los en un sistema de descripció estàndard.

Blocs temàtics

1. L'anàlisi documental relacionada amb el valor informatiu del document

- 1.1. Principis i aplicació de les tècniques i les eines de descripció i representació intel·lectual
- 1.2. El document com a font d'informació. Interpretació de les dades presents al document
- 1.3. Registres bibliogràfics i d'autoritats, catàlegs i bases de dades
- 1.4. Organització i evolució del treball de catalogació
- 1.5. Criteris de selecció i d'aplicació de les eines d'organització i recuperació de la informació

2. Representació i accés als continguts: anàlisi documental del contingut

- 2.1. Instruments útils en el treball de catalogació: catàlegs de biblioteques nacionals i catàlegs col·lectius, bibliografies nacionals, catàlegs i llistes d'autoritats, etc.
- 2.2. Traducció de l'anàlisi de contingut al llenguatge natural
- 2.3. Estructura, principis, funcions i àmbits d'aplicació dels llenguatges controlats. Tria del llenguatge controlat
- 2.4. Ús de llenguatges postcoordinats: tesaurus
- 2.5. Ús de llenguatges precoordinats: llistes d'encapçalaments i classificacions precoordinades

3. Aplicació de normes i estàndards per a materials bibliogràfics i objectes

documentals

- 3.1. Evolució i situació actual de les normatives, dels estàndards del control bibliogràfic i de les eines d'organització i recuperació
- 3.2. Models conceptuals del registre bibliogràfic: FRBR
- 3.3. Normes de descripció formal i de codificació: AACR2 i MARC21
- 3.4. Accés a la descripció. Tria i control dels punts d'accés de nom i títol
- 3.5. Recursos i eines d'actualització i formació continuada: publicacions, congressos, institucions, projectes, etc.

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix a combinar les classes magistrals (tant d'exposició teòrica i descriptiva dels continguts com d'exposició, resolució i comentari de casos pràctics) i la resolució d'exercicis i de problemes, en grup i individualment, a classe i a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats serveixen com a base per fer treballs dirigits, tutelats pels docents, que consisteixen en la resolució de problemes i l'estudi de casos, la pràctica dels quals és la part principal de l'assignatura. A més, es potencia la lectura i consulta de bibliografia i recursos d'informació d'interès (una bona part dels quals estan en anglès).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta de diverses parts: un treball de curs que comprèn una prova de validació i tutories de seguiment avaluables (60 %), un treball d'ús d'eines d'indexació (20 %) i dues proves teòriques (20 %).

Treball de curs (60 %)

- El treball és únic i es fa al llarg de tot el curs. Se'n fan tres lliuraments: el primer, amb els

resums, la segona setmana de novembre; el segon, sobre anàlisi de contingut, entre l'última setmana de gener i la primera de febrer, i el tercer, que correspon al conjunt del treball, entre l'última setmana de maig i la primera de juny, sempre abans de la data fixada per a la prova pràctica. A més hi ha una prova pràctica de validació que té lloc durant el període d'exàmens del segon semestre. El treball pot fer-se individualment o en parella. La prova de validació és sempre individual.

- L'avaluació global del treball és del 60 % de la nota de l'assignatura. En aquesta avaluació, el 45 % correspon al resultat del treball (que inclou la valoració individual de les tutories fetes) i un 15 %, a la prova de validació. Per calcular la nota, tant el 45 % del treball com el 15 % de la prova han de tenir una nota igual o superior a 5. En cas contrari, se suspèn l'assignatura.
- El treball no pot reavaluar-se. La prova de validació, sempre que la nota sigui superior a 4, pot reavaluar-se. Els dos primers lliuraments del treball no tenen valor acreditatiu i es poden continuar reelaborant amb vista a incorporar-los al treball final amb tots els canvis i correccions necessaris. La nota global es calcula a partir del resultat del treball complet lliurat a final de curs, independentment de la valoració inicial de cada una de les parts lliurades prèviament.
- El treball no s'avalua si l'estudiant no ha fet el nombre mínim de tutories que el professorat estableix en començar el curs, segons el calendari i règim que indiqui. Les tutories formen part de l'avaluació i s'avaluen individualment, encara que es facin en parella.
- Si el treball de curs no es lliura, les tutories acordades durant el curs no es fan o la prova de validació no es completa, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Treball d'ús d'eines d'indexació (20 %)

- Consisteix a exposar públicament l'eina treballada, a partir de les pautes donades. El lliurament té lloc la primera setmana de novembre, i els materials s'han d'haver treballat les dues setmanes prèvies. Pot fer-se individualment o en parella.
- L'avaluació global del treball és del 20 % de la nota de l'assignatura. Correspon al resultat del treball (el material escrit, la presentació i la valoració de les tutories fetes) i al d'una pregunta sobre el procés d'indexació que forma part del primer examen teòric (que es fa durant el període d'avaluació del primer semestre).
- El treball no es pot reavaluar i la pregunta de la prova de teoria que s'hi vincula tampoc.
- Si no es fa el treball o l'exposició, la nota d'aquest element en l'avaluació global és 0.

Proves teòriques (20 %)

- Consisteixen en dues proves escrites individuals. Una té lloc durant el període d'avaluació del primer semestre (10 %) i l'altra al període d'avaluació del segon semestre, el mateix dia fixat per a l'avaluació única (10 %).
- Si en alguna d'aquestes proves s'obté una nota entre 4 i 4,9, pot reavaluar-se: en el període d'avaluació del segon semestre.
- Si no es duu a terme alguna de les proves, es valora com a 0 en el càlcul de la nota final.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única es divideix en tres parts: un treball que es planteja al començament del curs (20 %), un examen teòric (15 %) i una prova pràctica (65 %). Per superar l'assignatura, cadascuna de les parts s'ha d'aprovar amb una nota igual o superior a 5.

Treball de curs (20 %)

- Consisteix en el lliurament d'un treball de curs (el dia d'avaluació única de l'assignatura) que s'ha de fer de manera individual. L'abast i les directrius del treball els dona el professorat a petició de l'estudiant. En el mateix moment, s'estableix un calendari de tutories per fer-ne el seguiment.
- El treball de curs no es pot reavaluar.
- Si no es fa el treball de curs, es valora com a 0 en el càlcul de la nota final.

Exàmens teòric i pràctic (15 % i 65 %, respectivament)

- Consisteixen en dues proves escrites (el dia d'avaluació única).
- Per poder fer mitjana, la nota de cadascuna de les proves escrites ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura se suspèn.
- Només es poden reavaluar les proves amb qualificacions entre 4 i 4,9.
- Si no es fa l'examen pràctic la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Aitchison, Jean; Gilchrist, Alan; Bawden, David. *Thesaurus construction and use: a practical manual*. 4th ed. London: Aslib, 2000. XIV, 218 p. ISBN 0-85142-446-5.

Anderson, James D.; Perez-Carballo, Jose. *Information retrieval design: principles and options for information description, organization, display, and access in information retrieval databases, digital libraries, catalogs, and indexes*. St. Petersburg, Fla.: Ometeca Institute, 2005. XIV, 617 p. ISBN 0-9763547-0-5.

Chan, Lois Mai. *Cataloging and classification: an introduction*. 3rd ed. Lanham, Md.: Scarecrow Press, 2007. XIX, 580 p. ISBN 978-0-8108-6000-1.

Chan, Lois Mai. *Library of Congress subject headings: principles and application*. 4th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2005. XVI, 549 p. ISBN 978-1-59158-154-3.

The discipline of organizing. Edited by Robert J. Glushko. Cambridge, Mass. : The MIT Press, [2013]. XX, 539 p. ISBN 978-0-2625-1850-5.

Gil Leiva, Isidoro. *Manual de indización: teoría y práctica*. Gijón: Trea, 2008, 429 p. ISBN 978-84-9704-367-0.

Jiménez Pelayo, Jesús; García Blanco, Rosa. *El catálogo de autoridades: creación y gestión en unidades documentales*. Gijón: Trea, cop. 2002. 630 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 56). ISBN 84-9704-027-9.

Lancaster, F. Wilfrid. *Indexing and abstracting in theory and practice*. 3rd ed. London: Facet, 2003. XIX, 451 p. ISBN 1-85604-482-3.

Maxwell, Robert L. *Maxwell's guide to authority work*. Chicago: American Library Association, 2002. XII, 275 p. ISBN 0-8389-0822-5.

Maxwell, Robert L. *Maxwell's handbook for AACR2R: explaining and illustrating the Anglo-American cataloguing rules through the 2003 update*. 4th ed. Chicago: American Library Association, 2004. XXII, 519 p. ISBN 0-8389-0875-6.

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 2002 revision, 2005 update. 2a ed., rev. de 2002, actualització de 2005. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 2008. 1 vol. en fulls solts. ISBN 978-84-7845-031-2.

Taylor, Arlene G. *Introduction to cataloging and classification*. 10th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2006. XVIII, 589 p. ISBN 1-59158-230-X.

Taylor, Arlene G. *The organization of information*. 3rd ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. XXVI, 512 p. ISBN 978-1-59158-700-2.

Pàgina web

Cataloger's desktop [en línia]. Washington, D.C.: Library of Congress, Cataloging Distribution Service, 2007- . ISSN 1551-2185.

<http://crai.ub.edu/sites/default/files/intra/bbdd/cataloger/cataloger_login.htm>. [Consulta: 21 gener 2015].

MARC 21 format for bibliographic data [en línia]: *including guidelines for content designation*. Washington: Library of Congress, Cataloging Distribution Service; Ottawa: National Library of Canada, 1999- . <<http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdhome.html>>. [Consulta: 21 gener 2015].

Text electrònic

Guidelines for the construction, format, and management of monolingual controlled vocabularies [en línia]: *ANSI/NISO Z39.19-2005*. Bethesda (Md.): National Information

Standards Organization, cop. 2005. ISBN 1-880124-65-3.

<http://www.niso.org/kst/reports/standards/kfile_download?id%3Astring%3Aiso-8859-1=Z39-19-2005.pdf&pt=RkGKiXzW643YeUaYUqZ1BFwDhIG4-24RJbcZBWg8uE4vWdpZsJDs4RjLz0t90_d5_ymGsj_IKVAGZww13HuDIYn5U74YdfA-3TffjxYQ25QrtR8PONuJLqxvo-l0NIr5>. [Consulta: 21 gener 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Cerca i Ús d'Informació

Codi de l'assignatura: 360035

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: SILVIA ARGUDO PLANS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	32
- Pràctiques d'ordinadors	18
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Transversals de la titulació

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.

Específiques de la titulació

- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Distingir entre dades, informació i coneixement.
- Comprendre els diversos aspectes que constitueixen el procés de cerca d'informació.
- Identificar les necessitats pròpies d'informació.
- Distingir la utilitat de diferents fonts d'informació d'acord amb necessitats d'informació concretes.

Referits a habilitats, destreses

- Emprar eines informàtiques per organitzar la informació d'ús personal al llarg dels estudis.
- Adoptar criteris d'organització de la informació d'ús personal.

- Aplicar les nocions bàsiques de citació de documents.
- Valorar els resultats obtinguts en les cerques d'acord amb la utilitat per resoldre un problema d'informació i segons uns criteris bàsics de qualitat de la informació.
- Adquirir habilitats bàsiques de cerca d'informació personal en els entorns de cerca genèrics més habituals.

Referits a actituds, valors i normes

- Aplicar els valors ètics en la integració d'informació per elaborar treballs acadèmics.

Blocs temàtics

1. Procés de cerca d'informació

- 1.1. Situació o problema d'informació
- 1.2. Identificació i delimitació de les necessitats
- 1.3. Expressió de les necessitats

2. Informació i fonts d'informació

- 2.1. Dades, informació, coneixement, documents i fonts d'informació
- 2.2. Tipus d'informació: factual i analítica, objectiva i subjectiva, primària i secundària
- 2.3. Fonts d'informació primàries i secundàries: tipologia i característiques bàsiques

3. Cerca d'informació

- 3.1. La cerca com a procés d'interacció. Coneixement del sistema d'informació
- 3.2. Cerca directa: simple i avançada
- 3.3. Cerca exploratòria: navegació per estructures

4. Adequació dels resultats de la cerca

- 4.1. Segons la correspondència amb el problema d'informació: anàlisi de

resultats parcials i modificació de l'estratègia

4.2. Segons la qualitat i les característiques de la informació: contingut, organització i presentació

5. Ús de la informació

5.1. Integració de la informació: formats i morfologies, citació bibliogràfica i plagi

5.2. Gestió de la informació personal: organització i actualització

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Totes les activitats de l'assignatura estan orientades a l'aplicació i la pràctica. Una part important de les hores d'activitat presencial consisteix en pràctiques amb ordinadors i, pel que fa a les hores de treball dirigit no presencial, en la cerca d'informació. Aquestes hores es combinen amb sessions de tipus teoricopràctic, tot partint de la resolució i dels comentaris d'exercicis de l'alumnat perquè el professorat pugui introduir els conceptes bàsics i els elements de reflexió. Aquestes activitats es complementen amb lectures d'interès, anàlisi de solucions informàtiques diverses i treballs dirigits i tutoritzats pel professorat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta dels elements següents:

- Treball de curs que reflecteix un procés complet de cerca d'informació (50 % de la nota final)

El treball té dues parts, corresponents a diferents temes de l'assignatura. Cada part s'ha de lliurar uns dies després d'acabar els temes corresponents, en la data indicada pel professorat en l'enunciat de cada part disponible al Campus Virtual. Cada part lliurada puntua sobre 10. El treball conté una part individual i una part que cal fer en grup i és obligatori: en cas de no presentar-se alguna de les parts en les dates indicades, la nota final del treball i, per tant, de l'assignatura serà de no presentat.

És imprescindible obtenir una nota mínima de 4 sobre 10 en el treball per poder fer mitjana amb l'examen; si no s'arriba al 4 en el treball l'assignatura es considera suspesa, independentment de la nota obtinguda a l'examen. Atès que aquest treball s'ha d'anar desenvolupant i es va corregint i rebent retroacció al llarg del semestre, no es pot reavaluar.

- Examen teoricopràctic de síntesi final (50 % de la nota final)

L'examen és obligatori i és imprescindible aprovar-lo amb una nota de 5 sobre 10 per poder superar l'assignatura. En cas de no presentar-s'hi, la nota final de l'assignatura és de no presentat. En cas d'obtenir una puntuació entre 3,5 i 4,9, es pot reavaluar.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar des de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única està formada per dos elements:

- Treball individual que comprèn els diferents aspectes treballats al conjunt de blocs temàtics de l'assignatura. Representa el 50 % de la nota final, però per superar l'assignatura i aplicar aquesta ponderació és obligatori presentar-lo i arribar a una nota de 5 sobre 10. En cas de no presentar-lo, la nota final de l'assignatura és de no presentat.
- Examen teoricopràctic final referit a tots els temes de l'assignatura. Representa el 50 % de la nota final, però per superar l'assignatura i aplicar aquesta ponderació és obligatori presentar-s'hi i arribar a una nota de 5 sobre 10. En cas de no presentar-s'hi, la nota final és de no presentat. En cas d'obtenir una puntuació entre 3,5 i 4,9, es pot reavaluar.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Argudo, Sílvia; Pons Amadeu. *Mejorar las búsquedas de información*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. (El profesional de la información; 10). ISBN 987-84-9029-172-6.

Calva González, Juan José. *Satisfacción de usuarios: la investigación sobre las necesidades de información*. México: UNAM, Centro Universitario de Investigaciones Bibliotecológicas, 2009. 52 p. (Cuadernos de Investigación; 11). ISBN 978-607-02-0575-0.

Cid Leal, Pilar; Perpinyà Morera, Remei. *Cómo y dónde buscar fuentes de información*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2013. 127 p. (Materials; 227). ISBN 978-84-490-3896-9.

Pacios Lozano, Ana R. (coord.). *Técnicas de búsqueda y uso de la información*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces, 2013. XXIV, 462 p. (Manuales. Ciencias sociales y jurídicas). ISBN

978-84-9961-126-6.

Pàgina web

CITAR [en línia]: *tutorial de autoformación sobre cómo citar en trabajos y artículos con referencias*. Universidad de Cantabria, Biblioteca, últ. act.: 20/07/2011. Disponible a: <<http://www.buc.unican.es/sites/default/files/tutoriales/CITAR/PAG0.htm>>. [Consulta: 2 juliol 2015].

Internet detective [en línia]. [University of Bristol], 2006, last updated: Oct. 28, 2009. Disponible a: <<http://www.vts.intute.ac.uk/detective/>>. [Consulta: 2 juliol 2015].

El plagio y la honestidad académica [en línia]. REBIUN: CRUE, 2012. (CI2, competencias informáticas e informacionales). Traducció d'un tutorial produït per la Universitat de Sidney. Disponible a: <<http://ci2.es/objetos-de-aprendizaje/tutorial-de-plagio>>. [Consulta: 5 març 2015].

Tutorial en cerca d'informació [en línia]. [Barcelona]: Universitat de Barcelona, Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació, últ. act., 13/11/2007. Disponible a: <<http://www.bib.ub.edu/atric/tutorial1/>>. [Consulta: 5 març 2015].

iUsa tus recursos! [en línia]. [Sevilla]: Universidad de Sevilla, Biblioteca, 2012. Traducció d'un tutorial produït el 2010 per Acadia University (Canadà). Disponible a: <http://fama2.us.es/bgu/ad/tutorial_acadia/index.html>. [Consulta: 5 març 2015].

Text electrònic

Bobish, Greg; Jacobson, Trudi. *The information literacy user's guide* [en línia]. Geneseo: State University of New York at Geneseo, 2014. 133 p. <<http://opensuny.org/omp/index.php/SUNYOpenTextbooks/catalog/book/170>>. [Consulta: 5 març 2015]. ISBN 978-0-9897226-2-9.

Martínez Rodríguez, Luis Javier. *Cómo buscar y usar información científica* [en línia]: guía para estudiantes universitarios. Santander: J.L. Martínez, 2013. 180 p. <<http://eprints.rclis.org/20141/>>. [Consulta: 5 març 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu

Codi de l'assignatura: 360238

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MARIA ELVIRA SILLERAS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	38
- Pràctiques de problemes	4
- Pràctiques d'ordinadors	4
- Sortida cultural	4
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Gestió Documental a les Organitzacions, i Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Conèixer els tipus de sistemes de classificació i saber-ne establir la pertinença als tipus de fons als quals s'hagin d'aplicar.
- Conèixer els llenguatges i les tècniques d'indexació per valorar-ne la inclusió en les representacions globals de les unitats de descripció.
- Conèixer sistemes de classificació concrets, els entorns en què s'apliquen i la

metodologia específica d'aplicació.

- Conèixer exemples concrets de centres que custodien fons documentals i la manera de descriure'ls seguint pautes internacionals.
- Conèixer les normes de descripció internacionals i la metodologia d'aplicació a diferents nivells en el cas d'aplicació a les unitats de descripció (documentals).

Referits a habilitats, destreses

- Saber elaborar els tipus de descripció que siguin pertinents a les unitats de descripció (documentals) a les quals s'han d'aplicar.
- Elaborar les eines que permetin conèixer els productors dels documents i els elements que han contribuït al seu origen i desenvolupament.
- Poder elaborar els instruments de recuperació de la informació més idonis per als diferents tipus d'usuaris segons el cicle vital dels documents.
- Conèixer les fases del tractament documental i poder sistematitzar-les en un context concret per aplicar-les.

Blocs temàtics

1. Els productors de documents: l'ISAAR(CPF) i les seves adaptacions

- 1.1. Estructura de l'ISAAR(CPF): àrees i elements
- 1.2. Aplicació de l'ISAAR(CPF): el registre d'autoritat
- 1.3. Adaptacions nacionals i locals

2. La classificació dels documents i l'ISDF

- 2.1. Estructura i elements de l'ISDF. Aplicació de l'ISDF a activitats, subfuncions i funcions

2.2. Sistemes de classificació funcionals i orgànics

2.3. Sistemes de classificació universals i sectorials

3. La descripció dels documents: l'ISAD(G) i les seves adaptacions

3.1. Estructura de l'ISAD(G): àrees i elements

3.2. Adaptació de l'ISAD(G) a Catalunya: la NODAC (2007)

3.3. Instruments de descripció resultants

3.4. Altres adaptacions de l'ISAD(G): la NEDA i la NOGADA

3.5. Estructura de dades normalitzada digital: etiquetatge i model de metadades

3.6. Aplicació del programa ICA-AtoM a les diferents descripcions: productors, documents i institucions

4. La indexació dels documents: les eines complementàries per accedir als continguts

4.1. La indexació com a complement de la classificació i la descripció

4.2. Aplicació de la indexació en el procés descriptiu dels documents

4.3. Tècniques d'indexació: automàtica, manual, controlada i contextual

4.4. Tesaurus aplicables a diferents tipus d'arxius

5. La descripció de les institucions que custodien fons d'arxiu: l'ISDIAH

5.1. Estructura de l'ISDIAH: àrees i elements

5.2. Aplicació i exemples

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix a combinar classes magistrals, exercicis fets a l'aula, individualment o en grup, treball a l'aula d'informàtica, visites a arxius i, si és possible, xerrades de professionals de prestigi reconegut. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles (alguns en anglès) i l'elaboració d'exercicis i treballs dirigits pel professorat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en les activitats següents:

- Dos exercicis fets en grups de dos o tres persones i consistents en:
 - Elaboració d'un registre d'autoritat, que s'ha de lliurar l'últim dia de classe del mes de març i que equival a 1 punt de la qualificació final.
 - Elaboració d'una descripció ISDIAH d'una institució proposada per la professora, que s'ha de lliurar el segon dia de classe del mes de maig i que equival a 1 punt de la qualificació final.

Aquests exercicis, si no s'aproven, s'han de refer i presentar una setmana després que la professora hagi lliurat la correcció.

- Un treball de síntesi individual o en grup consistent en l'aplicació de les normes de descripció a un fons real, que s'ha de lliurar una setmana després de la finalització de les classes i que equival a 3 punts de la qualificació final.
- Un comentari oral d'un text o d'un exercici o la resposta a preguntes relacionades amb la teoria sobre les normes de descripció arxivístiques i amb la seva aplicació, que s'ha de fer el mes de maig i que equival a 1 punt de la qualificació final.
- Una prova teoricopràctica que s'ha de portar a terme en la data establerta per la Universitat de Barcelona, que equival a 4 punts de la qualificació final.

Per superar l'assignatura cal aprovar cadascun dels elements avaluable. Els dos exercicis fets en grup es poden refer, si la qualificació obtinguda és inferior a 0,5 punts.

Es pot acollir a la reavaluació, que consisteix en proves similars a les suspeses, qui hagi suspès el comentari oral, la prova teoricopràctica, o ambdós.

En cas de no lliurar les activitats avaluable o no fer-ne alguna, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en tres parts:

- Una prova teòrica, que es duu a terme el dia d'avaluació única i equival a 5 punts de la qualificació final.
- Una prova pràctica, que es duu a terme el dia d'avaluació única i equival a 4 punts de la qualificació final.
- Un comentari oral d'un text que es duu a terme el dia de l'avaluació única i que equival a 1 punt de la qualificació final. Per superar l'assignatura cal aprovar cadascun dels elements d'avaluació.

Es pot acollir a la reavaluació, que consisteix en proves similars a les suspeses, qui no hagi aprovat una o més de les parts indicades.

En cas de no lliurar alguna de les activitats avaluable, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Capel i Garriga, Emilia; Corominas i Noguera; Mariona (coord.). *Manual d'arxivística i gestió documental*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2009. 543 p. ISBN 978-84-922482-9-2.

Cruz Mundet, José Ramón. *Archivística: gestión de documentos y administración de archivos*. [Madrid]: Alianza, 2012. 359 p. ISBN 978-84-206-0952-2.

Cruz Mundet, José Ramón; Mikelarena Peña, Fernando. *Información y documentación administrativa*. 2.ª ed. Madrid: Tecnos, 2006. 385 p. ISBN 84-309-4441-9.

Roberge, Michel. *Lo esencial de la gestión documental: sistema integrado de gestión de los documentos analógicos y de los documentos electrónicos*. Québec: Gestar, 2006. 1 vol. (en paginació múltiple). ISBN 2-921571-18-8.

Norma

International Council on Archives. *ISAD(G): Norma Internacional General de Descripció Arxivística = General International Standard of Archival Description*. 2a ed. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 2001. 112 p. ISBN 84-393-5415-0.

Norma de descripció arxivística de Catalunya (NODAC) 2007. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, D.L. 2007. 287 p. (Arxivística i gestió documental. Eines; 1). ISBN 84-393-7445-9.

Text electrònic

International Council on Archives. *ISDIAH* [en línia]: *Norma internacional para describir instituciones que custodian fondos de archivo*. 1.ª ed. Paris: International Council on Archives, 2008. 106 p. <http://www.mcu.es/archivos/docs/CE/ISDIAH_ESP.pdf>. [Consulta: 15 gener 2015].

International Council on Archives. *ISDF* [en línia]: *International Standard for Describing Functions*. 1st. ed. Paris: ICA, 2007. 78 p.
<http://www.mcu.es/archivos/docs/CE/ISDF_ENG_definitiva.pdf>. [Consulta: 15 gener 2015].

International Council on Archives. *ISDF* [en línia]: *Norma internacional para la descripción de funciones*. 1.ª ed. Madrid: Ministerio de Cultura, 2007. 80 p.
<http://www.mcu.es/archivos/docs/CE/ISDF_ESP_definitiva.pdf>. [Consulta: 15 gener 2015].

International Council on Archives. *ISAAR (CPF): Norma internacional sobre los Registros de Autoridad relativos a Instituciones, Personas y Familias* [en línia]. 2.ª ed. Paris: International Council on Archives, 2004. 95 p. <<http://www.mcu.es/archivos/docs/isaar.pdf>>. [Consulta: 15 gener 2015].

Norma para la elaboración de puntos de acceso normalizados de instituciones, personas, familias, lugares y materias en el sistema de descripción archivística de los archivos estatales. [Madrid]: Ministerio de Cultura. Subdirección General de los Archivos Estatales, 2010. 150 p.
<http://www.mcu.es/archivos/docs/Novedades/Norma_puntos_acceso2010.pdf> [Consulta: 15 gener 2015].

Bonal Zazo, José Luis; Generelo Lanaspá, Juan José; Travesí de Diego, Carlos. *Manual de descripción multinivel. Propuesta de adaptación de las normas internacionales de descripción archivística* [en línia]. 2.ª ed. rev. Junta de Castilla y León. Consejería de Cultura y Turismo, 2006. 175 p. <http://www.aefp.org.es/NS/Documentos/NormasDescriptivas/MDM2_2006.pdf>. [Consulta: 15 gener 2015].

López Pérez, Rosario. *Normalización archivística* [en línia]. Madrid: SEDIC, 2011. 48 p. (Documento de trabajo; 1).
<http://eprints.rclis.org/16515/1/NormalizacionArchivistica1_MAYO2011.pdf>. [Consulta: 15 gener 2015].

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Creació i Gestió d'Empreses Documentals

Codi de l'assignatura: 364363

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: AIDA BRAVO ALMIRALL

Departament: Dept. d'Empresa

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	40
- Altres pràctiques	10
Treball tutelat/dirigit	40
Aprenentatge autònom	60

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Fomentar l'esperit emprenedor i conèixer l'opció de crear una empresa com a sortida laboral, a partir de la introducció als elements clau de l'emprenedoria: la importància de la creació d'empreses, l'emprenedor i les competències professionals, el procés emprenedor, la creativitat i la innovació, l'oportunitat de negoci i el Pla d'empresa.
- Analitzar sintèticament els aspectes empresarials que cal tenir en compte per posar en marxa una iniciativa emprenedora i poder mantenir la coherència i la viabilitat del projecte emprenedor: l'organització, el producte, el mercat, els recursos, la comptabilitat i la comunicació.

Referits a habilitats, destreses

- Desenvolupar les competències i conèixer les eines multidisciplinàries que permeten treballar un preprojecte empresarial.

Referits a actituds, valors i normes

- Adoptar una actitud més positiva cap a la creació d'empreses i demostrar uns certs coneixements per poder gestionar el propi negoci en l'àmbit de la gestió de la informació.

Blocs temàtics**1. Introducció a la creació d'empreses**

- 1.1. Conceptes introductoris
- 1.2. La importància de l'esperit emprenedor. Situació actual de l'emprenedoria
- 1.3. El procés emprenedor. Factors de viabilitat del projecte emprenedor
- 1.4. Manifestacions de la iniciativa emprenedora

2. La figura de la persona emprenedora i empresària

- 2.1. Evolució històrica de la figura de l'empresari
- 2.2. L'emprenedor i l'empresari a dia d'avui
- 2.3. Concepte i tipus de lideratge
- 2.4. Característiques i competències professionals i emprenedores

3. La creativitat i la innovació. La idea i l'oportunitat de negoci

- 3.1. Concepte. Diferències
- 3.2. El procés creatiu
- 3.3. Fonts d'innovació
- 3.4. Idea i oportunitat de negoci. Diferències
- 3.5. Avaluació de l'oportunitat de negoci

4. L'estratègia com a base del negoci

- 4.1. L'estratègia empresarial. Missió, visió, valors
- 4.2. L'entorn empresarial i la matriu DAFO
- 4.3. Business Model Canvas

5. Introducció a l'organització i gestió d'empreses

- 5.1. El sistema de direcció de l'empresa
- 5.2. La dimensió empresarial
- 5.3. L'àrea financera de l'empresa
- 5.4. Fonts de finançament
- 5.5. L'activitat comercial de l'empresa

6. El Pla d'empresa

- 6.1. Concepte i utilitats del Pla d'empresa
- 6.2. Proposta d'índex per elaborar el Pla d'empresa
- 6.3. Factors d'èxit i fracàs

Metodologia i activitats formatives

En aquesta assignatura, l'estudiant és el subjecte actiu dins del procés d'aprenentatge. Es combinen les classes magistrals amb el mètode del cas, els temes de discussió i les classes interactives entre professorat i alumnat.

Es proposa, també, bé individualment bé en equip, redactar comentaris d'articles, resoldre exercicis i casos, analitzar críticament o elaborar un prepla d'empresa d'una idea de negoci pròpia, segons es vagin desenvolupant els continguts de l'assignatura. Es preveu algun col·loqui amb alguna persona emprenedora del sector de la informació i la documentació.

Per a un seguiment correcte de l'assignatura, es disposa, també, del material publicat al Campus Virtual i de la bibliografia recomanada en el Pla docent.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

Qui opti per seguir l'avaluació continuada ha de fer:

- Tres activitats avaluables, obligatòries, en les dates i de la manera que estableixi el professorat, les quals representen el 50 % de la nota final. En cas que es presenti una activitat evaluable, s'entén que s'ha optat per seguir l'avaluació continuada. Les activitats no presentades compten com un 0. Totes tres activitats ponderen el mateix.
- Una prova final que representa l'altre 50 % de la nota. És obligatori obtenir un mínim de 4 en aquesta activitat perquè es tingui en compte la qualificació de les altres tres activitats avaluables.

Reavaluació

Qui no superi la prova final pot reavaluar-la, i torna a ponderar amb la qualificació que s'hagi obtingut de les activitats avaluables.

Avaluació única

Qui no vulgui, o no pugui, acollir-se a l'avaluació continuada pot optar per l'avaluació única, que consisteix en una prova final que representa el 100 % de la nota.

Reavaluació

Qui no superi la prova final pot reavaluar-la, si en la qualificació final s'ha obtingut una nota igual o superior a 4.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

AGUER, M. et al.; *Administración y dirección de empresas. Teoría y ejercicios resueltos*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces, 2004

CASTRO, I. et al.; *Creación de empresas para emprendedores*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2010

HERRERO, S.; *Cómo crear una empresa*. Madrid: Editorial Boletín Oficial del Estado, 2003. Colección Conoce tus derechos

PRIEDE, T. et al.; *Creación y desarrollo de empresas*. Madrid: Ediciones Pirámide, 2010

RAJADELL, M.; *Creación de Empresas*. 3a edición. Barcelona: Edicions UPC, 2003

URBANO, D et al.; *Invitación al emprendimiento: una aproximación a la creación de empresas*. Barcelona: Editorial UOC, 2008

VALLS, J. et al.; *Causas de fracaso de los emprendedores*. La Coruña: Netbiblio, 2012

ZARAGOZA, M. *Emprendre en clau de competències. El perfil emprendedor*. Barcelona: Editorial UOC, 2012

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Desenvolupament de Col·leccions

Codi de l'assignatura: 360056

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: LLUIS AGUSTI RUIZ

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Recursos i Serveis de Referència; Anàlisi de Necessitats d'Informació, i Aspectes Legals de la Informació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Comprendre la missió de la unitat d'informació en relació amb la col·lecció.
- Definir els requeriments dels usuaris per elaborar la política de desenvolupament de col·leccions.
- Establir polítiques i criteris de desenvolupament de col·leccions.
- Entendre les formes de finançament de les col·leccions.
- Conèixer els mecanismes, els recursos i els criteris aplicats en la selecció de materials en diferents suports i seleccionar els sistemes d'adquisició adients a les característiques, la forma de finançament i l'ús de la col·lecció.
- Saber avaluar les col·leccions en diferents suports.
- Conèixer i saber aplicar els criteris de l'esporgada de col·leccions i el marc legal que afecta la retirada de materials.

- Conèixer el marc legal que afecta la difusió de la col·lecció, especialment en l'entorn digital.

Blocs temàtics

1. Gestió i política de desenvolupament de col·leccions

- 1.1. Definició, abast i objectius de la política de desenvolupament de les col·leccions en unitats d'informació
- 1.2. Recursos interns implicats: estructures organitzatives, recursos humans i tecnològics
- 1.3. Recursos externs implicats: món editorial imprès i digital, llibreters, distribuïdors i agregadors
- 1.4. Cooperació bibliotecària i desenvolupament de col·leccions
- 1.5. Aspectes legals i gestió de drets en la gestió de la col·lecció

2. La política de desenvolupament de la col·lecció i el coneixement de la comunitat d'usuaris

- 2.1. Definició de la comunitat d'usuaris: usuaris presencials, potencials i entorn digital
- 2.2. Estudis d'usuaris i necessitats en relació amb la col·lecció
- 2.3. L'arquitectura de la col·lecció: el document de polítiques de desenvolupament de la col·lecció (PDC)
- 2.4. Elements d'un document PDC: tipologia, normes i estàndards

3. Coneixement i anàlisi de la col·lecció

- 3.1. L'avaluació de les col·leccions: concepte, abast i tipologia
- 3.2. Les avaluacions quantitatives
- 3.3. Les avaluacions qualitatives o intel·lectuals
- 3.4. Les avaluacions relatives a la utilització
- 3.5. Les avaluacions logístiques i econòmiques

4. Criteris, metodologia i recursos d'informació per a la selecció

- 4.1. Criteris, mètodes i recursos de selecció generals

4.2. Criteris, mètodes i recursos segons les seccions de la col·lecció i la tipologia documental

5. Criteris i mètodes d'adquisició

5.1. Modalitats d'adquisició: compra, donació, intercanvi, dipòsit i recursos gratuïts

5.2. Sistemes de finançament, adquisició i contractació: concursos, compres úniques, compres consorciades, *approval plans* i PDA (*patron-driven acquisitions*)

5.3. El futur de les col·leccions: l'accés obert

5.4. Tipologia i avaluació de proveïdors: editors, llibreters, distribuïdors, agències de subscripció i agregadors

6. Revisió i manteniment de la col·lecció

6.1. Criteris i mètodes de revisió de col·leccions

6.2. Revisió i esporgada

6.3. Marc legal i normatiu en la conservació i la retirada de materials

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de l'assignatura es basa en classes presencials participatives, amb un nombre determinat de treballs pràctics obligatoris que permeten l'explicació i assimilació dels models teòrics, i també en lectures complementàries no obligatòries.

El contingut teòric de cada bloc s'acompanya d'una aplicació pràctica en casos reals de l'entorn cultural més pròxim. Aquesta part pràctica es duu a terme per mitjà del contacte amb professionals de la cadena de producció i distribució documental (editors, llibreters, distribuïdors i agregadors) i de la inclusió en les col·leccions (responsables d'adquisicions en biblioteques públiques, especialitzades, universitàries, de xarxes i consorcis). Aquest contacte es concreta en una sèrie de xerrades a classe i en visites a esdeveniments relacionats (fires de llibres).

Les lectures de curs serveixen de base per al debat a classe, en el qual s'avaluen la comprensió i participació.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en un examen final teoricopràctic (40 % de la nota) i sis exercicis pràctics obligatoris (60 %) que s'han de lliurar durant el curs els dies indicats pel professorat. És obligatori aprovar l'examen (5 sobre 10) per superar l'assignatura.

En cas que l'estudiant no entregui l'examen final, obté la qualificació de no presentat. Cada exercici pràctic no presentat obté una qualificació de 0 punts.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única es basa en un examen final teoricopràctic (70 % de la nota) i un treball de curs obligatori que consisteix a desenvolupar una proposta de revisió d'una política de col·lecció (30 %). És obligatori aprovar tant l'examen com el treball de curs.

El treball de curs obligatori s'ha d'entregar, aproximadament, una setmana abans de la data de l'examen final.

En cas que l'alumne no entregui l'examen final o el treball de curs, obté la qualificació de no presentat.

Reavaluació (continuada i única)

Qui hagi suspès l'examen final teoricopràctic o el treball de curs obligatori amb una nota entre 3,5 i 4,9 es pot presentar a un examen de reavaluació que inclou tot el temari de l'assignatura o presentar el treball de curs obligatori millorat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Alabaster, Carol. *Developing an outstanding core collection: a guide for libraries*. 2nd ed. Chicago: American Library Association, 2010. X, 191 p. ISBN 978-0-8389-1040-5.

Allison, Dee Ann. *The patron driven library: a practical guide for managing collections and*

services in the digital age. Oxford: Chandos Publishing, 2013. 352 p. ISBN 978-1-84334-736-1.

American Library Association. Office for Intellectual Freedom. *Intellectual freedom manual*. 8th ed. Chicago: American Library Association, 2010. XXII, 439 p. ISBN 978-0-8389-3590-3.

Calenge, Bertrand. *Bibliothèques et politiques documentaires à l'heure d'Internet*. Paris: Éditions du Cercle de la Librairie, cop. 2008. 264 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0962-5.

Cazenobe, Adrienne. *Les Collections en devenir: typologie des documents, politique et traitement documentaires*. Paris: Cercle de la librairie, cop. 2010. 304 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0981-6.

Collection development in the digital age. Edited by Maggie Fieldhouse, Audrey Marshall. London: Facet, 2012. 235 p. ISBN 978-1-85604746-3.

Customer-based collection development: an overview. Edited by Karl Bridges. London: Facet, 2014. 205 p. ISBN 978-1-85604-931-3.

Evans, G. Edward. *Collection management basics*. 6th ed. Santa Barbara, California : Libraries Unlimited, an imprint of ABC-CLIO, LLC, 2012. 329 p. ISBN 978-1-59884-864-9.

Fuentes Romero, Juan José. *La colección de materiales en las bibliotecas*. Madrid: Arco/Libros, cop. 2010. 310 p. (Instrumenta bibliológica). ISBN 978-84-7635-790-3.

Fuld, Werner. *Breve historia de los libros prohibidos*. Barcelona: RBA, 2013. 383 p. (RBA divulgación. Divulgación general). ISBN 978-84-9006-994-3.

Holden, Jesse. *Acquisitions in the new information universe: core competencies and ethical practices*. London: Facet Publishing, 2010. 135 p. ISBN 978-1-85604-739-5.

Johnson, Peggy. *Fundamentals of collection development and management*. London: Facet Publishing, cop. 2014. 3rd ed. 554 p. ISBN 978-0-8389-1191-4.

Lluch, Gemma. *Cómo seleccionar libros para niños y jóvenes: los comités de valoración en las bibliotecas escolares y públicas*. Gijón: Trea, cop. 2010. 174 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 217). ISBN 978-84-9704-521-6.

Singer, Carol A. *Fundamentals of managing reference collections*. London: Facet Publishing, 2012. 167 p. ISBN 978-1-85604831-6.

User studies for digital library development. Edited by Milena Dobрева, Andy O'Dwyer, Pierluigi Feliciati. London: Facet Publishing, 2012. 272 p. ISBN 978-1-85604765-4.

Vall Casas, Aurora; Rius Bou, Àngels. *Esporgar: manual d'avaluació crítica de la col·lecció*. Barcelona: Col·legi de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, D.L. 2009. 118 p. (Eines i

instruments; 2). ISBN 84-23321-23-1.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Disseny de Sistemes de Recuperació

Codi de l'assignatura: 360053

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: ANDRES SULE DUESA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 12

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 300
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	100
- Teoricopràctica	30
- Pràctiques d'ordinadors	70
Treball tutelat/dirigit	100
Aprenentatge autònom	100

Recomanacions

Es recomana haver cursat Informació i Formats Digitals, i Recuperació d'Informació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Comprendre els principis generals de l'organització d'informació segons les funcionalitats del context, la tipologia del fons o col·lecció, i les necessitats dels usuaris.
- Conèixer les característiques principals dels instruments de representació de la informació.
- Conèixer els conceptes bàsics del disseny d'instruments d'accés.
- Conèixer els indicadors i la metodologia d'avaluació dels sistemes de recuperació.

Referits a habilitats, destreses

- Analitzar un entorn determinat, identificar les necessitats i dissenyar el sistema de

recuperació d'informació més adequat.

- Triar els instruments de representació més adequats per a cada entorn de treball.
- Elaborar el disseny de l'estructura d'una base de dades per organitzar documents i col·leccions de documents en qualsevol suport.
- Llegir articles o fragments de documentes en anglès.

Blocs temàtics

1. Sistemes de recuperació d'informació

- 1.1. Definició, objectius i components
- 1.2. Fases del disseny

2. Planificació i requeriments

- 2.1. Estudi de viabilitat
- 2.2. Anàlisi de requeriments

3. Disseny de bases de dades

- 3.1. Representació de la informació i models de metadades
- 3.2. Disseny conceptual de representació: entitats, atributs, relacions
- 3.3. Disseny lògic
- 3.4. Diccionari de dades

4. Disseny d'interfícies

- 4.1. Fases i components del disseny
- 4.2. Interfícies per a dispositius mòbils

5. Avaluació de sistemes de recuperació d'informació

- 5.1. Tipologies, tècniques i elements d'avaluació
- 5.2. Posicionament en cercadors

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis fets a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, resolució de problemes i estudi de casos. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès i amb l'elaboració de treballs dirigits tutoritzats pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en tres parts: un treball de curs (50 %), dos exàmens teoricopràctics (40 %) i quatre exercicis obligatoris (10 %).

Treball de curs (50 %)

- Consisteix en cinc lliuraments (tres del projecte i dos de la cerca bibliogràfica): dos en el primer semestre i tres en el segon.
- Si bé la qualificació del treball és única a final de curs, els cinc lliuraments són obligatoris. Si únicament es fa un lliurament del projecte o de la cerca bibliogràfica la qualificació final de l'assignatura és no presentat.
- La nota del treball de curs ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.
- El treball no es pot reavaluar.

Exàmens teoricopràctics (40 %)

- Consisteixen en dues proves escrites (a final del primer i del segon semestre).
- Les dues proves tenen un valor d'un 20 % cadascuna. La nota mitjana de les dues proves ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura es considera suspesa.
- Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 3,5 i 4,9.
- Les proves no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es fa només un examen.

Exercicis obligatoris (10 %)

- Consisteixen en quatre exercicis individuals (4a setmana d'octubre, 3a setmana de desembre, 1a setmana d'abril i 4a setmana de maig).
- Cada exercici té un valor d'un 2,5 %. No cal obtenir una nota mitjana dels quatre exercicis igual o superior a 4 per superar l'assignatura.
- Cap dels quatre exercicis es pot reavaluar.
- Els exercicis no fets es qualifiquen amb un 0. No lliurar alguns dels exercicis no suposa que la qualificació final de l'assignatura sigui no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en dues parts: un treball de curs (60 %) i un examen teoricopràctic (40 %).

Treball de curs (60 %)

- Consisteix en el lliurament d'un treball de curs (final del segon semestre) i una prova de validació individuals (data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada).
- El treball de curs té un valor d'un 50 % i la prova de validació d'un 10 %. La nota mitjana del treball de curs i la prova de validació ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la mitjana suspesa.
- Ni el treball de curs ni la prova de validació es poden reavaluar.
- Si no es fa el treball de curs o la prova de validació la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Examen teoricopràctic (40 %)

- Consisteix en una prova escrita (data d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada).
- La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 4. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la prova escrita.
- Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 3,5 i 4,9.
- Si no es fa l'examen la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Chowdhury, G. G. *Introduction to modern information retrieval*. London: Facet, 2010. 3rd ed. XIV, 508 p. ISBN 978-1-85604-694-7.

Chu, Hetting. *Information representation and retrieval in the digital age*. 2nd ed. Medford (New Jersey): ASIST, 2010. ISBN 1-57387-393-4.

Connolly, Thomas M.; Begg, Carolyn E. *Database systems: a practical approach to design, implementation, and management*. Harlow [etc.]: Addison-Wesley, 2005. 4th ed. L, 1374 p. ISBN 0-321-21025-5.

Designing the search experience: the information architecture of discovery. Amsterdam: Elsevier, cop. 2013. 320 p. ISBN 978-0-12-396981-1.

Garrett, Jesse James. *The elements of user experience: user-centered design for the web*. New

York: AIGA ; Indianapolis (Ind.): New Riders, 2002. XIV, 189 p. ISBN 0-7357-1202-6.

Glushko, Robert J. *The discipline of organizing*. Cambridge, Mass.: The MIT Press, [2013]. XX, 539 p. ISBN 978-0-262-51850-5.

Hearst, Marti. *Search user interfaces*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009. XVIII, 385 p. ISBN 978-0-521-11379-3.

Marcos Mora, Mari Carmen. *Interacción en interfaces de recuperación de información: conceptos, metáforas y visualización*. Gijón: Trea, 2004. 354 p. ISBN 84-9704-118-6.

Nielsen, Jakob; Loranger, Hoa. Usabilidad: [prioridad en el diseño web]. Madrid: Anaya Multimedia, cop. 2007. 384 p. ISBN 978-84-415-2092-9.

Oppel, Andrew J. *Databases [e-book]: a beginners guide*. New York: MacGraw-Hill, 2009. ISBN 978-0-07-160847-3.

Rodríguez Bravo, Blanca. *Apuntes sobre representación y organización de la información*. Gijón: Trea, cop. 2011. ISBN 978-84-9704-564-3.

Shneiderman, Ben; Plaisant, Catherine. *Diseño de interfaces de usuario: estrategias para una interacción persona-computadora efectiva*. 4.ª ed. Madrid: Pearson Educación, 2006. XVI, 722 p. ISBN 84-205-4803-0.

Taylor, Arlene G. *The organization of information*. Westport: Libraries Unlimited, 2004. 2nd ed. XXVII, 417 p. ISBN 1-56308-976-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Elaboració de Productes Informatius

Codi de l'assignatura: 364358

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: NURIA VILA BOIX

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	16
- Teoricopràctica	8
- Pràctiques d'ordinadors	8
Treball tutelat/dirigit	84
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures: Recursos i Serveis de Referència; Suport i Formació d'Usuaris; Gestió Documental en les Organitzacions, i Sistemes de Gestió Automatitzada II.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les estratègies per difondre i promoure serveis i unitats d'informació.
- Conèixer les estratègies per gestionar i moderar entorns col·laboratius digitals.
- Aplicar els fonaments d'arquitectura de la informació en l'elaboració de productes informatius.

Referits a habilitats, destreses

- Consolidar habilitats d'anàlisi de contingut, d'anàlisi crítica, de síntesi i de redacció.
- Adequar els continguts a l'audiència per facilitar la comprensió, retenció i reutilització del coneixement.

- Adquirir habilitats de representació visual de dades i informació.
- Identificar els problemes legals que planteja la difusió de la informació i respectar la propietat intel·lectual en la creació i difusió de continguts.

Blocs temàtics

1. Comunicació per a productes de valor afegit

- 1.1. Comunicació d'informació i de dades. Atributs de la informació. Contingut i context
- 1.2. Efectivitat en la comunicació. La base de coneixements i els factors culturals en la comprensió del missatge. Barreres i problemes habituals en la comunicació entre professionals de la informació i usuaris
- 1.3. El mitjà i el missatge. Comunicació personal i global. Comunicació interna i externa. Comunicació i col·laboració digitals

2. Disseny i elaboració de productes

- 2.1. Fases del procés: definició d'objectius i estratègies segons l'audiència, definició de l'estructura i presentació del contingut, selecció del format, i desenvolupament
- 2.2. Aspectes ètics i legals. Drets d'autor textuals i visuals
- 2.3. Operacions bàsiques a partir de la informació disponible: organització, síntesi i interpretació
- 2.4. Tècniques per elaborar sumaris, resums i índexs
- 2.5. Tècniques de comunicació visual: diagrames, gràfics i esquemes
- 2.6. Aplicació d'eines de comunicació i de gestió de continguts per a la difusió i la participació

3. Tipologia de productes

- 3.1. Productes de difusió i promoció de serveis i unitats d'informació. Guies, fulls de mà (*flyers*)
- 3.2. Productes centrats en els documents. Llistes de novetats, ressenyes, guies de lectura, dossiers temàtics i presentació de bases de dades

3.3. Productes centrats en necessitats individuals. Serveis d'alerta. Informes de resultats

3.4. Preguntes freqüents de referència i bases de coneixement

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i activitats pensades per treballar-hi, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació, amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, així com d'un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert al calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treball en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències de convidats, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

S'han de lliurar obligatòriament quatre activitats, una per cada bloc temàtic. Per aprovar l'assignatura no és necessari superar-les respectivament cadascuna. El pes de cadascuna de les activitats respecte a la nota final és el següent: primera activitat, 10 %; segona activitat, 15 %; tercera activitat, 30 %, i quarta activitat, 45 %. L'avaluació final es completa amb una prova de validació de dues hores que pot validar (o no) la nota obtinguda en l'activitat. En cas de no superar aquest examen de validació l'assignatura es considera suspesa.

Reavaluació

La reavaluació es fa amb un examen únic (amb data indicada en el calendari d'exàmens) que inclou tot el temari de l'assignatura. Per poder presentar-se a aquest examen cal haver

presentat totes les activitats d'avaluació i treure una nota igual o superior total a 4, però inferior a 5.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen escrit.

Reavaluació

La reavaluació es fa amb un examen únic que inclou tot el temari de l'assignatura. Per poder presentar-se a aquest examen cal treure a la prova d'avaluació única una nota igual o superior a 4, però inferior a 5. La nota màxima que es pot treure a l'examen de reavaluació és un 6, que anul·la qualsevol nota obtinguda en les activitats d'avaluació anteriors.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Cairo, Alberto. *El arte funcional: infografía y visualización de información*. Madrid: Alamut, 2011. 252 p. ISBN 978-84-9889-067-9.

Cassany, Daniel. *En línia: llegir i escriure a la xarxa*. Barcelona: Graó, 2011. 196 p. (Biblioteca d'articles; 183). ISBN 978-84-9980-365-4.

Farkas, Meredith G. *Social software in libraries: building collaboration, communication, and community online*. Medford: Information Today, 2007. 320 p. ISBN 978-1-57387-275-1.

Few, Stephen. *Information dashboard design: the effective visual communication of data*. Sebastopol, Calif.: O'Reilly Media, 2006. VIII, 211 p. ISBN 978-0-596-10016-2.

Langley, Anne; Wallace, Jonathan. *A practical writing guide for academic librarians: keeping it short and sweet*. Oxford: Chandos, 2010. 162 p. ISBN 978-1-84334-532-9.

Moreiro González, José Antonio. *El contenido de los documentos textuales: su análisis y representación mediante el lenguaje natural*. Gijón: Trea, cop. 2004. 291 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 97). ISBN 84-9704-126-7.

Pastor Sánchez, Juan Antonio (coord.). *Construcción de servicios de información digital*. Murcia: DM, 2010. 239 p. (Texto-guía (Universidad de Murcia. Instituto de Ciencias de la Educación); 11). ISBN 978-84-8425-784-4.

Stauber, Do Mi. *Facing the text: content and structure in book indexing*. Eugene, Or.: Cedar Row Press, cop. 2004. 374 p. ISBN 978-0-9748345-0-4.

Wilson, A. Paula. *Library web sites: creating online collections and services*. Chicago: American Library Association, cop. 2004. XIV, 146 p. ISBN 0-8389-0872-1.

Capítol

Farmer, Lesley. "Technology impact on packaging reference and information." En: Farmer, Lesley (ed.) *The human side of reference and information services in academic libraries: adding value in the digital world*. Oxford: Chandos, 2007. p. 49-72.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Estadística Aplicada

Codi de l'assignatura: 360038

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MARIA TERESA BARRIOS CERREJON

Departament: Dept. Psicologia Social i Psicologia Quantitativa

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	45,5
- Pràctiques d'ordinadors	4,5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Saber plantejar un problema estadístic.
- Conèixer, des del punt de vista estadístic, les característiques de les variables pròpies de l'àmbit de la informació i de la documentació.
- Conèixer les diferents possibilitats d'organitzar, representar gràficament i descriure els diferents tipus de variables estudiades.
- Conèixer els fonaments i les tècniques bàsiques de l'anàlisi estadística inferencial.

Blocs temàtics

1. Introducció a l'estadística en l'àmbit de la informació i la documentació

- 1.1. Definició d'*estadística*
- 1.2. Àmbits d'aplicació en informació i documentació
- 1.3. Conceptes bàsics

1.4. Tipus de variables i escales de mesura

1.5. Tècniques de mostratge

2. Anàlisi descriptiva univariable

2.1. Descripció de variables qualitatives

2.2. Descripció de variables quantitatives

3. Anàlisi descriptiva bivariable

3.1. Descripció conjunta de dues variables qualitatives

3.2. Descripció conjunta d'una variable qualitativa i una de quantitativa

3.3. Descripció conjunta de dues variables quantitatives

3.4. Sèries temporals i nombres índexs

4. Fonaments d'inferència estadística

4.1. Introducció als models de probabilitat

4.2. Distribució mostral

4.3. Intervalls de confiança i de probabilitat

4.4. Estimació de la grandària de la mostra

5. Aplicació d'una prova de decisió estadística

5.1. Conceptes bàsics

5.2. Errors de decisió

5.3. Proves de relació o d'independència

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura és teoricopràctica i se centra a aplicar les tècniques estadístiques en situacions pròpies de l'àrea de la informació i la documentació. Les sessions teòriques es completen amb classes pràctiques en les quals es treballen un seguit de problemes per aprofundir en el material explicat a les classes teòriques. Per a cada un dels temes es proporciona el formulari corresponent i exemples d'aplicació pràctics. També es proposen una sèrie d'exercicis en què s'han d'aplicar els coneixements adquirits. Les solucions es presenten i comenten conjuntament en les hores corresponents als crèdits pràctics de l'assignatura. Les classes pràctiques es complementen amb sessions a l'aula d'ordinadors per introduir l'alumnat en la utilització de paquets estadístics informatitzats (Excel, SPSS i R). Durant el curs es fa un

treball en grup tutoritzat pels docents.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada de l'assignatura consisteix a:

- Fer tres proves d'avaluació teoricopràctiques al llarg del semestre (aproximadament durant les sessions 12, 20 i 28 del calendari de l'assignatura). Aquestes proves puntuen un màxim de 6 punts.
 - Primera prova: puntuació màxima de 1,5 punts.
 - Segona prova: puntuació màxima de 2 punts.
 - Tercera prova: puntuació màxima de 2,5 punts.
- Lliurar tres activitats pràctiques de resolució de problemes que s'especifiquen al llarg del curs (aproximadament coincideixen amb les sessions 9, 18 i 25 del calendari de l'assignatura). Les tres activitats pràctiques puntuen un màxim de 2,25 punts (0,75 punts cada activitat).
- Participar en el glossari de l'assignatura. Les entrades en el glossari es fan en anglès. La puntuació màxima en aquesta activitat és de 0,5 punts. S'hi pot participar durant tot el semestre fins al dia indicat de tancament de l'avaluació continuada.
- Elaborar un treball en grup (d'entre tres i cinc persones com a màxim). La puntuació màxima del treball és d'1,25 punts. La data màxima de lliurament del treball és el dia indicat de tancament de l'avaluació continuada.

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les puntuacions obtingudes en cada una de les proves anteriors. En cas de no presentar alguna de les proves, la qualificació és de 0 punts en la prova no presentada. Si no es presenta cap de les tres proves d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat. L'assignatura se supera amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats pràctiques de resolució de problemes, participació en el glossari i treball en grup, s'ha d'obtenir un mínim de 2,25 punts en el total de les tres proves d'avaluació. Qui obtingui una qualificació inferior a 2,25 punts en la suma d'aquestes proves d'avaluació o bé no obtingui una qualificació final de l'assignatura igual o superior a 5 pot optar a la reavaluació, que consisteix en una prova teoricopràctica que té lloc durant el període acadèmic que estableix el centre. L'assignatura se supera amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquesta prova.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si

escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o des de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única de l'assignatura consisteix a:

- Fer una prova d'avaluació teoricopràctica al final del semestre. La prova puntua com a màxim 6,5 punts.
- Lliurar tres activitats pràctiques de resolució de problemes, que puntuen un màxim de 2,25 punts.
- Elaborar un treball individual, que ha de tenir un resum en anglès. La puntuació màxima del treball és d'1,5 punts.

La prova d'avaluació i el lliurament de les activitats i el treball es fan el dia d'avaluació única.

La qualificació final de l'assignatura és la suma de les puntuacions obtingudes en cada un dels apartats anteriors. L'assignatura se supera amb una qualificació final igual o superior a 5. S'ha de tenir en compte que, per poder sumar les notes de les activitats i el treball, s'ha d'obtenir un mínim de 2,5 punts en la prova d'avaluació. En cas de no presentar alguna de les proves anteriors, la qualificació és de 0 punts en la prova no presentada. Si no es presenta cap dels tres elements anteriors, la qualificació final de l'assignatura és de no presentat. Qui obtingui una qualificació inferior a 2,5 punts en la prova d'avaluació o bé no obtingui una qualificació final de l'assignatura igual o superior a 5 pot optar a la reavaluació, que consisteix en una prova teoricopràctica que té lloc durant el període acadèmic que estableix el centre. L'assignatura se supera amb una puntuació igual o superior a 5 punts sobre 10 en aquesta prova.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Hafner, Arthur W. *Descriptive statistical techniques for librarians*. 2nd ed. Chicago: American Library Association, 1998. VII, 321 p. ISBN 0-8389-0692-3.

Hopkins, Kenneth D. *Estadística básica para las ciencias sociales y del comportamiento*. 3.ª ed. México: Prentice-Hall Hispanoamericana, cop. 1997. 406 p. ISBN 968-880-947-0.

Johnson, Robert; Kuby, Patricia. *Estadística elemental: lo esencial*. 3.ª ed. México: International Thomson, 2004. XXVIII, 509, [45] p. ISBN 970-686-287-0.

Marín Fernández, J. *Estadística aplicada a las ciencias de la documentación*. 3.ª ed. Murcia: DM, 2008. 484 p. ISBN 978-84-8425-617-5.

Moore, David S. *Estadística aplicada básica*. 2.ª ed. Barcelona: Antoni Bosch, 2005. XXXVI, 836

p. ISBN 84-95348-04-7.

Moya Anegón, Félix de; López Gijón, Javier; García Caro, Concepción. *Técnicas cuantitativas aplicadas a la bibliometría y documentación*. Madrid: Síntesis, 1996. 174 p. (Biblioteconomía y documentación; 13). ISBN 84-7738-365-0.

Peña, D.; Romo, J. *Introducción a la estadística para las ciencias sociales*. Madrid: McGrawHill, 2003. XII, 428 p. ISBN 84-481-1617-8.

Peró, Maribel [et al.]. (coord). *Estadística aplicada a las ciencias sociales mediante R y R-Commander*. [Madrid]: Garceta, 2012. XV, 620 p. ISBN 978-84-1545-214-0.

Sanz Casado, Elías. *Manual de estudios de usuarios*. Madrid: Fundación Sánchez Ruipérez: Pirámide, 1994. 279 p. (Biblioteca del libro; 62). ISBN 84-86168-93-7.

Spiegel, M.R. *Estadística*. 2.ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 1991. XII, 556 p. ISBN 84-7615-562-X.

Vaughan, L. *Statistical methods for the information professional: a practical, painless approach to understanding, using and interpreting statistics*. Medford, N.J.: American Society for Information Science and Technology by Information Today, 2001. XXI, 209 p. (ASIST monograph series). ISBN 1-57387-110-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Explotació d'Informació Empresarial i Intel·ligència Competitiva

Codi de l'assignatura: 364367

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: M.CRISTINA SOY AUMATELL

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	16
- Teoricopràctica	10
- Pràctiques amb documents	4
- Pràctiques orals comunicatives	2
Treball tutelat/dirigit	84
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació; Mètodes i Tècniques de Planificació, i Teoria de les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Adquirir els fonaments teòrics i pràctics per definir i implantar funcions de vigilància de l'entorn i d'intel·ligència competitiva a diferents organitzacions i situacions informacionals.

Referits a habilitats, destreses

- Entendre la particularitat de la informació com a recurs i actiu per a les organitzacions i dels conceptes de *valor* i de *valor afegit* aplicat a la informació.
- Establir els factors crítics de vigilància de l'entorn d'acord amb l'anàlisi estratègica de cada empresa i/o sector d'activitat.
- Identificar i valorar de forma crítica les fonts d'informació més adequades per a les activitats de vigilància i intel·ligència.
- Definir els elements essencials perquè una unitat d'informació pugui oferir serveis de vigilància de l'entorn o intel·ligència empresarial.

Referits a actituds, valors i normes

- Identificar i valorar les diferents maneres d'aportar valor i explotar la informació que generen, adquireixen o emeten les organitzacions a partir de l'anàlisi funcional, els processos i la comprensió de l'activitat.

Blocs temàtics

1. Aproximació a la informació empresarial

- 1.1. Conceptes generals d'organització i empresa. Elements d'entorn de l'empresa
- 1.2. Característiques de la informació en l'entorn empresarial
- 1.3. Necessitats d'informació de les organitzacions: el mapa de recursos informacionals i els usos de la informació empresarial

2. La cadena de valor i el valor afegit de la informació a l'empresa

- 2.1. Formes d'aportar valor a la informació millorant les capacitats operatives de l'empresa
- 2.2. Formes d'explotació d'informació i d'integració d'informació interna, externa i corporativa
- 2.3. Sobreinformació i gestió eficient de la informació personal, departamental i corporativa

3. Desenvolupament de la funció de vigilància i intel·ligència a l'empresa

- 3.1. Mètodes i tècniques
- 3.2. Adquisició de la informació
- 3.3. Tractament i valorització de la informació
- 3.4. Eines per a la vigilància
- 3.5. Difusió de la informació
- 3.6. Productes d'informació

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i activitats pensades per treballar-hi, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica té una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i també un cronograma de treball orientatiu.

S'ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, establertes en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències de convidats, seminaris, proves d'avaluació, etc. Aquestes sessions es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en dues proves escrites individuals (50 %) i un examen (50 %).

La primera prova escrita consisteix en un comentari d'un estudi de cas i la segona en una proposta de vigilància de l'entorn a partir de pautes i orientacions proporcionades pel professorat. Les proves escrites s'han d'entregar durant la primera quinzena de novembre i la segona quinzena de desembre, respectivament.

La qualificació final de l'assignatura és de no presentat si no es lliuren totes les activitats.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la Secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen únic.

Reavaluació

En l'avaluació continuada, per optar a la reavaluació cal haver obtingut un mínim de 4 en les dues proves escrites individuals. La reavaluació consisteix en la revisió millorada de la segona prova. No hi ha reavaluació de l'examen. En l'avaluació única només pot reavaluar l'examen

qui tingui una qualificació igual o superior a 4.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Arroyo Varela, Silvia Regina. *Inteligencia competitiva: una herramienta clave en la estrategia empresarial*. Madrid: Pirámide, cop. 2005. 132 p. (Empresa y gestión). ISBN 84-368-1926-8.

Chaffey, Dave; Wood, Steve; White, Gareth. *Business information management: improving performance using information systems*. 2nd ed. London: Pearson XX , 2011. 688 p. ISBN 978-0-273-71179-7.

Escorsa i Castells, Pere; Maspons, Ramon. *De la vigilancia tecnológica a la inteligencia competitiva*. Madrid [etc.]: Pearson educación, 2001. XIV, 165 p. (Financial times/Prentice Hall). ISBN 84-205-3057-3.

González Cussac, José Luis (coord.). *Inteligencia*. Valencia: Tirant lo Blanch, cop. 2012. 494 p. (Inteligencia y seguridad (Tirant lo Blanch)). ISBN 84-900-4562-6.

Kahaner, Larry. *Competitive intelligence: how to gather, analyze, and use information to move your business to the top*. New York: Simon & Schuster, 1997. 300 p. ISBN 0-684-84404-4.

Muñoz Cañavate, Antonio. *Recursos de información para la inteligencia competitiva : una guía para la toma de decisiones*. Gijón : Trea, 2012. 415 p. ISBN 84-9704-665-7

Murphy, Christopher. *Competitive intelligence: gathering, analysing and putting it to work*. Aldershot [etc.]: Gower, cop. 2005. XXVI, 273 p. ISBN 0-566-08537-2.

Soy i Aumatell, Cristina. *Auditoría de la información: identificar y explotar la información en las organizaciones*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 321 p. (Manuales (Universitat Oberta de Catalunya). Comunicación; 238). ISBN 84-902-9173-3.

Tena Millán, Joaquín; Comai, Alessandro. (comps.). *Inteligencia competitiva y vigilancia tecnológica: experiencias de implantación en España y Latinoamérica*. Barcelona: Emecom Consultores: Puzzle, cop. 2006. 288 p. ISBN 84-611-0314-9.

Norma

Gestión de la I+D+i. UNE 166001:2006, UNE 166002:2006, UNE 166005:2004 IN, UNE 166006:2011, UNE 166007:2010 IN. 4.ª ed. Madrid: AENOR, cop. 2011. 143 p. ISBN 978-84-8143-725-6.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonaments de Cognició Humana

Codi de l'assignatura: 360039

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: JOSEP MARCO PALLARES

Departament: D Cognició, Desenv. i Psicologia de l'Educació

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: No

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoria	45
- Pràctiques d'ordinadors	5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
-

Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer la vinculació de la informació i documentació amb la psicologia, la lingüística i la intel·ligència artificial.
- Entendre els mecanismes bàsics de l'elaboració del coneixement a partir de la percepció, l'atenció, la memòria, la formació de conceptes, el raonament lògic i l'aprenentatge.
- Comprendre la complexitat dels processos intel·lectuals i distingir-los dels processos automàtics.
- Comprendre la influència de factors biològics, psicològics i socials en l'ús de la informació i el coneixement.
- Conèixer els principis cognitius del disseny i l'avaluació de la interacció persona-ordinador.

Referits a actituds, valors i normes

- Valorar la importància dels principis de cognició humana per analitzar el

comportament informacional.

- Valorar la importància dels factors humans en els processos d'organització i representació de la informació.

Blocs temàtics

1. Informació i documentació, i psicologia cognitiva

- 1.1. La ciència de la psicologia: objecte d'estudi, evolució històrica i perspectives actuals
- 1.2. L'orientació a l'usuari de la disciplina d'informació i documentació. Àmbits de recerca i activitat professional relacionats amb la cognició

2. Sensació i percepció

- 2.1. Conceptes de *sensació* i *percepció*
- 2.2. La sensació: el funcionament dels sentits
- 2.3. La percepció
- 2.4. La percepció visual
- 2.5. La percepció auditiva
- 2.6. La integració multisensorial

3. Atenció

- 3.1. Concepte d'*atenció*
- 3.2. Models teòrics sobre atenció
- 3.3. Processos automàtics i processos controlats

4. Memòria

- 4.1. Concepte de *memòria*
- 4.2. Codificació
- 4.3. Emmagatzemament
- 4.4. Recuperació
- 4.5. Oblit

5. Pensament i llenguatge

5.1. Pensament

5.2. Llenguatge

6. Aprenentatge

6.1. Delimitació terminològica

6.2. Reflexos

6.3. Instints

6.4. Percepció de covariacions

6.5. Aprenentatge associatiu: el condicionament

6.6. Aprenentatge per observació

6.7. Aprenentatge constructiu

7. Intel·ligència, personalitat i estils cognitius

7.1. Intel·ligència

7.2. Personalitat

7.3. Estils cognitius

8. Elements cognitius en informació i documentació

8.1. L'impacte cognitiu del canvi tecnològic

8.2. Context de representació de la informació. Visualització de dades i d'informació. Representació automàtica, intel·lectual i social

8.3. Bases cognitives del disseny d'interfícies

8.4. Avaluació de la interacció: conceptes d'accessibilitat, usabilitat i experiència d'usuari

Metodologia i activitats formatives

La metodologia aplicada, tant a les activitats presencials com a les de treball dirigit, s'orienta especialment a la competència de treball en equip. Els estudiants, organitzats en petits grups mixtos i heterogenis, treballen conjuntament de manera coordinada per resoldre tasques acadèmiques i aprofundir en el seu aprenentatge.

Es combinen classes teòriques i activitats pràctiques en grup, algunes de les quals es duen a terme a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats es complementen amb un treball en grup basat en el resum i comentari de lectures de textos bàsics sobre els continguts de

l'assignatura.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en tres pràctiques i dos exàmens escrits. Les pràctiques (60 % de la nota final) es componen de:

- Dues pràctiques sobre temes de cognició (20 % de la nota final cadascuna, entregues aproximades a mitjan març i abril, respectivament).
- Treball individual de resum i comentari de lectures (20 % de la nota final, entrega a final de curs).

Condicions específiques de les pràctiques:

- El lliurament de les pràctiques s'ha de fer els dies establerts.
- Les pràctiques no es poden reavaluar i, en cas de no presentar-ne una, l'assignatura s'avalua amb un no presentat.
- Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir un 5 sobre 10 de mitjana en aquests tres elements.

Els exàmens escrits representen un 40 % de la nota final. Es componen de:

- Un examen (20 % de la nota final) relatiu als blocs 1-4, a mitjan abril.
- Un examen (20 % de la nota final) relatiu als continguts dels blocs 5-8, a final de curs.

Condicions específiques dels exàmens:

- La mitjana dels dos exàmens ha de ser igual o superior a 5 sobre 10.
- En cas que la nota mitjana dels exàmens sigui inferior a 5, es poden reavaluar els suspesos en una prova de reavaluació en el període corresponent.
- Si un alumne no es presenta a una de les proves parcials, pot presentar-se a la part de la prova de reavaluació corresponent.
- Si un alumne que ha suspès o no s'ha presentat als exàmens escrits parcials no es presenta a la prova de reavaluació, té com a nota final de curs un no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre, si escau, durant els vint primers dies naturals a comptar de l'inici del semestre o de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació de matrícula, si és posterior a l'inici del

semestre.

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única consisteix en dues pràctiques (una sobre temes cognitius que s'ha d'entregar a mitjan març i l'altra, un resum i comentari de lectures, que s'ha de presentar a final de curs) i un examen teoricopràctic (50 %). Cada pràctica compta el 25 % de la nota final de curs i en cas de no entregar-ne una o les dues la nota de l'assignatura és de no presentat. Les pràctiques no són reavaluables. Per aprovar l'assignatura cal que la mitjana de les dues pràctiques sigui un 5 sobre 10.

L'examen final es fa a mitjan juny i compta el 50 % de la nota. Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir com a mínim un 5 sobre 10. En cas de suspendre l'examen es pot reavaluar mitjançant un examen de recuperació en el període corresponent.

La competència de treball en equip que es treballa en l'assignatura fa especialment aconsellable optar per l'avaluació continuada.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Banyard, P. [et al.]. *Introducción a los procesos cognitivos*. Barcelona: Ariel, 1995. 398 p. ISBN 84-344-0863-5.

Boada Calbet, Humbert. *Processos psicològics bàsics*. Barcelona: Ensenyament Obert, 2001. ISBN 84-95411-37-7.

Davies, Claire. *Finding and knowing: psychology, information and computers*. London: Routledge, 2005. XI, 327 p. ISBN 0-85142-454-6

Fernández Castro, Jordi; Pintanel Bassets, Mònica; Chamarro Lusa, Ander. *Manual de psicologia del pensament*. 2a. ed. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2008. 131 p. ISBN 84-490-2390-4.

Gardner, Howard. *La nueva ciencia de la mente: historia de la revolución cognitiva*. Barcelona: Paidós, 2000. 449 p. ISBN 84-493-0813-5.

Granollers i Saltiveri, Toni; Lorés Vidal, Jesús; Cañas Delgado, Juan José. *Interfícies multimèdia*. Barcelona: UOC, 2005. 268 p. en paginació múltiple. ISBN 84-9788-057-9.

Myers, David G. *Psicologia*. 9.ª ed. Madrid: Médica Panamericana, 2011. ISBN 978-84-9835-316-7.

Puente Ferreras, Aníbal (coord.). *Psicología básica: introducción al estudio de la conducta humana*. Madrid: Pirámide, 1995. 585 p. ISBN 84-368-0875-4.

Santamaría, Carlos. *Historia de la psicología: el nacimiento de una ciencia*. 3a ed. Barcelona: Ariel, 2004. 202 p. ISBN 84-344-0890-2.

Santiago de Torres, Julio [et al]. *Procesos psicológicos básicos*. 2ª ed. Madrid: McGraw-Hill, 2006. XIII, 237 p. ISBN 84-481-4633-6.

Pàgina web

Directrius per a l'accessibilitat del contingut web (WCAG), versió 2.0 [en línia]: *recomanació del W3C de 11 de desembre de 2008*. Trad. catalana autoritzada 23 de març de 2011. Disponible a: <<http://www.w3.org/Translations/WCAG20-ca/>>. [Consulta: 18 desembre 2014].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonaments de Tecnologia

Codi de l'assignatura: 360042

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: SIMONE BALOCCO

Departament: Dept. de Matemàtiques i Informàtica

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	28
- Pràctiques d'ordinadors	22
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les

característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les característiques i funcionalitats dels diferents elements que componen un ordinador.
- Conèixer com s'emmagatzema i es representa la informació en un ordinador.
- Seleccionar els dispositius i suports d'emmagatzematge adients per a un servei d'informació.
- Comprendre el paper del sistema operatiu com a conjunt de programes essencials per al funcionament d'un ordinador.
- Comprendre la documentació tècnica relativa als equipaments i a les aplicacions informàtiques.
- Conèixer els elements que componen una xarxa d'ordinadors i comprendre'n el funcionament.
- Conèixer els conceptes bàsics de seguretat d'un sistema informàtic.

Blocs temàtics

1. Introducció als ordinadors

- 1.1. Concepte d'*ordinador*, components, tipus d'ordinadors, xarxes d'ordinadors
- 1.2. La informació digital: conceptes bàsics i sistemes de representació

2. Maquinari (*hardware*)

- 2.1. Arquitectura i components de l'ordinador
- 2.2. Elements físics per a l'emmagatzematge de la informació: dispositius i suports

3. Xarxes d'ordinadors

- 3.1. Introducció
- 3.2. Internet
- 3.3. El web

4. Programari (*software*)

- 4.1. Concepte
- 4.2. Tipus de programari
- 4.3. Llicències de programari
- 4.4. Models de pagament

5. Seguretat informàtica

- 5.1. Seguretat física i lògica, seguretat a Internet
- 5.2. Serveis bàsics: confidencialitat, integritat i disponibilitat de les dades
- 5.3. Amenaces i debilitats

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en classes magistrals, tant per introduir conceptes com per plantejar i resoldre exercicis bàsics. Durant les classes magistrals es fomenta la participació. Els continguts teòrics es reforcen amb pràctiques a l'aula d'informàtica amb l'objectiu de resoldre problemes més complexos, com ara estudis de casos, o per treballar habilitats bàsiques de comprensió i anàlisi d'informació tècnica.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- Tres pràctiques grupals (lliurament aproximat la tercera setmana d'octubre, de novembre i de desembre), cadascuna de les quals compta un 12 % de la nota final. Es poden reavaluar dues de les pràctiques si igualen o superen la nota de 2,5 punts.
- Un examen parcial individual (segona setmana de novembre), que compta un 30 %, i un segon examen parcial individual (desembre o gener, segons el calendari d'exàmens), que compta un 34 % de la nota final. Tots dos exàmens es poden reavaluar si la nota de cada un iguala o supera els 2,5 punts.

En tots els casos, no presentar-se a alguna de les activitats avaluable es puntua amb un 0.

Cal assolir una puntuació igual o superior a 4 en cadascun dels dos exàmens parcials i cadascuna de les pràctiques per calcular la nota final.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una entrega única de les dues pràctiques que s'han de reavaluar i un examen únic amb les restriccions següents:

- Per presentar-s'hi cal haver obtingut més de 2,5 punts i haver-se presentat a totes les pràctiques i a les dues proves parcials.
- Només es poden presentar a reavaluació dues de les pràctiques.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consta d'un examen pràctic (30 % de la nota final) i un examen teòric (70 % de la nota final) al desembre o gener (segons el calendari d'exàmens), que es poden reavaluar si la nota supera els 2,5 punts. En els dos casos, no presentar-s'hi compta amb un 0.

Cal assolir una puntuació igual o superior a 4,5 en cadascun dels exàmens (pràctic i teòric) per calcular la nota final.

Informació adicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb un examen únic seguint les pautes de les activitats de l'avaluació única.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Beekman, George. *Introducción a la informática*; traducción de José Manuel Díaz Martín. 6.ª ed. Madrid: Pearson Educación, 2005. XXXI, 627 p. ISBN 84-205-4345-4.

Beekman, George. *Introduction to Computing*. 6th ed. N.J.: Pearson Customs, 2012. ISBN: 978-1256727842.

Blanco, Jaime. *OpenOffice.org 2: guía rápida*. Barcelona: Inforbook's, 2006. 208 p. ISBN 978-84-96097-62-9.

Carretero, Jesús [et al.]. *Sistemas operativos: una visión aplicada*. 2.ª ed. Madrid [etc.]: McGraw-Hill, 2007. XX, 817 p. ISBN 978-84-481-5643-5.

Comas Bach, Joan. *Instalación y mantenimiento de equipos y sistemas informáticos*. Barcelona: Altamar, 2005. 255 p. ISBN 84-96334-07-4.

Herrerías, Juan Enrique. *Manual fundamental de el PC: hardware y componentes*. Madrid: Anaya Multimedia, 2008. 669 p. ISBN 978-84-415-2374-6.

Kurose, James F.; Ross, Keith W. *Computer networking: a top-down approach*. 5 th ed. Upper Saddle River (N.J.); Harlow: Pearson Education, 2009. 888 p. ISBN 978-0-13-136548-3.

Miguel Pérez, Miquel A. de; Garcia Martínez, Joan. *Implantación y mantenimiento de aplicaciones ofimáticas y corporativas (en Open Office)*. Barcelona: Altamar, 2005. 199 p. ISBN 978-84-96334-05-8.

Prieto Espinosa, Alberto; Prieto Campos, Beatriz. *Conceptos de informática*. Madrid [etc.]: McGraw-Hill, 2005. XV, 533 p. ISBN 978-84-481-9857-3.

Reed, David. *A balanced introduction to computer science*. 2nd ed. Upper Saddle River: Pearson Prentice Hall, 2008. XIX, 380 p. ISBN 978-0-13-601722-6.

Shelly, Gary B.; Vermaat, Misty E. *Discovering computers* 2012. Publisher: Cengage learning; 1st edition (2012). 2 vol.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Fonts d'Informació en Contextos d'Especialitat

Codi de l'assignatura: 364357

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: AMADEU PONS I SERRA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
------------------------------	-----------------

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	25
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat

de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els tipus de fonts d'informació propis d'àmbits especialitzats.
- Conèixer els agents que intervenen en la producció i distribució de les fonts d'informació.

Referits a habilitats, destreses

- Detectar i saber interpretar les necessitats informatives dels usuaris reals i potencials i el seu comportament d'informació.
- Distingir la utilitat de diferents fonts d'informació d'acord amb necessitats d'informació especialitzades.
- Perfeccionar habilitats de cerca d'informació en entorns d'especialitat.

Referits a actituds, valors i normes

- Valorar els resultats obtinguts en les cerques d'acord amb la utilitat per resoldre un

problema d'informació.

Blocs temàtics

1. Introducció als contextos d'especialitat

- 1.1. Característiques i necessitats d'informació de les comunitats professionals i científiques
- 1.2. Especificitats en la recuperació d'informació especialitzada

2. Informació jurídica

- 2.1. Legislació
- 2.2. Jurisprudència
- 2.3. Portals especialitzats

3. Informació periodística

- 3.1. Agències i mitjans
- 3.2. Serveis de consulta, anàlisi i seguiment de premsa
- 3.3. Els blogs, mitjans socials i altres canals d'actualització

4. Informació biomèdica, química i farmacèutica

- 4.1. Bases de dades bibliogràfiques
- 4.2. Vademècums, farmacopees i components químics
- 4.3. Normes i patents
- 4.4. Portals especialitzats

Metodologia i activitats formatives

L'aprenentatge es basa en la participació activa, d'acord amb les directrius ofertes pel professorat. Les pràctiques periòdiques, basades en l'ús de fonts d'informació concretes, i un treball d'aprofundiment permeten adquirir els continguts.

El pes principal de les activitats presencials consisteix en la presentació del professorat dels continguts, més una part de pràctica individual amb recursos en línia, i un comentari en grup de la resolució de problemes. Les hores de treball dirigit no presencial es dediquen a consultar fonts especialitzades, a resoldre problemes d'informació i a elaborar un treball de curs de selecció, avaluació i organització de fonts especialitzades.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en:

- Quatre pràctiques individuals de resolució de problemes d'informació, referides als temes 2, 3 i 4, que es duen a terme al final de cada tema, amb un pes del 12,5 % de la nota final cadascuna (50 % en total). Cadascuna de les pràctiques suspeses es pot reavaluar.
- Treball (individual o en grup) centrat en una matèria especialitzada, que representa l'altre 50 % de la nota final. Cal lliurar-lo el dia marcat pel calendari oficial d'exàmens. Si se suspèn es pot reavaluar.

Per superar l'assignatura cal aprovar la mitjana de pràctiques i el treball.

Si no es lliura cap dels elements d'avaluació, la qualificació és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen (50 %) i un treball individual, centrat en una matèria especialitzada (50 %) que es lliura el mateix dia de l'examen. S'han d'aprovar obligatòriament els dos instruments. En cas contrari, es poden reavaluar.

Si no es lliura cap dels elements d'avaluació, la qualificació és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest; Guallar, Javier. *Prensa digital y bibliotecas*. Gijón: Trea, cop. 2010. 170 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 212). ISBN 978-84-9704-446-2.

Cordón García, José A. [et al.]. *Las nuevas fuentes de información: información y búsqueda documental en el contexto de la web 2.0*. 2.ª ed. Madrid: Pirámide, cop. 2012. 444 p. (Ozolid). ISBN 978-84-368-2657-9.

Danner, Richard A.; Winterton, Jules (eds.). *The IALL international handbook of legal*

information management. Farnham: Ashgate, cop. 2011. XVIII, 392 p. ISBN 978-0-7546-7477-1.

Lester, Ray (ed.). *The new Walford: guide to reference resources*. London: Facet Publishing, 2005. XIX, 827 p. ISBN 18-560-4495-5.

Maldonado, Ángeles; Rodríguez-Yunta, Luis (coords.). *La información especializada en Internet: directorio de recursos de interés académico y profesional*. 2.ª ed. corr. y aum. Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, 2006. 495 p. ISBN 978-84-00-08436-3.

Pedley, Paul. *Essential law for information professionals*. 3rd ed. London: Facet Publishing, 2011. XXXVI, 322 p. ISBN 978-1-85604-769-2.

Rogan, Joelle. *Information needs of lawyers: a case study evaluating the information needs of lawyers in a major city law firm*. Saarbrücken: VDM Verlag Dr. Müller, cop. 2009. 70 p. ISBN 978-3-6391-9504-0.

Text electrònic

Blázquez Ochando, Manuel. *Técnicas avanzadas de recuperación de información* [en línia]: *procesos, técnicas y métodos*. Madrid: mblazquez.es, 2013. 116 p. (Libros y manuales de la Documentación; 4). <<http://mblazquez.es/wp-content/uploads/ebook-mbo-tecnicas-avanzadas-recuperacion-informacion1.pdf>>. [Consulta: 29 gener 2015]. ISBN 978-84-695-8030-1.

López Borrull, Alexandre. *Síntesi i caracterització estructural de complexos d'Ag(I) amb lligands de tipus tiourea o tioarida* [en línia]: *estudi de fonts d'informació electrònica especialitzades en química*. Dirs., Ma. Eulàlia Fuentes i Pujol, Joan Solà Casadevall. [Bellaterra]: Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Química, 2003. 512, A-14 p. ISBN 84-688-3894-2. <<http://www.tdx.cat/handle/10803/3158>>. [Consulta: 29 gener 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Formalització Semàntica

Codi de l'assignatura: 360055

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MIGUEL ANGEL CENTELLES VELILLA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	30
- Pràctiques d'ordinadors	20
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat i superat Catalogació i Indexació; Disseny i Sistemes de Recuperació; Sistemes de Gestió Automatitzada I; Sistemes de Gestió Automatitzada II, i Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Crear i mantenir els instruments d'accés a les dades, a les referències o als documents.
- Aplicar indicadors per avaluar tant les interfícies de cerca i visualització dels resultats com el rendiment dels sistemes de tractament automàtic.
- Detectar problemes de compatibilitat de sistemes d'organització i de representació, i formular possibles solucions.
- Aplicar tècniques d'identificació i de selecció de conceptes i relacions per crear ontologies.

Blocs temàtics

1. Introducció als conceptes, als problemes i a les tècniques de formalització semàntica

- 1.1. Conceptes de formalització semàntica
- 1.2. Àmbits d'interès i aplicació de la formalització semàntica

1.3. Web semàntic i web de dades. Capes del web semàntic

1.4. Model de dades Resource Description Framework (RDF). Llenguatges formals de representació

1.5. Modelatge conceptual per a la formalització semàntica. Significat, aplicacions, components i representació

2. Construcció de sistemes d'organització del coneixement. Vocabularis controlats

2.1. Concepte i característiques dels sistemes d'organització del coneixement (SOC/KOS)

2.2. Sistemes d'organització del coneixement i metadades

2.3. Tipologia de sistemes d'organització del coneixement, des del punt de vista de l'estructura i des del punt de vista de la funció

2.4. Relacions semàntiques entre conceptes. Anàlisi i identificació de facetes

2.5. Sistemes d'organització del coneixement i web semàntic. La representació en RDF: SKOS-Core

3. Construcció de sistemes d'organització del coneixement. Ontologies

3.1. Concepte i funcions de les ontologies. Aplicació als sistemes de representació del coneixement

3.2. Components i mecanismes de les ontologies. Axiomes i regles

3.3. Procés de disseny i aplicació de les ontologies

3.4. Llenguatges de representació de les ontologies: RDFS, OWL i SWRL.

Tipologia: llenguatges de marcatge, d'estructura, de descripció lògica. Models representatius

3.5. Aplicació de les ontologies a entorns de recuperació d'informació. Arxius. Biblioteques. Bases de dades. Motors de cerca. Portals semàntics

3.6. Les ontologies en els àmbits de la interoperabilitat i la cerca

4. Interoperabilitat semàntica

4.1. Conceptes i tipus d'interoperabilitat. Interoperabilitat organitzativa, tècnica i semàntica

4.2. Finalitats de la interoperabilitat semàntica. Interconnexió de recursos, interpretació automàtica i exportació, i processos de mapatge

4.3. Nivells d'interoperabilitat semàntica. Serveis semàntics

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals i estratègies d'intervenció pràctica. Així, s'ofereix la contextualització dels models, els conceptes, les funcions, els sistemes i els estàndards que constitueixen l'àrea de treball de la formalització semàntica. Les sessions teòriques es complementen amb l'estudi de casos i la resolució de problemes fets a l'aula (individualment o en grup). Pel que fa al vessant aplicat, es prioritza el treball a l'aula d'informàtica en format d'exercicis pràctics, el taller centrat en els projectes nacionals i internacionals, i els exemples de bones pràctiques. Si escau, es poden organitzar conferències de professionals de prestigi en les àrees de la interoperabilitat semàntica, les ontologies al web i la classificació automàtica. Totes aquestes activitats es complementen amb la lectura i l'anàlisi dels referents de la bibliografia especialitzada (alguns en anglès) i l'elaboració de treballs dirigits pel professor.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta de dues parts: tres exercicis, cadascun amb un valor del 25 % sobre la qualificació final, i una prova de validació d'aquests exercicis, amb un valor del 25 % sobre la qualificació final. Els exercicis tenen parts que s'han d'elaborar individualment i parts que es poden fer en grup. El primer exercici s'ha de lliurar una setmana després de finalitzar el segon bloc temàtic de l'assignatura; el segon, una setmana després de finalitzar el tercer bloc temàtic, i el tercer i últim, una setmana després de finalitzar el quart bloc temàtic. Es pot fer la prova de validació dels exercicis qualificats si la nota obtinguda és igual o superior a 5.

Per superar l'assignatura, s'han d'aprovar els tres exercicis i la prova de validació amb una nota igual o superior a 5.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagin qualificat amb una nota entre 3 i 4,99. S'ha de fer la prova de validació dels exercicis reavaluats. També es pot reavaluar la prova de validació si en el període d'avaluació ordinària s'ha qualificat amb una nota entre 3 i 4,99.

Per poder-se reavaluar, s'han de presentar totes les activitats indicades.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consta de dues parts: un treball (60 %) i un examen teoricopràctic (40 %), que s'han d'aprovar amb una nota mitjana igual o superior a 5.

Per poder-se avaluar, s'han de presentar totes les activitats indicades.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es pot reavaluar l'examen teoricopràctic si s'ha qualificat amb una nota entre 3 i 4,99.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Allemang, Dean; Hendler, James. *Semantic web for the working ontologist: effective modeling in RDFS and OWL*. 2nd ed. Waltham, MA: Morgan Kaufmann; Oxford: Elsevier Science [distributor], 2008. XIII, 354 p. ISBN 978-0-12-385965-5.

Antoniou, Grigoris ...[et al.]. *A semantic web primer*. 3rd ed. Cambridge, Mass. : MIT press, 2012. XVI, 270 p. ISBN: 978-0-262-01828-9.

Domingue, John; Fensel, Dieter; Hendler, James A. (eds.). *Handbook of semantic web technologies*. Heidelberg; New York: Springer, cop. 2011. 2 v. ISBN: 978-3-540-92912-3.

Embley, David W.; Thalheim, Bernhard. *Handbook of conceptual modeling: theory, practice, and research challenges*. Berlin; Heidelberg: Springer, 2011. XIX, 589 p. ISBN: 978-3-642-15864-3.

Hitzler, Pascal; Krötzsch, Markus; Rudolph, Sebastian. *Foundations of semantic web technologies*. Boca Raton: CRC Press, cop. 2010. 427 p. (Chapman & Hall/CRC textbooks in computing). ISBN 978-14-200-9050-5.

Kalfoglou, Yannis. *Cases on semantic Interoperability for Information systems integration: practices and applications*. Hershey (PA.): Information Science Reference, cop. 2011. XXIV, 350 p. (Premier reference source). ISBN 978-1-60566-894-9.

Kent, William. *Data and reality: how we perceive and manage information in an imprecise world*. 3rd ed. Westfield, NJ : Technics Publications, LLC, 2012. ISBN: 978-1-935504-21-4.

King, Brandy E. *Finding the concept, not just the word: a librarian's guide to ontologies*. Oxford: Chandos, 2007. XXI, 202 p. (Chandos information professional series). ISBN 1-84334-318-5.

Lacy, Lee W. *Owl: representing information using the web ontology language*. Victoria, Canada: Trafford, cop. 2005. 282 p. ISBN 1-4120-3448-5.

Olivé Ramon, Antoni. *Conceptual modeling of information systems*. Berlin: Springer, cop. 2007. XXV, 455 p. ISBN 978-3-540-39389-4.

Organització Internacional per a la Normalització. *Information and documentation: Thesauri and interoperability with other vocabularies, ISO 25964-2*. Geneva: ISO, 2009-2013.

Ryszard Kruk, Sebastian; McDaniel, Bill (eds.). *Semantic digital libraries*. Berlin: Springer, cop. 2009. XVI, 245 p. ISBN 978-3-540-85433-3.

Willer, Mirna; Dunsire, Gordon. *Bibliographic information organization in the semantic web*. Oxford: Chandos, 2013. (Chandos information professional series). XXXII, 318 p. ISBN 978-1-84334-731-6.

Norma

Organització Internacional per a la Normalització. *Information and documentation: Thesauri and interoperability with other vocabularies: ISO 25964*. Geneva: International Organization for Standardization, 2011-2013. Part 1: Thesauri for information retrieval. Part 2: Interoperability with other vocabularies.

National Information Standards Organization: *NISO Z39.19: Guidelines for the construction, format, and management of monolingual controlled vocabularies*. Bethesda, Maryland: National Information Standards Organization, cop. 2005.

Pàgina web

Semantic web [en línia]. W3C, cop. 2013. <<http://www.w3.org/standards/semanticweb/>>. [Consulta: 21 gener 2015].

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Gestió Documental a les Organitzacions

Codi de l'assignatura: 360057

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: JORDI ANDREU DAUFI

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	26
- Pràctiques de problemes	16
- Seminari	8
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació, i Teoria de les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.

--

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Entendre els conceptes fonamentals de la gestió documental aplicats als documents produïts i rebuts per l'organització.
- Saber identificar els models de gestió de la informació i de la documentació de les organitzacions.
- Elaborar el mapa de processos del sistema de gestió documental de l'organització.
- Establir polítiques de gestió de la documentació d'acord amb l'estratègia de negoci de l'organització.
- Adquirir els criteris necessaris i proposar polítiques concretes d'avaluació i de tria documental.
- Aprendre i aplicar la metodologia de la gestió documental per explotar adequadament la informació i documentació en les organitzacions.
- Conscienciar-se dels problemes associats a la direcció estratègica dels sistemes de gestió documental en l'organització.
- Adoptar una actitud proactiva en l'acompliment efectiu de les activitats del negoci de l'organització.
- Afavorir l'establiment i el manteniment de la identitat i de la memòria corporativa de l'organització.

Blocs temàtics**1. La gestió documental: estructura, processos i estratègies del sistema de gestió documental en el negoci de l'organització**

- 1.1. Anàlisi i definició de les necessitats i expectatives dels clients del sistema de gestió documental
- 1.2. Identificació i requisits dels documents
- 1.3. Parametrització del sistema de gestió documental: disseny estructural i funcional

2. L'avaluació i la tria de la documentació: gestió estratègica i establiment de polítiques corporatives d'informació

- 2.1. Avaluar per seleccionar i seleccionar per preservar: metodologia del procés d'avaluació
- 2.2. La selecció documental: una aliada per assegurar el capital intel·lectual de l'organització

3. La utilització dels documents: la problemàtica de la comunicació i l'accés als documents

- 3.1. El document com a recurs d'informació per gestionar el coneixement de l'organització
- 3.2. El document com a recurs intangible per a l'organització
- 3.3. El document com a bé patrimonial per a l'organització

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El desenvolupament del programa teòric es basa en classes teòriques, de tipus magistral, seminaris i pràctiques de problemes. Les explicacions teòriques del docent —que aporten els coneixements bàsics i fonamentals de l'assignatura— s'il·lustren amb estudis de casos amb la finalitat que l'estudiant pugui formalitzar els conceptes teòrics en una situació i realitat concretes. Els seminaris són sessions de treball en grup que serveixen per treballar un concepte o tema proposat pel docent, mitjançant el diàleg, la discussió i l'exposició a l'aula dels resultats del grup. Amb els seminaris es treballen actituds i valors. La pràctica de problemes comporta que l'estudiant hagi de resoldre individualment una situació complexa proposada pel professor. La metodologia docent es fa en l'entorn presencial de l'aula. Tant l'exposició en l'entorn de seminari com la resolució de problemes es poden fer en grups de fins a tres estudiants.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als alumnes matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en dues parts: dues proves d'avaluació continuada (PAC) (60 % de la nota) i una prova de validació (PV) (40 % de la nota).

Proves d'avaluació continuada

- PAC01: prova teoricopràctica (tema 1)
 - Període aproximat: tercera setmana de març.
 - Característiques: individual.
 - Ponderació: 30 % (cal arribar al 5 sobre 10).
 - Reavaluació: prova de reavaluació (a partir del 3,5).
 - En cas de no presentar-se: la qualificació final és no presentat.
- PAC02: prova teoricopràctica (tema 2)
 - Període aproximat: tercera setmana de maig.
 - Característiques: individual.
 - Ponderació: 30 % (cal arribar al 5 sobre 10).
 - Reavaluació: prova de reavaluació (a partir del 3,5).
 - En cas de no presentar-se: la qualificació final és no presentat.

Prova de validació

- Prova teoricopràctica (temes 1-3)
 - Període aproximat: juny (data que s'estableixi en el calendari oficial d'exàmens).
 - Característiques: individual.
 - Ponderació: 40 % (cal arribar al 5 sobre 10).
 - Reavaluació: no n'hi ha.
 - En cas de no presentar-se: la qualificació final és no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. La part pràctica consisteix en la resolució de supòsits concrets del disseny estructural i funcional d'un sistema de gestió documental i de l'avaluació i tria de la documentació.

L'estudiant pot optar a la reavaluació de la prova amb una qualificació igual o superior a 3,5 punts sobre 10.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Cruz Mundet, José Ramón. *La gestión de documentos en las organizaciones*. Madrid: Pirámide, 2006. 311 p. ISBN 84-368-2062-2.

Drouhard, Myriam [et al.]. *Archives privées: un patrimoine méconnu: petit guide à l'usage des propriétaires*. Paris: Association des archivistes français. Section archives départementales, 2005. 46 p. ISBN 2-9513658-3-7.

García-Morales, Elisa. *Gestión de documentos en la e-administración*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 111 p. ISBN 978-84-9029-978-4.

Hernández Olivera, Luis, Moro Cabero, Manuela. *Procedimientos de valoración documental*. Salamanca: ACAL, Archiveros de Castilla y León, Asociación, 2002. 213 p. ISBN 84-607-5614-9.

Información y documentación: análisis de los procesos de trabajo para la gestión de documentos. Madrid: AENOR, 2008. 20 p.

Información y documentación: gestión de documentos: Parte 1: Generalidades. Madrid: AENOR, 2006. 25 p.

Información y documentación: gestión de documentos: Parte 2: Directrices. Madrid: AENOR, 2006. 25 p.

Llansó i Sanjuan, Joaquim. *Gestión de documentos: definición y análisis de modelos*. Bergara: Irargi, Centro de Patrimonio Documental de Euskadi, 1993. 250 p. (Ikerlanak; 7).

Núñez Fernández, Eduardo. *Organización y gestión de archivos*. Gijón: Trea, 1999. 660 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 28). ISBN 84-95178-37-0.

Roberge, Michel. *Lo esencial de la gestión documental: sistema integrado de gestión de los documentos analógicos y de los documentos electrónicos*. Québec: Gestar, 2006. 1 vol. ISBN 2921571188.

Russo, Patrícia. *Gestión documental en las organizaciones*. Barcelona: UOC, 2009. 100 p. ISBN 978-84-9788-863-9.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2008. 187 p. ISBN 978-84-9704-395-3.

Article

Andreu i Daufí, Jordi [et al.] "Com abordar la gestió dels documents administratius a les empreses: una reflexió des de l'experiència". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 26, 2000. p. 4-15. Disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22547/22381>>. [Consulta: 14 gener 2015].

Andreu i Daufí, Jordi "El sistema de gestió documental de la Universitat de Barcelona: una funció de suport a la creació de patrimoni intangible?". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 51 (2009), p. 45-60. Disponible a: <<http://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/172119>> [Consulta: 14 gener 2015].

Zaratiegui, José Ramón. "La gestión por procesos: su papel e importancia en la empresa" [en línea]. *Economía industrial*, n. 330 (1999), p. 81-88. Disponible a: <<http://www.minetur.gob.es/Publicaciones/Publicacionesperiodicas/EconomiaIndustrial/RevistaEconomiaIndustrial/330/12jrza.pdf>>. [Consulta: 14 gener 2015].

Abascal, Beatriz, Seguí, David. "La gestión documental en las empresas, una herramienta óptima para aprovechar la información" [en línea]. *Economistas*, núm. 313 (1.ª quincena julio 2006), p. 4. Disponible a: <<http://multimedia2.coev.com/Economistas/n313.pdf>>. [Consulta: 14 gener 2015].

Comunicacions, ponències

Hardcastle, Shelley. "L'arxiu i els interessos de l'empresa privada". En: *Lligall*, núm. 9 (1995), p. 65-78.

Andreu i Daufí, Jordi. "El perfil profesional del archivero en la organización: propuesta metodológica para el tratamiento sistémico de los recursos de información de la institución". En: *Jornada Españolas de Documentación. Los sistemas de información al servicio de la sociedad*. Valencia: FESABID, 1998. p. 91-108.

Text electrònic

The DIRKS methodology and manual [en línea]. New South Wales Government. Disponible a: <<http://www.records.nsw.gov.au/recordkeeping/dirks-manual/introducing-the-dirks-methodology/dirks-methodology-and-manual#the-dirks-manual>>. [Consulta: 14 gener 2015].

DIRKS Manual [en línea]. New South Wales: The State Records Authority of New South Wales <http://www.records.nsw.gov.au/recordkeeping/advice/designing-implementing-and-managing-systems/dirks-manual/dirks-manual> [Consulta: 07-07-2015]

HEI Records Management [en línea]: *guidance on managing research records*. Newcastle: Northumbria University. JISC infoNet, 2007. Disponible a: <<http://www.jiscinfonet.ac.uk/partnerships/records-retention-he/managing-research-records>>. [Consulta: 14 gener 2015].

Hurley, Chris. *The Australian ('Series') System: An Exposition* [en línia]. [Vitoria]: Monash University. Faculty of Information Technology, 2013 <<http://infotech.monash.edu/research/groups/rcrg/publications/chtrc1.html>>. [Consulta: 14 gener 2015].

McKemmish, Sue [et al]. *Describing Records in Context in the Continuum: the Australian Recordkeeping Metadata Schema* [en línia]. [Vitoria]: Monash University. Faculty of Information Technology, 2013. <<http://www.infotech.monash.edu.au/research/groups/rcrg/publications/archiv01.html>>. [Consulta: 14 gener 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Hàbits Lectors i Promoció de la Lectura

Codi de l'assignatura: 364364

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: CIRO LLUECA FONOLLOSA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials	8
- Teoria	8
Treball tutelat/dirigit	42
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Fonaments de Cognició Humana; Mètodes i Tècniques de Planificació, i Desenvolupament de Col·leccions.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en

català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer quins són els comportaments lectors de la població a través dels instruments que es dediquen a mesurar i analitzar aquest comportament.
- Conèixer les polítiques institucionals de promoció lectora.
- Analitzar les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques.
- Definir instruments per avaluar les accions de promoció de la lectura.
- Establir criteris d'accions sobre la promoció de la lectura.

Referits a habilitats, destreses

- Saber dissenyar programes, productes i activitats de promoció lectora.

Blocs temàtics

1. Què s'entén per *lector*? (10 %)

- 1.1. Per què llegim? Motivacions i funcions de la lectura

1.2. Tipologies de lectors: lector feble vs. bon lector; adults que n'aprenen

1.3. El lector de ficció i el lector d'informació

2. Els hàbits lectors de la població (30 %)

2.1. Estudis i informes

2.2. La lectura a les biblioteques públiques: què llegeixen els lectors?

2.3. El futur de la lectura: els nous suports, els nous hàbits dels joves

3. Les polítiques de promoció lectora (30 %)

3.1. Plans institucionals aquí i a fora

3.2. Paper de les biblioteques: quins llibres per a quins lectors?

4. Les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques (30 %)

4.1. Activitats: formats i destinataris

4.2. Resultats: instruments i indicadors d'avaluació

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i activitats pensades per treballar-hi, exercicis i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica té una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, establertes en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris, proves d'avaluació, etc.

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Exercicis: 60 % de la qualificació final.
 - Consisteix a presentar exercicis individuals per interpretar correctament els continguts docents.
 - Cal fer com a mínim el 80 % dels exercicis per accedir a aquesta qualificació.

- No presentar un mínim del 80 % dels exercicis es qualifica amb un no presentat, que afecta amb una qualificació de 0 punts el 60 % de la qualificació final.
- Es poden reavaluar únicament els exercicis amb qualificacions entre 40/100 i 49/100 punts.
- Prova escrita: 40 % de la nota final.
 - Consisteix en una prova escrita (data d'avaluació única).
 - La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 50/100 punts per poder superar l'assignatura. En cas contrari, l'assignatura se suspèn amb la qualificació de la prova escrita.
 - Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40/100 i 49/100 punts.
 - Si no es fa la prova escrita, la qualificació final de l'assignatura és no presentat

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar des de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

- Prova escrita: 100 % de la nota final.
 - Consisteix en una prova escrita (data d'avaluació única).
 - La nota de la prova escrita ha de ser igual o superior a 50/100 punts.
 - Es poden reavaluar únicament les proves amb qualificacions entre 40/100 i 49/100 punts.
 - Si no es fa la prova escrita, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Asta, Grazia; Federighi, Paolo (eds.). *El público y la biblioteca: metodologías para la difusión de la lectura*. Gijón: Trea, D.L. 2000. 207 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 39). ISBN 84-95178-84-2.

Catàleg d'experiències per al foment de la lectura a les biblioteques de la Xarxa. Barcelona: Diputació de Barcelona. Àrea de Cultura. Servei de biblioteques, D.L. 2001. 148 p.

De la tradición oral a la sociedad de la información: prácticas y tendencias actuales de la lectura. México: Consejo Nacional para la Cultura y las Artes, 2008. 238 p. ISBN 978-607-455-093-1.

Gasol, Anna; Arànega, Mercè. *Descubrir el placer de la lectura: lectura y motivación lectora*. Barcelona: Edebé, cop. 2000. 172 p. (Innova. Castellà; 8). ISBN 84-236-4958-X.

Seminario de animación a la lectura: Madrid, 25 y 26 de marzo. Madrid: Ministerio de Cultura. Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas. Subdirección General de Coordinación Bibliotecaria, 2004. 189 p. ISBN 84-369-3812-7.

Tu també pots fer molt per la lectura: materials per al voluntariat. Barcelona: Fundació Jaume Bofill, 2012. 1 carpeta d'anelles (118 p.). ISBN 978-848-555-796-7.

Text electrònic

Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura [en línia]. 2012 . Barcelona: Universitat de Barcelona. Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura, 2012.
<<http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/issue/view/19658/showToc>>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Anuario de estadísticas culturales [en línia]. 2011. Madrid: Ministerio de Cultura, 2011.<<http://www.calameo.com/read/0000753352beb3dcf337a>>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Baró, Mònica; Mañà, Teresa. *Estudi sobre les accions de foment de la lectura a les biblioteques públiques de Catalunya* [en línia]: *[informe encomanat per la Direcció General de Cooperació Cultural de la Generalitat de Catalunya]*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Observatori de biblioteques, llibres i lectura, 2009. 102 p.<http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/27426/1/Estudi_foment_lectura.pdf>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Catalunya. Departament de Cultura. *Pla Nacional de Lectura 2012-2016* [en línia]: *impuls de la lectura: 100% lectors*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, 19/12/2011. 33 p.<http://premsa.gencat.cat/pres_fsyp/docs/2011/12/19/15/09/ec0c9353-ae4a-49a3-81ab-c68af8792fc9.pdf>. [Consulta: 08 setembre 2015].

Encuesta de hábitos y prácticas culturales en España 2010-2011, síntesis de resultados [en línia]. Madrid: Ministerio de Cultura, 2011. 31 p.
<http://www.mcu.es/estadisticas/docs/EHC/2010/Sintesis_2010-2011.pdf>. [Consulta: 23 juliol 2014].

La gran transformación [en línia]: *panorama del sector del libro en España 2012-2015*. Madrid: Laboratorio de Ideas sobre el Libro, 2012. 101 p. <<http://laboratoriodellibro.com/wp-content/uploads/2012/09/la-gran-transformacion.pdf>>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Hábitos de lectura y compra de libros en España [en línia]. 2011. Madrid: Federación de Gremios de Editores de España, 2012.<http://www.mcu.es/libro/docs/MC/Observatorio/pdf/HLCLE_2011.pdf>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Hàbits de lectura i compra de llibres a Catalunya [en línia]: *resultats 2011*. Barcelona: Gremi d'Editors de Catalunya, 2012. 174 p.<http://www.bib.ub.edu/fileadmin/bibs/biblioteconomia/guies_tematiques/HabitsLC_2011CAT.pdf>. [Consulta: 23 juliol 2014].

El sector del libro en España [en línia]. 2010-2012. Madrid: Observatorio de la lectura y el libro. Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, 2012. 45 p.
<http://www.mcu.es/principal/docs/MC/2012/Libro/Sector_del_Libro_Abril_2012.pdf>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Història Social del Coneixement

Codi de l'assignatura: 360041

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MONICA BARO LLAMBIAS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	35
- Pràctiques amb documents	4
- Sortida de camp	8
- Seminari	3
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

(Compromís ètic per garantir el dret dels ciutadans a l'accés a la cultura i a la informació, evitant la discriminació per sexe, origen o ideologia i facilitant el servei a les persones amb discapacitats, sense perjudici del respecte dels drets de propietat intel·lectual.)

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre l'evolució històrica i socioeconòmica de la transmissió i difusió del coneixement, els fenòmens socials vinculats a l'impacte de la informació en la societat, i la realitat nacional i internacional en matèria de polítiques i serveis d'informació, dels mitjans de comunicació i la indústria editorial.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Analitzar els factors tecnològics, socials i econòmics que han determinat les formes de creació, materialització, transmissió, conservació i accés al coneixement al llarg de la història.
- Conèixer l'evolució històrica dels sistemes de producció del coneixement i dels mecanismes per accedir-hi.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar les característiques materials i les funcions dels documents en relació amb la societat que els ha generat.

- Identificar i interpretar les fonts per a la història social del coneixement.
- Utilitzar amb correcció i pertinença la terminologia específica de la matèria.

Referits a actituds, valors i normes

- Reconèixer el valor de la formació i la informació per construir el coneixement al llarg de la història.
- Ser conscient dels resultats de l'aplicació de mecanismes de restricció d'accés al coneixement al llarg de la història.
- Reconèixer l'accés a la informació com un dret fonamental.

Blocs temàtics

1. Coneixement i societat

- 1.1. Introducció a la història social del coneixement
- 1.2. Sistemes de creació i transmissió del coneixement al món occidental

2. El document com a registre del coneixement

- 2.1. Escriptura
- 2.2. Anàlisi material dels documents

3. El document com a producte

- 3.1. La producció de documents al llarg de la història
- 3.2. El control sobre la producció de documents
- 3.3. La conservació i la destrucció de documents al llarg de la història

4. L'accés al coneixement

- 4.1. Aprendre a llegir i a escriure al llarg de la història
- 4.2. Hàbits i pràctiques de lectura

5. Institucions de creació del coneixement

5.1. Institucions d'ensenyament superior, acadèmies i instituts de recerca

5.2. Xarxes i espais no formals de creació i difusió del coneixement

6. L'organització, la conservació i la difusió del coneixement

6.1. Les biblioteques privades, públiques i institucionals. Els arxius particulars i institucionals i les col·leccions d'objectes: gabinets i museus

6.2. Tècniques i professionals per organitzar el coneixement

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques combinen exposicions del professorat i projeccions que il·lustren els continguts. Es duen a terme sessions pràctiques per treballar els conceptes bàsics de l'assignatura, per conèixer i avaluar les fonts per a la història social del coneixement, i per exemplificar determinats procediments de producció de documents a les diverses societats. Alguns dels textos proposats com a lectura dirigida es treballen posteriorment a l'aula. A més, es recorre al Campus Virtual com a base per llegir i analitzar els textos i les imatges que es treballen a classe i per ampliar continguts, fer propostes de lectura d'articles i afavorir la participació en debats sobre aspectes relatius a la matèria. Al llarg del curs es visiten diverses biblioteques de caràcter patrimonial i s'analitzen els documents que conserven.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- Un exercici individual a l'aula, amb què s'avaluen els coneixements adquirits. Té lloc la segona quinzena de novembre. És una prova individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3 i el 4,9 (25 % de la nota final).
- Un treball individual de recerca a partir de fonts orals sobre hàbits lectors i lectures al nostre entorn. Lliurament: segona setmana de gener. És individual i no és reavaluable (15 % de la nota final).
- Exercicis d'anàlisi i valoració de fonts escrites. Treball individual. Es fan durant tot el curs.

No són reavaluables (10 % de la nota final).

- Diverses activitats proposades (anàlisi i valoració de llocs web, visites a centres, visionament de vídeos, lectures, comentaris, participació en debats per mitjà del fòrum, definicions, etc.). Poden ser grupals o individuals. Es fan durant tot el curs i no són reavaluables (10 % de la nota final).
- Un examen final escrit de tot el temari, en què s'avalua la competència d'organització, exposició i argumentació de les idees. És individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3,5 i el 4,9. Té lloc la data d'avaluació única i de tancament de l'avaluació continuada (40 % de la nota final).

Per aprovar l'assignatura cal igualar o superar la qualificació de 5. Per aprovar per mitjana cal que la nota de l'examen final sigui superior a 4. En cas contrari, s'assigna una qualificació de no presentat, a l'espera que es faci la reavaluació de l'examen final. A les activitats d'avaluació no lliurades se'ls assigna un valor de 0. Si un estudiant ha presentat totes les activitats avaluable, però no es presenta a l'examen final obté una qualificació de no presentat.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- La lectura i el comentari de dos articles de la bibliografia específica (20 % de la nota final). Aquesta prova no és reavaluable.
- Un treball individual de recerca a partir de fonts orals sobre hàbits lectors i lectures al nostre entorn (10 % de la nota final). Aquesta prova no és reavaluable.
- Un examen escrit (70 % de la nota final). És individual i reavaluable si s'han obtingut qualificacions entre el 3,5 i el 4,9.

Per aprovar l'assignatura cal igualar o superar la qualificació de 5 i la mitjana de totes les notes només s'efectua en el cas que la nota de l'examen final sigui superior a 4. A les activitats d'avaluació no lliurades se'ls assigna un valor de 0. Si un estudiant ha presentat totes les activitats avaluable, però no es presenta a l'examen final obté una qualificació de no presentat.

Fonts d'informació bàsica**Llibre**

Barbier, Frédéric. *Historia del libro*. Madrid: Alianza, 2005. 397 p. ISBN 84-206-7755-8.

Burke, Peter. *Historia social del conocimiento: de Gutenberg a Diderot*. Barcelona: Paidós, 2002. 321 p. ISBN 84-493-1220-5.

Burke, Peter. *Historia social del conocimiento: de la Enciclopedia a la Wikipedia*. Barcelona: Paidós, 2012. 399 p. ISBN 978-84-493-2749-0.

Clayton, Ewan, *La historia de la escritura*. Siruela, 2015. 397 p. (El Ojo del tiempo; 81). ISBN 978-84-16208-395.

Eisenstein, Elizabeth L. *La revolución de la imprenta en la edad moderna europea*. Madrid: Akal, cop. 1994. 280 p. (Akal universitaria; 162). ISBN 84-460-0280-9.

Finkelstein, David; McCleery, Alistair. *An introduction to book history*. London; New York: Routledge, 2005. 160 p. ISBN 978-0-415-31443-5.

Gilmont, Jean-François. *Le livre, du manuscrit à l'ère électronique: notes de bibliologie*. 3e éd. Liège: CEFAL, 1998. 154 p. ISBN 2-87130-056-9.

Historia de la edición y la lectura en España: 1475-1914. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003. 860 p. ISBN 84-89384-40-1.

Lerner, Frederick Andrew. *The story of libraries: from the invention of writing to the computer age*. New York: Continuum, 2009. 2nd. ed. 245 p. ISBN 0-8264-1114-2.

Llanas, Manuel. *Sis segles d'edició a Catalunya: una síntesi històrica*. Lleida: Pagès; Vic: Eumo, 2007. 230 p. ISBN 978-84-9779-540-1.

Lyons, Martyn. *Historia de la lectura y de la escritura*. Buenos Aires: Editoras del Calderón, 2012. 432 p. ISBN 978-9-87246-022-8.

Lyons, Martyn. *Libros: dos mil años de historia ilustrada*. Barcelona: Lunwerg, 2011. 224 p. ISBN 978-84-9785-736-9.

Martínez de Sousa, José. *Pequeña historia del libro*. 4.ª ed. rev. y ampl. Gijón: Trea, 2010. 226 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 33). ISBN 978-84-9704-391-5

Murray, Stuart A. P. *Bibliotecas: una historia ilustrada*. Madrid: La Esfera de los Libros , cop. 2014. 394 p. ISBN 978-84-9060-219-5.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Indexació i Classificació Automatitzada

Codi de l'assignatura: 364365

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: CONSTANÇA ESPELT BUSQUETS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
------------------------------	-----------------

Activitats presencials	25
- Teoria	10
- Pràctiques d'ordinadors	10
- Seminari	5
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Catalogació i Indexació; Classificació i Descripció de Documents d'Arxiu, i Sistemes de Gestió Automatitzada II.

Competències que es desenvolupen**Específiques de la titulació**

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Conèixer els diferents models i tècniques d'indexació i classificació automàtiques.

Referits a habilitats, destreses

- Comprendre les possibilitats i limitacions de la representació i interpretació semàntiques dels textos.
- Comprendre les funcions de la indexació automàtica en diferents àmbits d'aplicació.
- Aplicar eines informàtiques d'indexació i classificació automàtiques.
- Adquirir coneixement i habilitats per implementar i avaluar sistemes d'indexació i

classificació automàtiques en diferents contextos.

Blocs temàtics

1. La indexació automàtica: concepte, interdisciplinarietat i aplicacions

- 1.1. Conceptes d'*indexació*, *extracció*, *classificació* i *categorització*. Orientacions i mètodes de la deducció de significat i la representació del contingut de textos
- 1.2. El procés cognitiu de comprendre un text en llenguatge natural. Tematicitat i tipus de coneixement implicats en la comprensió de textos. Característiques bàsiques dels textos
- 1.3. Base estadística dels processos automàtics de comprensió i representació de textos. Aportacions a la lingüística i la intel·ligència artificial
- 1.4. Atributs de la indexació automàtica i de la intel·lectual. Beneficis de la indexació automàtica en la recuperació d'informació, la gestió documental, la gestió del coneixement i la interoperabilitat de sistemes
- 1.5. Aplicacions principals: selecció i assignació de termes, categorització de resultats de recuperació, filtratge de continguts, classificació de documents, descobriment de coneixement, sistemes de resposta a preguntes

2. Processos automàtics de comprensió i representació de textos

- 2.1. Identificació de les unitats i control negatiu del vocabulari
- 2.2. Ponderació i discriminació de termes
- 2.3. Processament del llenguatge natural. Variació i ambigüitat en el llenguatge natural. Nivells d'anàlisi lingüística. Microestructura i macroestructura del text
- 2.4. Eines principals de la lingüística computacional: desambiguadors, analitzadors morfològics i sintàctics, corpus lingüístics i textuais, i bases de dades lèxiques
- 2.5. Reconeixement i extracció d'entitats i relacions

3. Models d'indexació i classificació automàtiques

- 3.1. Concepte d'*aprenentatge automàtic*
- 3.2. Indexació i classificació no supervisades. Clusterització
- 3.3. Indexació i classificació supervisades

3.4. Sistemes basats en coneixement. Sistemes de regles

3.5. Sistemes basats en ontologies i vocabularis controlats

4. Mètodes d'avaluació del rendiment

4.1. Avaluació comparativa: entre indexació automàtica i intel·lectual, entre diferents tècniques i sistemes

4.2. Mesurament de l'efectivitat

4.3. Avaluació de la consistència i de la qualitat

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La major part de les classes es porten a terme a l'aula d'informàtica perquè els estudiants puguin veure aplicacions diferents i contrastar-ne les característiques i els resultats. Aquesta dinàmica general es complementa amb seminaris basats en lectures i en la correcció dels exercicis.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada té en compte:

- L'assistència i la participació a les sessions presencials (20 % de la qualificació final). Element no reavaluable. No assistir a un mínim del 80 % de les sessions comporta la qualificació de no presentat.
- Els exercicis individuals i en grup (80 % de la qualificació final). Cal presentar un mínim de quatre exercicis; en cas de no complir aquest mínim la qualificació és no presentat. Es poden reavaluar dos exercicis qualificats entre 3 i 4,9.

La reavaluació consisteix en una prova teoricopràctica, amb un valor del 25 % o el 40 % segons el nombre d'exercicis pendents de reavaluació.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única té lloc la data fixada en el calendari d'avaluació única i consisteix en una prova escrita (100 % de la qualificació).

Es poden reavaluar les proves qualificades entre 4 i 4,9 sobre 10 punts.

Si no es fa la prova, la qualificació és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Baeza-Yates, Ricardo; Ribeiro-Neto, Berthier. *Modern Information retrieval: the concepts and technology behind search*. 2nd ed. Harlow: Pearson Education Lim., 2011. 913 p. ISBN 978-0-3214-1691-9.

Gil Leiva, Isidoro. *Manual de indización: teoría y práctica*. Gijón: Trea, 2008. 429 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 193). ISBN 978-84-9704-367-0.

Göker, Ayse; Davies, John (eds.). *Information retrieval: searching in the 21st century*. Chichester: Wiley, 2009. XXIII, 295 p. ISBN 978-0-470-02762-2.

Gómez Díaz, Raquel. *La lematización en español: una aplicación para la recuperación de información*. Gijón: Trea, cop. 2005. 239 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 125). ISBN 84-9704-186-0.

Jackson, Peter; Moulinier, Isabelle. *Natural language processing for online applications: text retrieval, extraction and categorization*. 2nd rev. ed. Amsterdam [etc.]: John Benjamins Pub., cop. 2007. X, 231 p. (Natural language processing (John Benjamins); 5). ISBN 978-90-272-4993-7.

Martí, M. Antònia; Llisterri, Joaquim (eds.). *Tratamiento del lenguaje natural: tecnología de la lengua oral y escrita*. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona, cop. 2002. 207 p. (UB (Universitat de Barcelona); 53). ISBN 84-8338-282-2.

Moens, Marie-Francine. *Information extraction: algorithms and prospects in a retrieval context*. Dordrecht: Springer, cop. 2006. ISBN 978-1-4020-4987-3.

Normier, Bernard. *L'apport des technologies lingüistiques au traitement et à la valorisation de l'information textuelle*. Paris: ADBS éditions, 2007. 65 p. (L'Essentiel sur (ADBS éditions)). ISBN 978-2-84365-092-5.

Text electrònic

Moens, Marie-Francine. *Automatic indexing and abstracting of document texts* [en línia]. New York [etc.]: Kluwer Academic, 2000. ISBN 0-306-47017-9. <<http://www.springerlink.com/content/u55412/>>. [Consulta: 29 gener 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals**Nom de l'assignatura:** Informació i Formats Digitals**Codi de l'assignatura:** 360043**Curs acadèmic:** 2015-2016**Coordinació:** JORGE FRANGANILLO FERNANDEZ**Departament:** Dept. Biblioteconomia**Crèdits:** 6**Programa únic:** Sí**Hores estimades de dedicació****Hores totals 150**

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	25
- Pràctiques d'ordinadors	25
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Fonaments de Tecnologia.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Distingir els formats de fitxers i d'edició digital, i convertir a diferents formats.
- Utilitzar les tècniques informàtiques bàsiques de disseny i producció de documents digitals.
- Dur a terme el marcatge de documents amb XML.

Blocs temàtics**1. Formats digitals: matèria primera de la unitat d'informació i de les eines de descripció**

- 1.1. Documents, fitxers, formats i aplicacions
- 1.2. Metadades

2. Conceptes bàsics de fitxers i de sistemes de fitxers

- 2.1. Característiques bàsiques: pes, extensió, aplicacions associades
- 2.2. Compresió

3. Reconeixement i conversió de formats

3.1. Text

3.2. Dades

3.3. Imatge

3.4. Àudio

3.5. Vídeo

4. Introducció a l'estructuració i a la transformació d'informació amb XML

4.1. Estructura: elements, atributs, espais de noms. Validació amb XSD

4.2. Navegació i recuperació d'informació en un document XML

4.3. Transformacions: XSL

4.4. Aplicacions XML estàndard i XHTML

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El vessant teòric dels continguts de l'assignatura l'introdueix el professorat. Una part d'aquests continguts després l'ha de treballar l'estudiant individualment de manera pràctica, mitjançant exercicis presencials al laboratori d'informàtica, o bé de manera dirigida. Les pràctiques a l'aula d'informàtica formen part de l'avaluació continuada. També es fan exercicis teòrics i es resolen problemes a l'aula de teoria. Atesos els continguts de l'assignatura, s'ha de saber anglès per poder llegir manuals, guies d'ús i informació tècnica. Al llarg de l'assignatura es treballen casos, reals o ficticis, que serveixen per contextualitzar, en l'entorn dels sistemes d'informació, les necessitats de producció i transformació de la informació en diferents formats.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta de:

- Cinc pràctiques grupals que es duen a terme entre març i juny, cadascuna amb un pes del 6 % de la nota global de l'assignatura (en total, 30 %). Les pràctiques suspeses es poden reavaluar si la nota obtinguda és igual o superior a 2,5.
- Dos exàmens parcials individuals, el primer, dels temes 1 al 3.4, amb un pes del 40 % sobre

la nota global de l'assignatura, i el segon, dels temes 3.5 al 4, amb un pes del 30 % sobre la nota global de l'assignatura. Els exàmens suspesos es poden reavaluar separatament si la nota obtinguda és igual o superior a 3,5.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una entrega única de les pràctiques a reavaluar i un examen únic amb dues parts. Cada estudiant es pot presentar a la part de l'assignatura suspesa o, si escau, a les dues.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en:

- Una pràctica individual de reconeixement de formats, de validació d'XML, de creació d'un full d'estil XSL o de conversió de formats no XML (un terç de la nota final).
- Un examen individual que conté una part teòrica de tipus test sobre terminologia i conceptes (un terç de la nota final).
- Una resolució d'un supòsit pràctic sobre la tria d'un format, una DTD o una estratègia de formats adients per a una situació i un servei d'informació donats (un terç de la nota final).

Cal aprovar per separat la pràctica i els exàmens.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació en el cas de l'avaluació única es fa amb un examen únic escrit. Per presentar-s'hi cal haver suspès l'examen d'avaluació única amb una nota mínima de 3,5.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Acera García, Miguel Ángel. *Manual imprescindible de XML: edición 2012*. Madrid: Anaya Multimedia, 2011. 400 p. ISBN 978-84-415-2960-1.

Alberich, Jordi; Corral, Albert; Gómez, David. *Producción y tratamiento de gráficos por ordenador I*. 2.ª ed. Barcelona: UOC, 2004. ISBN 84-97072-84-7.

Bas, Pablo. *Audio digital*. Buenos Aires: MP, 2005. 330 p. ISBN 978-987-526-301-7.

Bonet, Xavier; Tarrés, Francesc. *Sistemas de vídeo y tratamiento de la imagen*. 2.ª ed. Barcelona: UOC, 2004. ISBN: 84-9707-370-3.

Eíto Brun, Ricardo. *Lenguajes de marcas para la gestión de recursos digitales: aproximación técnica, especificaciones y referencia*. Gijón: Trea, 2008. 470 p. ISBN 978-84-9704-347-2.

Harold, Eliote Rusty. *XML 1.1 Bible*. Foster City, etc.: IDG Books, 2004. XIX, 1018 p. ISBN 0-7645-4986-3.

Martín, Gregorio; Martín, Isabel. *Curso de XML: introducción al lenguaje de la web*. Madrid: Pearson; Prentice Hall, 2005. XI, 191 p. ISBN 84-205-4245-8.

Méndez Rodríguez, Eva. *Metadatos y recuperación de información: estándares, problemas y aplicabilidad en bibliotecas digitales*. Gijón: Trea, 2002. 429 p. ISBN 84-9704-055-4.

Noerr, Peter. *The digital library toolkit*. Santa Clara (Calif.): Sun Microsystems, 2003. 3rd ed.

Note, Margot. *Managing image collections: a practical guide*. Oxford: Chandos, 2011. 216 p. ISBN 978-1-84-334-599-2.

Capítol

Witten, Ian H.; Bainbridge, David; Nichols, David M. "Chapter 4: Textual documents"; "Chapter 5: Multimedia: More raw material"; "Chapter 6: Metadata: elements of organization". En: Witten, Ian H.; Bainbridge, David; Nichols, David M. *How to build a digital library*. Amsterdam: Morgan Kaufmann, 2010. 127-339 p. ISBN 978-0-12-374857-7.

Pàgina web

JISC Digital Media [en línia]. Disponible a: <<http://jiscdigitalmedia.ac.uk>>. [Consulta: 8 gener 2015].

Lease Morgan, Eric. *Getting started with XML* [en línia]: *a manual and workshop*. 2004. Disponible a: <<http://infomotions.com/musings/getting-started>>. [Consulta: 8 gener 2015].

Library of Congress. *Sustainability of digital formats. Planning for Library of Congress collections* [en línia]. Disponible a: <<http://digitalpreservation.gov/formats>> [Consulta: 8 gener 2015].

The National Archives. *The technical registry* [en línia]: *pronom*. Disponible a: <<http://nationalarchives.gov.uk/pronom>>. [Consulta: 8 gener 2015].

Universitat Jaume I. Centre d'Educació i Noves Tecnologies[en línia]. *Taller sobre multimèdia bàsic*. Disponible a: <http://cent.uji.es/wiki/tallers:multimedia_basic>. [Consulta: 8 gener 2015].

W3CSchools tutorials [en línia]. Disponible a: <<http://w3schools.com>>. [Consulta: 8 gener 2015].

Text electrònic

Gartner, Richard. *Metadata for digital libraries* [en línia]: *state of the art and future directions*. Bristol: JISC, 2008. Disponible a: <http://www.jisc.ac.uk/media/documents/techwatch/tsw_0801pdf.pdf>. [Consulta: 8 gener 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Informació i Societat

Codi de l'assignatura: 360040

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: ANA VILLARROYA PLANAS

Departament: Dept. d'Economia

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	35
- Pràctiques de problemes	6
- Pràctiques d'ordinadors	9
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Història Social del Coneixement.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre l'evolució històrica i socioeconòmica de la transmissió i difusió del coneixement, els fenòmens socials vinculats a l'impacte de la informació en la societat, i la realitat nacional i internacional en matèria de polítiques i serveis d'informació, dels mitjans de comunicació i la indústria editorial.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer el context polític, econòmic, tecnològic i social en què se situen els elements que integren els serveis d'informació i de documentació: equipaments, objectes (documents de tot tipus) i usuaris.
- Analitzar l'impacte que les tecnologies de la informació i la comunicació tenen en els sistemes de producció, distribució i consum de les indústries de continguts culturals.

- Analitzar el paper del sector públic en el desenvolupament de la societat de la informació i de les indústries de continguts culturals.
- Conèixer i familiaritzar-se amb l'estructura i els components dels plans estratègics, projectes i informes de situació relacionats amb l'impacte de les tecnologies de la informació i la comunicació a Catalunya, Espanya o la resta del món.
- Comprendre textos senzills en anglès de temàtiques pròpies de l'assignatura.

Blocs temàtics

1. Marc polític, econòmic, tecnològic i social

- 1.1. Organització política
- 1.2. Sistema econòmic
- 1.3. Context tecnològic
- 1.4. Model de societat

2. Societat de la informació

- 2.1. Concepte i abast del terme
- 2.2. Indicadors de la societat de la informació
- 2.3. Context tecnològic
- 2.4. Aspectes culturals
- 2.5. Aspectes socials
- 2.6. Polítiques de suport

3. Indústries culturals

- 3.1. Caracterització general: concentració empresarial, globalització, interessos multimèdia, impacte de les noves tecnologies
- 3.2. La indústria editorial
- 3.3. El sector audiovisual
- 3.4. La indústria musical
- 3.5. Els mitjans de comunicació

3.6. El sector públic i les indústries culturals

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El professorat introdueix cada tema a partir d'una exposició teòrica i l'aportació de proves empíriques d'actualitat centrades en la realitat catalana, espanyola o europea.

Al seu torn, els estudiants han de preparar individualment unes lectures obligatòries (se'n proposen tres), que es debaten públicament a l'aula. A fi de facilitar el debat i l'argumentació, es formen grups reduïts a classe per discutir les preguntes que formuli el professorat. Posteriorment, cadascun d'aquests grups presenta a la resta de companys les conclusions del treball en equip.

La setmana següent al treball en grup i al debat públic de la lectura, cada estudiant prepara individualment un comentari escrit (d'un mínim de 800 paraules), amb les aportacions pròpies i la síntesi del debat. Amb aquesta metodologia es pretén afavorir la lectura prèvia, la discussió col·lectiva dels textos, la presentació oral de les idees clau i la reflexió final individual amb l'objectiu d'enriquir la comprensió de cada tema.

Els estudiants han de preparar també un informe breu sobre un aspecte de la societat de la informació a Catalunya, Espanya o Europa a partir de les estadístiques que proporcionen l'Institut Nacional d'Estadística o altres fonts estadístiques públiques. El treball es pot fer en grup (entre tres i quatre persones) i ha de tenir una extensió aproximada de cinc pàgines.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

S'avalua la participació, la implicació, la qualitat del treball desenvolupat i l'assoliment dels objectius de l'assignatura. La qualificació final es fa a partir d'avaluar:

- La participació activa en les sessions presencials (10 % de la nota final).
- La presentació de tres comentaris de text corresponents a les lectures (5 % cadascun; 15 % de la nota final en total) que es programa coincidint aproximadament amb les sessions 6, 13 i 20 del calendari de l'assignatura.
- Una prova escrita al final del segon bloc (25 % de la nota final).
- Una prova escrita al final del tercer bloc (25 % de la nota final).
- Un treball sobre algun aspecte de la societat de la informació (25 % de la nota final). Es pot

fer en equip i es pot lliurar com a màxim el dia fixat per a la prova final de l'avaluació continuada.

Per poder fer mitjana amb la resta d'elements d'avaluació cal treure, com a mínim, un 4 en cadascuna de les dues proves escrites. En cas de no lliurar algun dels elements de l'avaluació, la puntuació per a aquest element és de 0.

Els estudiants que no obtinguin una qualificació final de l'assignatura igual o superior a 5 poden optar a la reavaluació, que consisteix en una prova escrita de la totalitat de la matèria, així com en el lliurament de tots els elements d'avaluació que no s'hagin presentat amb anterioritat o en els quals no s'hagi tret una qualificació mínima de 5. La prova, així com el lliurament de la resta d'elements d'avaluació, es fa en el període acadèmic que estableixi el centre.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació única consisteix en una prova escrita que comprèn tota la matèria (60 % de la nota final), el lliurament dels comentaris de text corresponents a les tres lectures (15 % de la nota final) i l'elaboració d'un informe breu sobre un aspecte de la societat de la informació a Catalunya, Espanya o Europa a partir de les estadístiques que proporcionen l'Institut Nacional d'Estadística o altres fonts estadístiques públiques (25 % de la nota final).

Per poder fer mitjana amb la resta d'elements d'avaluació cal treure, com a mínim, un 4 en la prova escrita. En cas de no lliurar o fer algun dels elements d'avaluació, la puntuació per a aquest element és de 0.

Els estudiants que no obtinguin una qualificació final de l'assignatura igual o superior 5 poden optar a la reavaluació, que consisteix en una prova escrita de la totalitat de la matèria, així com en el lliurament de tots els elements d'avaluació que no s'hagin presentat amb anterioritat o en els quals no s'hagi tret una qualificació mínima de 5. La prova, així com el lliurament de la resta d'elements d'avaluació, es fa en el període acadèmic que estableixi el centre.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest. *Acceso abierto a la ciencia*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. ISBN 978-84-9788-

548-5.

Álvarez Monzoncillo, José María [et al.]. *Alternativas de política cultural: las industrias culturales en las redes digitales (disco, cine, libro, derechos de autor)*. Barcelona: Gedisa, 2007. 277 p. ISBN 978-84-9784-244-8.

Bustamante, Enrique (ed.). *Las industrias creativas: amenazas sobre la cultura digital*. Barcelona: Gedisa, 2011. 190 p. ISBN 978-84-9784-611-0.

Caridad Sebastián, Mercedes; Nogales Flores, J. Tomás (coords.). *La información en la posmodernidad: la sociedad del conocimiento en España e Iberoamérica*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces: Universidad Carlos III, 2004. XX, 336 p. ISBN 84-8004-643-0.

Castells, Manuel. *L'era de la informació: economia, societat i cultura*. Barcelona: UOC, 2003. 3 vol. (651, 560, 487 p.) ISBN 84-9788-005-6.

Dans, Enrique. *Todo va a cambiar: tecnología y evolución: adaptarse o desaparecer*. Barcelona: Deusto, 2010. 277 p. ISBN 978-84-234-2763-5.

Gil, Manuel; Jiménez, Francisco Javier. *El nuevo paradigma del sector del libro*. Madrid: Trama, 2008. 168 p. (Tipos móviles; 1). ISBN 978-84-89239-91-3.

Jordana, Jacint [et al.]. *Planificant la societat de la informació: una anàlisi de les iniciatives impulsades per les administracions públiques a Espanya = Planificando la sociedad de la información: un análisis de las iniciativas impulsadas por las administraciones públicas en España*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació, 2003. 129, 129 p. (Quaderns de la societat de la informació).

Matttelart, Armand. *Historia de la sociedad de la información*. Nueva ed. ampliada. Barcelona: Paidós, 2007.

Otte, Max. *El crash de la información: los mecanismos de la desinformación cotidiana*. Barcelona: Ariel, 2010.

Rifkin, Jeremy. *La era del acceso: la revolución de la nueva economía*. Barcelona: Paidós Ibérica, 2000. 366 p. (Paidós estado y sociedad; 83). ISBN 84-493-0941-7.

Tubella, Imma; Vilaseca, Jordi (coord.) (2005) *Societat del coneixement*. Barcelona: Editorial UOC

Bustamante, Enrique; Rueda, Fernando (coord.). *Informe sobre el estado de la cultura en España. La salida digital [2014]*. Madrid: Observatorio de Cultura y Comunicación, Fundación Alternativas, 2014. 197 p. ISBN 978-84-15860-41-9

Article

Alòs-Moner, Adela d'. Algunas sombras en la sociedad de la información. *Anuario ThinkEPI*,

2013, v. 7, p. 131-134.

Casani, Fernando; Rodríguez-Pomeda, Jesús; Sánchez, Flor (2012) "Los nuevos modelos de negocio en la economía creativa: Emociones y redes sociales", *Universia Business Review*, Primer semestre 2012, p. 48-69.

Text electrònic

Informe del sector TIC y los Contenidos en España 2013 (Edición 2014) [en línia]. [Madrid]: Observatorio Nacional de las Telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información, 2014. <<http://www.ontsi.red.es/ontsi/es/estudios-informes/informe-del-sector-tic-y-los-contenidos-en-españ-2013-edición-2014>>. [Consulta: 21 abril 2015].

La sociedad de la información en España 2014 [en línia]. [Madrid]: Telefónica, 2015. <http://www.fundaciontelefonica.com/artes_cultura/publicaciones-listado/pagina-item-publicaciones/?itempubli=323>. [Consulta: 21 abril 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació

Codi de l'assignatura: 360044

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MAITE COMALAT NAVARRA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 12

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 300
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	100
- Teoricopràctica	67
- Tutorització per grups	4
- Pràctiques d'ordinadors	4,5
- Sortida de camp	15,5
- Seminari	9
Treball tutelat/dirigit	100
Aprenentatge autònom	100

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes /

capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre l'evolució històrica i socioeconòmica de la transmissió i difusió del coneixement, els fenòmens socials vinculats a l'impacte de la informació en la societat, i la realitat nacional i internacional en matèria de polítiques i serveis d'informació, dels mitjans de comunicació i la indústria editorial.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els sistemes d'informació i de documentació d'àmbit nacional i internacional.
- Conèixer el marc legal i normatiu que regula els sistemes d'informació.
- Conèixer les funcions i els serveis de les diverses unitats d'informació.
- Conèixer l'abast i l'evolució de les ciències de la informació.
- Comprendre les funcions dels professionals de la informació i la documentació.

Blocs temàtics

1. Les unitats d'informació

- 1.1. Missió i funcions
- 1.2. Usuaris i serveis: tipologia d'usuaris, serveis tècnics i serveis als usuaris
- 1.3. Fons i col·leccions: tipologia, organització i instruments de control i recuperació
- 1.4. Edificis i infraestructures: espais, mobiliari i equipament
- 1.5. Difusió i comunicació: accions i materials

2. Els sistemes d'informació i de documentació

- 2.1. Definició i tipologies: arxius, biblioteques, centres de documentació i altres sistemes d'informació
- 2.2. Marc legal i normatiu: directrius i legislació específica
- 2.3. Estructura dels sistemes d'informació i organització en el territori: el sistema d'arxius i el sistema bibliotecari

3. Les ciències de la informació

- 3.1. Evolució històrica
- 3.2. Marc conceptual i abast
- 3.3. Relació amb altres disciplines

4. La professió i els professionals

- 4.1. Perfils i funcions dels professionals: les competències professionals. Història de la professió. Formació inicial i formació continuada
- 4.2. Associacions, col·legis professionals i organismes de cooperació internacionals, estatals i autonòmics
- 4.3. Concepte i funcions de la deontologia professional en la gestió, l'ús i la difusió de la informació: els codis deontològics
- 4.4. Recursos bàsics d'informació especialitzada en informació i documentació

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es combinen amb sessions pràctiques dedicades a la resolució d'exercicis, a l'observació i anàlisi de diverses unitats d'informació i al debat sobre temes que es plantegin a les visites, a les xerrades i a les sessions presencials a l'aula. Al llarg del curs es preveuen xerrades de professionals, que parlaran d'experiències i de realitats concretes, i visites a diverses unitats d'informació, amb el professor i en grups reduïts. Les xerrades i les visites es fan els dimecres.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en diversos elements que s'han de fer obligatòriament:

- Dues proves escrites, de caràcter presencial, una de les quals es fa al final del primer semestre i l'altra al final del segon (20 % i 25 %, respectivament).
- Un treball en equip de tres o quatre persones (20 %) per al qual és imprescindible fer una tutoria amb el professor. El lliurament del treball es fa durant el mes d'abril i se n'ha de fer una presentació pública (5 %).
- Quatre visites de les sis que es programin. Aquestes visites es fan sempre en dimecres i, aproximadament, a l'octubre, novembre, desembre, febrer, març i maig.
- Dues xerrades de les tres que es programin. Aquestes xerrades es fan sempre en dimecres i, aproximadament, al novembre, abril i maig.

A més, es proposen tres pràctiques individuals (30 % de la qualificació final), que no són obligatòries. No presentar aquestes pràctiques, que es duen a terme, aproximadament, a l'octubre, març i juny, representa una qualificació de 0 en el percentatge corresponent del recompte final.

Per superar l'assignatura, és imprescindible haver fet, com a mínim, el treball, les dues proves escrites, quatre visites i dues xerrades. Pel que fa a les proves escrites, cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 5. Si l'estudiant no arriba a aquesta qualificació en la prova que es fa a final del primer semestre, té la possibilitat de repetir-la juntament amb la que es fa a final del segon.

Només són objecte de reavaluació la prova escrita que es fa a final de curs i el treball en equip, sempre que se n'hagi obtingut una nota entre 3,5 i 5 sobre 10. A més, per acollir-s'hi cal haver fet quatre visites i haver assistit a dues de les xerrades. La reavaluació consisteix en una prova escrita nova i la reelaboració del treball segons correspongui.

Avaluació única

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball individual o en equip de tres persones (25 %) —que requereix, com a mínim, una tutoria amb el professor— i una prova escrita final (75 %). El lliurament del treball es fa el mateix dia de la prova escrita (fixada al calendari d'exàmens). Per superar l'assignatura, s'han de fer aquestes activitats i, pel que fa a la prova escrita, cal obtenir, com a mínim, una qualificació de 5. Durant el curs, i sempre en dimecres, es visiten sis unitats d'informació i tres professionals presenten a l'aula les seves experiències. És obligatori assistir, com a mínim, a quatre de les visites (que es duen a terme, aproximadament, a l'octubre, novembre, desembre, febrer, març i maig) i a dues de les xerrades (que tenen lloc, aproximadament, al novembre, abril i maig).

Són objecte de reavaluació la prova escrita i el treball, sempre que se n'hagi obtingut una nota entre 3,5 i 5 sobre 10. A més, per acollir-s'hi cal haver fet quatre visites i haver assistit a dues de les xerrades. La reavaluació consisteix en una nova prova escrita i la reelaboració del treball segons correspongui.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Alberch, Ramon. *Els arxius: entre la memòria històrica i la societat del coneixement*. Barcelona: Pòrtic, 2002. 199 p. ISBN 84-8429-876-0.

Capell, Emília; Corominas, Mariona (coord.). *Manual d'arxivística i gestió documental*. Barcelona: Associació d'Arxivers de Catalunya, 2009. 543 p. ISBN 978-84-922482-9-2.

Cerdá Díaz, Julio. *Los archivos municipales en la España contemporánea*. Gijón: Trea, 1997. 436 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 13). ISBN 84-89427-79-8.

Cruz Mundet, José Ramón. *Manual de archivística*. 5.ª ed., corr. y act. Madrid [etc.]: Fundación Germán Sánchez Ruipérez, 2003. 413 p. ISBN 84-89384-31-2.

Cruz Mundet, José Ramón. *Diccionario de archivística: (con equivalencias en inglés, francés, alemán, portugués, catalán, euskera y gallego)*. Madrid: Alianza Editorial, 2011. 363 págs. ISBN: 978-84-206-5285-6.

Fuentes, Juan José. *Las bibliotecas nacionales: un estado de la cuestión*. Gijón: Trea, 2003. 590 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 79). ISBN 84-9704-066-X.

García Ejarque, Luis. *Historia de la lectura pública en España*. Gijón: Trea, 2000. XVI, 533 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 35). ISBN 84-9517-857-5.

García Guerrero, José. *Utilidad de la biblioteca escolar: un recurso al servicio del proyecto educativo*. Gijón: Trea, cop. 2010. 190 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 223). ISBN 978-84-9704-517-9.

García Martínez, Ana Teresa. *Sistemas bibliotecarios: análisis conceptual y estructural*. Gijón: Trea, 2006. 195 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 134). ISBN 84-9704-203-4.

González Pedraza, José Andrés. *Los archivos de empresas: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, 2009. 141 p. (Archivos siglo XXI). ISBN 978-84-9704-437-0.

Lester, June; Koehler, Wallace C. *Fundamentals of information studies: understanding information and its environment*. 2nd ed. New York: Neal-Schuman, cop. 2007. 444 p. ISBN 978-1-55570-594-7.

Mañà Terré, Teresa. *Les biblioteques populars de la Mancomunitat de Catalunya (1915-1925)*. Lleida: Pagès Editors; Barcelona: Diputació de Barcelona, 2007. 316 p. ISBN 978-84-9779-519-7.

Martínez de Sousa, José. *Diccionario de bibliología y ciencias afines: terminología relativa a archivística, artes e industrias gráficas, bibliofilia, bibliografía, bibliología, bibliotecología, biblioteconomía, codicología, comunicación, diplomática, diseño, documentalología, ecdótica, edición, epigrafía, hermenéutica, incunabulística, informática, lexicografía, paleografía, papirología, periodismo, tipografía*. 3.ª ed. correg. y notabl. aum. Gijón: Trea, 2004. 1048 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 100). ISBN 84-9704-082-1.

Núñez Fernández, Eduardo. *Organización y gestión de archivos*. Gijón: Trea, 1999. 660 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 28). ISBN 84-95178-37-0.

Orera Orera, Luisa (ed.). *Manual de biblioteconomía*. Madrid: Síntesis, D.L. 1996 (reimpr., 2002). 509 p. (Biblioteconomía y documentación; 12). ISBN 84-7738-363-4.

Pinto Molina, María. *Biblioteca universitaria, CRAI y alfabetización informacional*. Gijón: Trea, 2008. 245 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 179). ISBN 978-84-9704-343-4.

Rodríguez Bravo, Blanca. *El documento: entre la tradición y la renovación*. Gijón: Trea, 2002. 281 p. ISBN 84-9704-052-X.

Scammell, Alison (ed.). *Handbook of special librarianship and information work*. 7th ed. London: Aslib, 1997. XVIII, 478 p. ISBN 0-85142-398-1.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Màrqueting
Codi de l'assignatura: 360052
Curs acadèmic: 2015-2016
Coordinació: CARINA REY MARTIN
Departament: Dept. Biblioteconomia
Crèdits: 6
Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	32
- Tutorització per grups	12
- Pràctiques d'ordinadors	6
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Anàlisi de Necessitats d'Informació; Mètodes i Tècniques de Planificació, i Teoria de les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Conèixer els principis teòrics i metodològics de la gestió del màrqueting.
- Conèixer les línies generals de l'evolució i les formes més actuals del màrqueting de serveis d'informació.

Referits a habilitats, destreses

- Dissenyar i/o redissenyar productes i serveis adequats a l'entorn analitzat.
- Crear estratègies de promoció de productes, serveis i activitats mitjançant els instruments adequats de captació i fidelització del mercat.
- Analitzar l'entorn i els possibles mercats d'un producte o servei.

- Dur a terme una anàlisi estratègica de la unitat d'informació i del seu posicionament en relació amb la competència des del punt de vista del producte o servei, del cost i de les facilitats per obtenir-lo.

Blocs temàtics

1. El màrqueting a l'actualitat. Conceptes clau

1.1. Conceptes clau

- 1.1.1. Orientació al màrqueting en les organitzacions
- 1.1.2. El màrqueting com a procés
- 1.1.3. Cap a on va el màrqueting?

1.2. Tipus de públics. Coneixement i segmentació

- 1.2.1. Investigació de mercat. Escaneig de l'entorn
- 1.2.2. Segmentació

1.3. Anàlisi de la cartera de productes i serveis

2. Tècniques de màrqueting

2.1. El Pla de màrqueting en les unitats d'informació: elaboració i aplicació

- 2.1.1. El Pla de màrqueting com a document
- 2.1.2. El Pla de màrqueting com a estratègia global. Fases de l'elaboració

2.2. Màrqueting mix: elements bàsics i complementaris

- 2.2.1. Creació i desenvolupament d'un màrqueting mix
- 2.2.2. Les quatre P. Evolució posterior (quatre C, quatre E)

3. Estratègies de comunicació

3.1. Promoció, difusió i comunicació dins el context del màrqueting mix

3.2. Estratègies més usuals segons l'emissor, el destinatari i el contingut

4. Tipologies del màrqueting

4.1. Evolució del màrqueting

4.2. Màrqueting social. Màrqueting relacional

4.3. Nous camps de treball i noves modalitats de màrqueting en

Biblioteconomia i Documentació. Tendències

- 4.3.1. Màrqueting de continguts

Metodologia i activitats formatives

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals, exercicis duts a terme a l'aula (individuals o en grup), treball a l'aula d'informàtica, estudi de casos, xerrades de professionals de prestigi reconegut i visites a organitzacions que estan desenvolupant plans de màrqueting d'interès en el nostre sector professional. Aquestes activitats es complementen amb la lectura d'articles d'interès (alguns en anglès) i amb treballs dirigits i tutoritzats pel professor. Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'estudiant durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada es compon dels elements següents:

- Un treball individual d'anàlisi de l'entorn utilitzant eines digitals de recerca de mercats (20 %). Lliurament a finals de març. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Un treball sobre el Pla de màrqueting (35 %). Redacció en grup d'un màxim de tres membres. És obligatòria una tutoria. Lliurament la primera quinzena de maig. Reavaluable a partir d'una nota igual o superior a 4. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Una prova escrita individual (35 %). Lliurament a principis de juny. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.
- Un projecte individual amb defensa oral (10 %). Lliurament a principis de juny. No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única es compon dels elements següents:

- Un treball escrit: estudi crític de cas (30 %). Reavaluable a partir d'una nota igual o

superior a 4. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.

- Una prova escrita (70 %). No reavaluable. Si no es presenta, la nota final és un no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

De Sáez, Eileen Elliott. *Marketing concepts for libraries and information services*. 2nd ed. London: Facet, 2002. XVI, 224 p. ISBN 1-85604-426-2.

Gupta, Dinesh K. (ed.) [et al.]. *Marketing library and information services: international perspectives*. München: K.G. Saur, 2006. XV, 419 p. ISBN 3-598-11753-1.

Kendrick, Terry. *Developing strategic marketing plans that really work: a toolkit for public libraries*. London: Facet, 2006. XII, 225 p. ISBN 1-85604-548-X.

Kerr, George D. *Fidelizar clientes en la biblioteca pública*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 2000. 115 p. (Biblioteca y gestión; 5). ISBN 84-930934-5-9.

Klaassen, Ute; Wiersma, Chris; Giappiconi Thierry. *Gestión de la calidad y marketing en las bibliotecas públicas*. Barcelona: Fundación Bertelsmann, 1999. 187 p. (Biblioteca y gestión; 2). ISBN 84-930934-1-6.

Kotler, Neil; Kotler, Philip. *Estrategias y marketing de museos*. Barcelona: Ariel, 2001. 448 p. (Ariel patrimonio histórico). ISBN 84-344-6627-9.

Kotler, Philip; Trías de Bes, Fernando. *Marketing lateral: nuevas técnicas para encontrar las ideas más rompedoras*. Madrid: Pearson Educación, cop. 2004. XX, 208 p. ISBN 84-205-4280-6.

Reinares Lara, Pedro. *Marketing relacional: un nuevo enfoque para la seducción y fidelización del cliente*. 2.ª ed. Madrid: Financial Times Prentice Hall, cop. 2004. XIV, 303 p. ISBN 84-205-4315-2.

Siess, Judith A. *The visible librarian: asserting your value with marketing and advocacy*. Chicago, Ill: American Library Association, cop. 2003. XVI, 154 p. ISBN 0-8389-0848-9.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Metadades Especialitzades

Codi de l'assignatura: 364366

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MIGUEL ANGEL CENTELLES VELILLA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
------------------------------	-----------------

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	15
- Pràctiques d'ordinadors	10
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació, i Sistemes de Gestió Automatitzada II.

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els diferents tipus de metadades a partir de diferents criteris de classificació i les fonts d'informació per treballar-hi.
- Conèixer el paper de les metadades en el web semàntic i el model de dades RDF.
- Conèixer i saber aplicar esquemes de metadades orientades a la descripció de recursos d'informació, amb especial atenció a Schema.org com a referent internacional.
- Conèixer i saber aplicar els esquemes de metadades orientades a l'administració de recursos d'informació, amb especial atenció a MIX, EXIF, XMP i PREMIS com a referents internacionals.
- Conèixer i saber aplicar els esquemes de metadades orientades a l'empaquetament

d'objectes digitals, amb especial atenció a METS com a referent internacional.

- Conèixer la problemàtica i les solucions de la interoperabilitat de les metadades en el nivell dels esquemes.

Blocs temàtics

1. Estàndards de metadades: criteris de classificació i recursos d'informació

2. Metadades en el context del web de dades i el web semàntic. El model RDF

(Resource Description Framework)

3. Esquemes de metadades descriptives. Schema.org

4. Esquemes de metadades administratives

4.1. Esquemes de metadades tècniques. MIX (NISO Metadata for Images in XML Schema) i esquemes de metadades incrustades (EXIF i XMP)

4.2. Esquemes de metadades de preservació. PREMIS (Preservation Metadata Implementation Strategies)

5. Esquemes de metadades per empaquetar objectes digitals (*wrappers*). METS (Metadata Encoding and Transmission Standard)

6. Interoperabilitat en l'àmbit dels esquemes de metadades

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura. La llengua d'impartició de l'assignatura és l'anglès.

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix a combinar classes magistrals i estratègies d'intervenció pràctica. S'ofereix la contextualització dels criteris d'especialització de metadades, mapa dels estàndards vigents, referents dels esquemes de metadades a partir del seu propòsit, i dels problemes i solucions pel que fa a la interoperabilitat d'esquemes de metadades. Les sessions teòriques es complementen amb l'estudi de casos i la resolució de problemes fets a l'aula (individualment o en grup). Pel que fa al vessant aplicat, es prioritza el treball a l'aula d'informàtica en forma d'exercicis pràctics; la revisió de projectes locals, nacionals i internacionals, i els exemples de bones pràctiques.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en dos exercicis, cada un dels quals té un valor del 50 % sobre la qualificació final. Els exercicis tenen parts que s'han d'elaborar individualment i parts que es poden fer en grup. El primer exercici s'ha de lliurar en la primera part del quadrimestre; el segon exercici s'ha d'entregar en la data assignada per a l'examen d'avaluació continuada. Per superar l'assignatura, s'han d'aprovar tots dos exercicis amb una nota igual o superior a 5.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagin qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99.

Per poder-se qualificar, s'han de presentar els dos exercicis.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en el lliurament conjunt dels exercicis indicats en l'avaluació continuada, que tenen els mateixos percentatges esmentats pel que fa al valor en la qualificació final. Els exercicis són individuals.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis que s'hagin qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99.

Per poder-se qualificar, s'han de presentar els dos exercicis.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Baca, Murtha (ed.). *Introduction to metadata*. 2nd ed. Los Angeles, Calif.: Getty Research

Institute, 2008. VI, 80 p. ISBN 978-0-89236-896-9.

Foulonneau, Muriel; Riley; Jenn. *Metadata for digital resources: implementation, systems design and interoperability*. Oxford: Chandos, 2008. XVI, 203 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-1-84334-301-1.

Hider, Philip. *Information resource description: creating and managing metadata*. London : Facet, 2012. XIX, 220 p. ISBN: 9781856046671.

Lubas, Rebecca L.; Jackson, Amy S.; Schneider, Ingrid. *The metadata manual : a practical workbook*. Oxford: Chandos Publishing , 2013. 216 p. (Chandos information professional series). ISBN: 9781843347293.

Miller, Steven J. *Metadata for digital collections: a how-to-do-it manual*. New York: Neal-Schuman Publishers, cop. 2011. XXIII, 343 p. (How-to-do-it manuals for libraries; 179). ISBN 978-1-55570-746-0.

Wootton, Cliff. *Developing quality metadata: building innovative tools and workflow solutions*. Amsterdam [etc.]: Elsevier Focal Press, cop. 2007. XIV, 530 p. ISBN 978-0-240-80869-7.

Zeng, Marcia Lei; Qin, Jian. *Metadata*. London: Facet, cop. 2008. XVII, 364 p. ISBN 978-1-85604-655-8.

Norma

Data dictionary: technical metadata for digital still images [en línia]. Bethesda, Maryland: NISO Press, 2011.

<http://www.niso.org/apps/group_public/download.php/14698/z39_87_2006_r2011.pdf>. [Consulta: 1 maig 2015].

Exchangeable image file format for digital still cameras: Exif Version 2.3 [en línia]. Camera & Imaging Products Association: Japan Electronics and Information Technology Industries Association, cop. 2010. <http://www.cipa.jp/std/documents/e/DC-008-2012_E.pdf>. [Consulta: 1 maig 2015].

Metadata encoding and transmission standard [en línia]. The Library of Congress, act. 29/11/2012. <<http://www.loc.gov/standards/mets/>>. [Consulta: 1 maig 2015].

MIX [en línia]: *NISO metadata for images in XML schema*. The Library of Congress help desk, act. 13/05/2008. <<http://www.loc.gov/standards/mix/>>. [Consulta: 1 maig 2015].

PREMIS [en línia]: *preservation metadata implementation strategies*. The Library of Congress, act. 20/06/2013. <<http://www.loc.gov/standards/premis/>>. [Consulta: 1 maig 2015].

XMP specification [en línia]. *Part 1: Data model, serialization, and core properties*. Adobe Systems, 2012. <[http://www.images.adobe.com/content/dam/Adobe/en/devnet/xmp/pdfs/XMP%20SDK%](http://www.images.adobe.com/content/dam/Adobe/en/devnet/xmp/pdfs/XMP%20SDK%20Part%201.pdf)

20Release%20cc-2014-12/XMPSpecificationPart1.pdf>. [Consulta: 1 maig 2015].

XMP specification [en línia]. *Part 2: Additional properties*. Adobe Systems, 2014.
<<http://www.images.adobe.com/content/dam/Adobe/en/devnet/xmp/pdfs/XMP%20SDK%20Release%20cc-2014-12/XMPSpecificationPart2.pdf>>. [Consulta: 1 maig 2015].

XMP specification [en línia]. *Part 3: Storage in files*. Adobe Systems, 2014.
<<http://www.images.adobe.com/content/dam/Adobe/en/devnet/xmp/pdfs/XMP%20SDK%20Release%20cc-2014-12/XMPSpecificationPart3.pdf>>. [Consulta: 1 maig 2015]

Pàgina web

Riley, Jenn. *Seeing standards* [en línia]: *a visualization of the metadata universe*. <<http://www.dlib.indiana.edu/~jenlrile/metadatamap>>. [Consulta: 1 maig 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Mètodes i Tècniques de Planificació

Codi de l'assignatura: 360050

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: SILVIA ARGUDO PLANS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	42
- Tutorització per grups	2
- Seminari	6
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació; Anàlisi de Necessitats d'Informació; Estadística Aplicada, i Teoria de les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Conèixer els principis teòrics i metodològics de la planificació i l'organització d'unitats i dels serveis d'informació i de documentació.
- Seleccionar estratègies de planificació i ajustar l'actuació als recursos disponibles.
- Organitzar les tasques del treball diari en una unitat d'informació o una unitat de gestió de projectes.
- Comprendre la cultura organitzativa de la institució i adaptar-s'hi, afavorir la integració i la col·laboració entre els membres d'un equip, d'una unitat o d'un servei

mitjançant bones pràctiques de comunicació.

- Saber planificar la gestió del canvi intern i extern, reconèixer les reaccions personals i aprendre a manejar l'estrès que origina.

Blocs temàtics

1. Fonaments de planificació en les unitats d'informació

- 1.1. Conceptes bàsics
- 1.2. Organització i identitat corporativa: cultura, valors, ètica

2. Models de gestió

- 2.1. Gestió per objectius, per projectes, de negoci
- 2.2. Planificació estratègica, tàctica, operativa

3. La planificació estratègica en les unitats d'informació

- 3.1. Metodologia de treball
- 3.2. Fase analítica o elaboració del pla
- 3.3. Fase d'execució
- 3.4. Fase de seguiment i avaluació

4. La gestió del canvi

- 4.1. La cultura del canvi
- 4.2. La planificació del canvi

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Els continguts conceptuals o procedimentals s'exposen per mitjà de recursos i metodologies diverses d'aprenentatge, com ara l'aprenentatge basat en problemes. En acabar, individualment o en grup, els estudiants han de fer una aplicació pràctica d'allò que han après (resolució de problemes o exercicis i estudi de casos, entre d'altres).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada està formada per tres elements:

- Exercicis pràctics sobre el temari. Compten un 20 % de la nota. Són reavaluables.
- Treball de curs referit als temes de l'1 al 3 per lliurar la segona setmana de maig, que es fa en grups d'un màxim de tres membres. Cal fer una tutoria d'assistència obligatòria. Compta el 60 % de la nota final i no es pot reavaluar. Si no es presenta, la nota final de l'assignatura és no presentat.
- Seminari que s'ha de dur a terme durant el mes de maig. Compta el 20 % de la nota final i no es pot reavaluar. Si no es presenta, la nota final de l'assignatura és no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria, si escau, durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única està formada per dos elements:

- Examen teòric i pràctic referit a tots els temes de l'assignatura, que té lloc al juny, segons el calendari d'exàmens. És individual i compta el 50 % de la nota final. Si s'obté entre 3,5 i 4,9 es pot reavaluar en l'examen de reavaluació. Si no es presenta, la nota final de l'assignatura és no presentat.
- Treball de curs obligatori que s'ha de lliurar el mateix dia de l'examen. Compta el 50 % de la nota final. No es pot reavaluar.

Per calcular la nota mitjana de l'assignatura, s'ha d'obtenir una qualificació mínima de 4 en l'examen individual.

Les persones que no s'hagin pogut presentar a l'examen de l'avaluació única per motius de força major poden optar a la reavaluació sempre que presentin un justificant dels motius de l'absència.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Bryson, Jo. *Managing information services: a sustainable approach*. 3rd ed. Farnham: Ashgate,

2011. XVI, 421 p. ISBN 9781409406945.

Curzon, Susan Carol. *Managing change: a how-to-do-it manual for librarians*. London: Facet, 2006. XIV, 129 p. ISBN 9781856046015.

Guillén Parra, Manuel. *Ética en las organizaciones: construyendo confianza*. Madrid [etc.]: Pearson Educación, cop. 2006. XXIV, 357 p.: quadres. ISBN 8420546224.

Library management tips that work. Chicago: American Library Association, 2011. XV, 190 p. ISBN 9780838911211.

Lozano i Díaz, Roser. *La biblioteca pública del siglo XXI: atendiendo clientes, movilizand personas*. Gijón : Trea, cop. 2006. 476 p.; 22 cm. ISBN 8497042514.

Matthews, Joseph R. *Strategic planning and management for library managers*. Wesport: (Conn.) [etc.] : Libraries Unlimited, 2005. XIV, 150 p. ISBN 1591582318

Nelke, Margareta. *Strategic business development for information centres and libraries*. Witney: Chandos Publishing, 2010. 152 p.: gràf.; 24 cm. ISBN 9781843346616.

Nelson, Sandra S. *Strategic planning for results*. Chicago: American Library Association, 2008. XVII, 291 p. ISBN 9780838935736.

Rowley, J. E. *Being an information innovator*. London: Facet, 2011. XVI, 189 p. ISBN 9781856046718.

Solimine, Giovanni; Di Domenico, Giovanni; Pérez Pulido, Margarita. *Gestión y planificación en bibliotecas*. Buenos Aires: Alfagrama, 2009. 318 p. ISBN 9789871305537.

Stueart, Robert D., Moran, Barbara B. *Library and information center management*. 7th ed. Westport (Conn.): Libraries Unlimited, 2007. XXVIII, 492 p. ISBN 9781591584063.

Vernis, Alfred [et al]. *La Gestió de les organitzacions no lucratives: treballant per la millora de les associacions*. Barcelona: Proa: Columna, 1997. 185 p. ISBN 8483003112 (Columna), 8482564587 (Proa).

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Metodologia de la Recerca

Codi de l'assignatura: 360049

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: ANGEL BORREGO HUERTA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoria	30
- Teoricopràctica	3
- Tutorització per grups	2
- Pràctiques d'ordinadors	15
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
-

Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer el procés de producció, difusió i consum de la informació científica.
- Conèixer la cobertura, l'estructura i les eines de recuperació de les principals fonts d'informació científica per especialitats.
- Comprendre els fonaments del mètode científic d'investigació.
- Comprendre els entorns de recerca en els quals pot prestar serveis el graduat en Informació i Documentació.

Referits a habilitats, destreses

- Adquirir els coneixements necessaris per avaluar i seleccionar bases de dades d'informació científica.
- Ser capaç de revisar sistemàticament i críticament la bibliografia publicada sobre un tema.

- Ser capaç de dissenyar, planificar i dur a terme un projecte o una recerca en informació i documentació.
- Ser capaç de difondre els resultats d'una recerca i de justificar la presa de decisions derivades d'aquests resultats.
- Ser capaç d'assessorar el personal investigador en processos de publicació i d'avaluació de la recerca.
- Demostrar la capacitat de comunicació en llengua anglesa.

Blocs temàtics

1. La recerca científica

- 1.1. Definicions, característiques i motivacions de la recerca. Mètode científic
- 1.2. Informació i documentació científica. La cadena de la comunicació científica. Revistes i articles científics. Patents
- 1.3. Fonts d'informació per a la recerca. Bases de dades d'índexs i resums. Índexs de citacions. Cercadors d'informació científica a Internet. Revisió bibliogràfica

2. Disseny de la recerca i recollida de dades

- 2.1. Definició d'objectius. Plantejament de preguntes de recerca. Justificació de la recerca. Hipòtesis i variables. Nivell de la recerca
- 2.2. Dissenys de recerca. Dissenys experimentals i no experimentals. Recerca qualitativa
- 2.3. Tècniques de recollida de dades. Dades primàries i secundàries
- 2.4. Planificació de la recerca. Determinació de tasques, recursos i calendaris

3. Publicació i avaluació dels resultats de la recerca

- 3.1. Redacció i presentació de resultats empírics. Presentació gràfica de resultats
- 3.2. Edició científica i acadèmica. Avaluació d'experts (*peer review*). Gestió i conservació de dades de recerca. Les xarxes socials i la ciència

- 3.3. Aspectes ètics de la recerca i de la publicació dels resultats que se'n deriven
- 3.4. Polítiques i avaluació de la recerca. Dimensions bibliomètriques i informètriques de l'avaluació
- 3.5. Recursos i serveis de suport a la recerca

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura s'imparteix en anglès. D'acord amb el que estableix el Pla de llengües de la Universitat de Barcelona, l'estudiant ha de «ser capaç, a tercer curs de grau, de seguir una classe en anglès, és a dir, haver assolit un determinat nivell de comprensió oral i escrita, cosa que preveu el nivell B1 del marc europeu comú de referència». Per tant, les explicacions del professor i els materials docents són en anglès. L'estudiant pot expressar-se i lliurar les activitats que formen part de l'avaluació en la llengua que prefereixi, excepte alguns apartats, que ha de redactar obligatòriament en anglès. L'estudiant pot respondre l'examen en la llengua que prefereixi.

L'assignatura té una part teòrica i una part pràctica, que es complementen. Els continguts teòrics es treballen a partir de classes magistrals en les quals s'expliquen els conceptes clau de l'assignatura. Les sessions a l'aula d'informàtica tenen per objectiu familiaritzar-se amb les principals fonts d'informació científica i tècnica (repertoris de publicacions periòdiques, bases de dades bibliogràfiques, índexs de citacions, repositoris de dades i de publicacions, cercadors d'informació científica, etc.). A l'assignatura també es resolen exercicis (identificació d'hipòtesis i de variables en diversos exemples, determinació de les característiques de dissenys de recerca, obtenció d'indicadors d'avaluació, etc.). Aquestes activitats es treballen a partir de supòsits que plantegi el professorat i de casos reals d'estudis publicats.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada té en compte:

- L'assistència i la participació a les sessions presencials (20 %). Element no reavaluable. No assistir a un mínim del 80 % de les sessions comporta la qualificació de no presentat.
- L'elaboració d'una revisió bibliogràfica consistent a cercar, triar i comentar recursos documentals relacionats amb l'assignatura (40 %). El treball s'ha de presentar,

aproximadament, la darrera setmana de novembre. Es pot reavaluar. En cas de no presentar el treball, la qualificació de l'assignatura és de no presentat.

- Un examen escrit, corresponent a tot el temari de l'assignatura (40 %). S'ha de fer en la data indicada en el calendari d'exàmens. Es pot reavaluar si s'ha obtingut una qualificació entre el 3,5 i el 4,9. En cas de no presentar-s'hi, la qualificació de l'assignatura és de no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en dues parts:

- L'elaboració d'una revisió bibliogràfica consistent a cercar, triar i comentar recursos documentals relacionats amb l'assignatura (40 %). Es pot reavaluar. En cas de no presentar el treball, la qualificació de l'assignatura és de no presentat.
- Un examen escrit corresponent a tot el temari de l'assignatura (60 %). S'ha de fer en la data indicada en el calendari d'exàmens. Es pot reavaluar si s'ha obtingut una qualificació entre el 3,5 i el 4,9. En cas de no presentar-s'hi, la qualificació de l'assignatura és de no presentat.

Per aprovar l'assignatura és indispensable superar (5 sobre 10) tant el treball com l'examen.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Babbie, Earl R. *The practice of social research*. 12th ed. Belmont, Calif.: Wadsworth Cengage, cop. 2010. 530, [68] p. ISBN 978-0-495-59841-1.

Bell, Suzanne S. *Librarian's guide to online searching*. 2nd ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. XVIII, 287 p. ISBN 978-1-59158-763-7.

Connaway, Lynn Silipigni; Powell, Ronald R. *Basic research methods for librarians*. 5th ed. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2010. XII, 370 p. ISBN 978-1-59158-863-4.

Frías, José Antonio; Ríos Hilario, Ana Belén (eds.). *Metodologías de investigación en información y documentación*. [Salamanca]: Universidad de Salamanca, 2004. 284 p. (Aquilafuente; 80). ISBN 84-7800-563-3.

Neuman, William Lawrence. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon, cop. 2011. VIII, 631 p. ISBN 978-0-205-61596-4.

Pickard, Alison Jane. *Research methods in information*. London: Facet, 2007. XIX, 329 p. ISBN

978-1-85604-545-2.

Quivy, Raymond; Campenboudt, Luc Van. *Manual de recerca en ciències socials*. 2a ed. Barcelona: Herder, 2001. 277 p. ISBN 84-254-1941-7.

Salvador Olivan, José Antonio; Angós Ullate, José María. *Técnicas de recuperación de información: aplicación con Dialog*. Gijón: Trea, 2000. 246 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 37). ISBN 84-95178-62-1.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and library science*. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Patrimoni Documental: Institucions de la Memòria, Serveis i Usuaris

Codi de l'assignatura: 364360

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: NURIA JORNET BENITO

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Relació amb d'altres assignatures

Història Social del Coneixement
 Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació
 Desenvolupament de Col·leccions
 Gestió Documental a les Organitzacions
 Aspectes Legals de la Informació
 Suport i Formació d'Usuaris
 Informació i Societat
 Catalogació i Indexació

Hores estimades de dedicació

Hores totals 150

Activitats presencials	50
- Teoria	39
- Teoricopràctica	2
- Sortida de camp	3

- Seminari	6
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les institucions principals de la memòria del nostre país.
- Conèixer les polítiques de patrimoni documental principals a escala internacional, estatal i local.
- Conèixer la diversitat de tipologies principals de fons patrimonials i identificar les institucions públiques i privades, civils i eclesiàstiques que els han produït.

- Conèixer les tècniques per explotar i difondre aquests fons patrimonials i els productes i serveis que se'n deriven.
- Conèixer els materials de referència i els recursos d'informació patrimonial.
- Conèixer exemples i bones pràctiques, a través d'estudi de casos, en la gestió i l'explotació dels fons patrimonials.

Referits a actituds, valors i normes

- Comprendre la importància dels fons patrimonials en la preservació i la defensa dels drets i deures dels ciutadans.
- Comprendre la importància del patrimoni documental amb vista a preservar la memòria de les organitzacions i concebre'l com un capital actiu que l'organització ha d'explotar.
- Comprendre la importància del patrimoni documental amb vista a la preservació de la memòria col·lectiva.
- Tenir capacitat de valorar els beneficis del treball cooperatiu institucional en informació, documentació i gestió del patrimoni cultural.

Blocs temàtics

1. Marc teòric i conceptual

- 1.1. Definició i evolució del concepte de *patrimoni* i altres termes relacionats
- 1.2. El patrimoni documental en el marc de les polítiques culturals: de les lleis de patrimoni historicocultural als programes cooperatius de difusió del patrimoni documental
- 1.3. Els usos socials del patrimoni documental: polítiques de recuperació de la memòria i drets humans; didàctica del patrimoni; recerca especialitzada;

identitat corporativa

2. Els fons patrimonials, les institucions productores i les institucions de la memòria

2.1. Concepte de *fons* i *col·leccions patrimonials*

2.2. La diversitat dels fons i les col·leccions patrimonials. Estudi selectiu de tipologies del patrimoni arxivístic

2.3. Les institucions de la memòria en el present: arxius, biblioteques, museus i altres centres de gestió i custòdia de fons patrimonials

3. Els usuaris i els serveis especialitzats dels fons i les col·leccions patrimonials

3.1. Conèixer el públic i les seves necessitats

3.2. Conèixer i establir serveis especialitzats

4. Comunicar i posar en valor els fons patrimonials i les institucions de la memòria

4.1. Bones pràctiques en la gestió i difusió del patrimoni documental. Estudi de casos

Metodologia i activitats formatives

Cada unitat temàtica té una guia de treball que explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, així com un cronograma de treball orientatiu.

Les classes teòriques s'acompanyen de la presentació i l'estudi de casos de centres patrimonials seleccionats, com també de la celebració de dues classes enteses com a seminaris a l'entorn d'alguna temàtica d'interès, que l'alumnat ha d'haver treballat prèviament amb el material i la bibliografia adequada. Dins de la programació s'inclou una visita a un centre patrimonial per entendre de primera mà la gestió, tutela i difusió del patrimoni documental.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Treball de cerca i selecció bibliogràfica adaptada a tipologies de fons o centres patrimonials (25 %). Individual. Lliurament: final d'octubre. Reavaluable.
- Treball d'anàlisi dels productes, serveis o pràctiques concretes d'un centre patrimonial (30 %). Individual. Lliurament: gener. Reavaluable. Inclou una presentació a classe, no avaluable.

- Assistència i participació en els dos seminaris de classe (20 % en total). Lliurament: octubre i desembre.
- Lectures i comentaris escrits o participació al fòrum (25 %). Lliurament: setembre, octubre i novembre

Per avaluar l'assignatura cal que l'estudiant faci com a mínim el treball de cerca i selecció bibliogràfica. En cas contrari, la qualificació final és de no presentat.

Reavaluació

El treball de cerca i selecció bibliogràfica i el treball d'anàlisi de productes són reavaluables.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en:

- Examen teòric (40 %). Reavaluable. La data va en funció del calendari de la Facultat.
- Treball d'anàlisi dels productes, serveis o pràctiques concretes d'un centre patrimonial (40 %). Lliurament: la data de l'examen d'avaluació continuada.
- Participació en els dos seminaris (20 % en total). Lliurament: octubre i desembre.

L'examen es pot reavaluar.

Cal presentar el treball d'anàlisi de productes, serveis o pràctiques per superar l'assignatura. En cas contrari, la qualificació final és de no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Alberch, Ramon [et al.]. *Archivos y cultura: manual de dinamización*. Gijón: Trea, cop. 2001. 173 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 48). ISBN 84-9704-015-5.

Archivi del femminismo: conservare, progettare, comunicare. Milano: Fondazione Badaracco, 2003. 215 p. (Quaderni; 1). ISBN 88-901191-0-1.

Bastian, Jeannete A. (ed.). *Community archives: the shaping of memory*. London: Facet Publishing, 2009. 320 p. ISBN 978-1-85604-639-8.

Blouin, Francis X. and Rosenberg, William G. *Archives, documentation, and institutions of social memory : essays from the Sawyer Seminar*. Ann Arbor: University of Michigan Press, 2006. IX, 502 p. ISBN 0-472-11493-X.

Carreras Monfort, Cèsar; Munilla Cabrillana, Glòria. *Patrimoni digital: un nou mitjà al servei de les institucions culturals*. Barcelona: UOC, 2007. 314 p. ISBN 84-9788-573-7.

Cornu, Marie; Fromageau, Jérôme (dir.). *Archives et Patrimoine*. Tom I i II. París: L'Harmattan, 2004. (Droit du Patrimoine culturel et naturel).

Díez Carrera, Carmen (dir.). *Los materiales especiales en las bibliotecas*. Gijón: Trea, 1998. 470 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 22). ISBN 84-95178-09-5.

Estudio básico sobre el patrimonio documental industrial asturiano: los archivos históricos industriales y mercantiles. Gijón: Trea, cop. 2000. 261 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 40). ISBN 84-95178-65-6.

Gutiérrez Usillos, Andrés. *Museología y documentación: criterios para la definición de un proyecto de documentación en museos*. Gijón: Trea, 2010. ISBN 978-84-9704-494-3.

Hernández Hernández, Francisca. *El patrimonio cultural: la memoria recuperada*. Gijón: Trea, cop. 2002. 462 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 60). ISBN 84-9704-036-8.

Mouren, Raphaële (dir.). *Manuel du patrimoine en bibliothèque*. Paris: Cercle de la librairie, cop. 2007. 416 p. (Collection bibliothèques). ISBN 978-2-7654-0949-6.

Oddos, Jean-Paul (dir.). *Le Patrimoine: histoire, pratiques et perspectives*. Paris: Cercle de la Librairie, 1997. (Collection bibliothèques). ISBN 2-7654-0680-4.

Tugores i Truyol, Francesca; Planas Ferrer, Rosa. *Introducción al patrimonio cultural*. Gijón: Trea, D.L. 2006. 179 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 147). ISBN 84-9704-242-5.

Veccia, Susan H. *Uncovering our history: teaching with primary sources*. Chicago: American Library Association, cop. 2004. VIII, 143 p. ISBN 0-8389-0862-4.

Revista

Combates por la memoria. Archivística de la posmodernidad. Monogràfic de *Tabula*. *Revista de archivos de Castilla-León*, núm. 10 (2007).

Article

Estivill Rius, Assumpció. "Els fons i les col·leccions d'arxius a les biblioteques [en línia]: models

per al seu control i accés". *BiD: textos universitaris de biblioteconomia i documentació*, núm. 21 (desembre 2008). ISSN 1575-5886. <<http://www.ub.edu/bid/21/estiv1.htm>>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Jacovino, Livia. "La participación de los usuarios y el activismo archivístico: pilares de responsabilización, identidad y justicia reparadora en la propia autenticación del archivo digital", *Tabula. Revista de archivos de Castilla-León*, núm. 16 (2013), p. 103-123.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals**Nom de l'assignatura:** Pràcticum**Codi de l'assignatura:** 360237**Curs acadèmic:** 2015-2016**Coordinació:** CONSTANÇA ESPELT BUSQUETS**Departament:** Dept. Biblioteconomia**Crèdits:** 12**Programa únic:** Sí**Hores estimades de dedicació****Hores totals 300**

Activitats presencials	250
- Seminari	10
- Pràctiques externes	240
Treball tutelat/dirigit	15
Aprenentatge autònom	35

Recomanacions**Altres recomanacions**

Cal haver superat un total de 150 crèdits.

Requisits

360051 - Avaluació i Qualitat (Obligatòria)

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Transversals de la titulació

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'identificar els punts forts i febles d'una organització, d'un producte o d'un servei, com també d'establir i utilitzar indicadors, i elaborar solucions per millorar la qualitat.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments

de representació de la informació i el coneixement.

- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.
- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'aplicar instruments i estratègies de promoció d'unitats, de serveis i de productes d'informació per a la captació de mercat.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre el marc jurídic i administratiu nacional i internacional de la gestió i difusió d'informació, i els aspectes legals i ètics de l'ús i la transferència.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

Els objectius referits a coneixements i habilitats estan condicionats tant per la tipologia del centre de pràctiques com pel projecte formatiu específic de l'estada de l'estudiant.

Referits a actituds, valors i normes

- Disposar d'una visió directa i global dels recursos, serveis i funcionament d'una unitat o d'un servei d'informació.
- Comprendre la cultura organitzativa de la institució, adaptar-s'hi i integrar-se en un equip, una unitat o un servei.
- Aplicar els coneixements teòrics de la formació rebuda a les situacions específiques del context d'una unitat d'informació, i ser capaç de generalitzar l'aprenentatge a partir de l'experiència específica en altres entorns d'informació.
- Elaborar un informe d'avaluació i formular propostes de millora que tinguin en compte els objectius i els recursos disponibles a l'organització.

- Aplicar els principis ètics de la professió en l'atenció als usuaris i en la col·laboració amb altres professionals.
- Adquirir elements per triar l'orientació professional.
- Reconèixer les capacitats, les actituds i els valors propis per exercir la professió.

Blocs temàtics

1. El programa de pràctiques preveu treballar els elements següents en un entorn real:

*

- *La comunitat d'usuaris de la unitat o del servei d'informació*
- *La finalitat i els objectius de la unitat o del servei d'informació*
- *Els serveis que s'ofereixen i els mètodes que s'apliquen per a l'avaluació*
- *Les funcions del personal i l'organització dels processos*
- *La gestió i l'assignació de recursos*
- *Els punts forts i febles de la unitat o del servei d'informació*

Metodologia i activitats formatives

L'activitat primordial de l'assignatura és l'estada de 240 hores en una institució o empresa amb un programa de tasques que ha de permetre a l'estudiant integrar-se en un equip de professionals, i comprendre l'organització i el funcionament dels processos i serveis que es porten a terme i els usos i les necessitats dels seus usuaris reals i potencials.

Aquesta estada individual es complementa amb:

- Cinc seminaris en grup, dirigits pel tutor acadèmic de pràctiques, en els quals els estudiants presenten els diferents aspectes observats a partir de les tasques dutes a terme al llarg de l'estada, i en contrasten les diferències. El darrer seminari, que es programa un cop finalitzada l'estada al centre i abans del període d'avaluació, està centrat en l'orientació professional i hi participen professionals tutors de centre.
- Un treball de pràctiques individual, que consisteix en l'anàlisi del context de la unitat d'informació, l'avaluació dels punts forts i febles, de les oportunitats i amenaces, i l'elaboració d'una proposta de millora a partir d'un dels punts febles identificats a l'anàlisi del context. Aquest treball requereix la cerca i identificació de la bibliografia especialitzada rellevant i la integració dels materials utilitzats en l'argumentació del discurs.
- Un informe de valoració de l'experiència individual, que consisteix en una exposició breu de les tasques dutes a terme durant l'estada, una reflexió autocrítica sobre les aportacions del Pràcticum al desenvolupament de competències transversals i professionals, sobre la contribució de l'estada a l'orientació professional de l'estudiant.

El Pràcticum és una assignatura molt centrada en l'aprenentatge individual de l'estudiant fora de l'entorn acadèmic, i amb unes exigències d'organització i de calendari d'actuació de l'estudiant diferents de la resta d'assignatures. La informació detallada sobre el procediment a seguir es troba a la *Guia del Pràcticum* i a l'apartat de «Pràctiques» de l'ensenyament Informació i Documentació del web de la Facultat.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació es fa a partir de les qualificacions dels elements següents:

- Informe d'avaluació del centre de pràctiques (30 %).
- Treball de pràctiques (35 %) (element reavaluable).
- Participació en els seminaris de grup (20 %).
- Informe de valoració de l'experiència (15 %).

Per superar l'assignatura cal obtenir una nota igual o superior a 5 de l'informe d'avaluació del centre de pràctiques, del treball de pràctiques i de la participació en els seminaris de grup, a més de presentar l'informe de valoració de l'experiència.

Reavaluació

En el cas que el treball de pràctiques s'hagi qualificat amb una nota inferior a 5, l'estudiant es pot acollir a la reavaluació, sempre que hagi presentat al tutor almenys un esborrany del treball.

La reavaluació consisteix a refer el treball escrit i l'informe de valoració de l'experiència, i la nota final s'obté de la mitjana ponderada dels dos elements reavaluats, de l'informe del centre i de la participació als seminaris.

La reavaluació de l'assignatura té un calendari específic i permet elaborar de nou el treball de pràctiques: els treballs suspesos al gener s'han de presentar dins del període del 30 de juny al 4 de juliol, i els treballs suspesos al juny, corresponents al segon semestre, de l'1 al 5 de setembre. Les dates concretes es publiquen en el calendari de reavaluació del Pràcticum.

Avaluació única

Les característiques de l'assignatura fan que només sigui possible l'avaluació continuada.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Preservació i Conservació

Codi de l'assignatura: 360058

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MIQUEL TERMENS GRAELLS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	30
- Pràctiques d'ordinadors	16
- Seminari	4
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Gestió Documental a les Organitzacions.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les problemàtiques principals de la conservació i preservació de documents i dades.
- Aprendre a analitzar la problemàtica de la conservació i preservació en una unitat d'informació determinada.
- Conèixer els aspectes tècnics de la conservació i preservació.
- Aprendre les pautes bàsiques per elaborar plans de conservació i preservació.

Blocs temàtics

1. Conceptes bàsics i marc legal i normatiu

- 1.1. Conceptes bàsics
- 1.2. Marc legal de la preservació
- 1.3. Barreres legals a la preservació digital: propietat intel·lectual, patents i llicències

2. Suports d'informació tradicionals i digitals

- 2.1. Deficiències dels suports tradicionals
- 2.2. Deficiències dels suports digitals i obsolescència tecnològica

3. Agents nocius i perills naturals

- 3.1. Medi ambient inadequat
- 3.2. Atacs de microorganismes, insectes i rosegadors
- 3.3. Accidents i desastres naturals
- 3.4. Acció humana negligent, destructiva o delictiva

4. Aspectes tècnics de la preservació i la conservació

- 4.1. Edificis i equipaments de seguretat (prevenció i protecció)
- 4.2. Mobiliari, unitats d'instal·lació i muntatges de protecció
- 4.3. Formats digitals de consulta i de preservació
- 4.4. Esquemes de metadades de preservació digital: METS i PREMIS

5. Gestió de la preservació i la conservació digitals

- 5.1. Canvis de suport
- 5.2. Còpies de seguretat i transferència de fitxers
- 5.3. Migració de formats
- 5.4. Emulació de programari i de sistemes informàtics

6. Planificació estratègica de la preservació

- 6.1. Planificació de la preservació tradicional
- 6.2. Plans de preservació digital
- 6.3. Sostenibilitat tècnica i econòmica dels sistemes digitals. Auditoria

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

Les sessions teòriques es complementen amb exercicis pràctics i exposicions de casos reals que ajuden a contextualitzar els conceptes treballats. Una part important de la metodologia docent consisteix en l'anàlisi de la problemàtica de la conservació i preservació en un entorn determinat o per a un tipus de materials determinats. Aquest treball es fa tant col·lectivament a l'aula (treball en equip, estudi de casos, debats, etc.) com individualment, de manera dirigida.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada està formada per:

Bloc de preservació física

- Prova teoricopràctica al laboratori (10 %), a lliurar a final de setembre.
- Pla de prevenció de desastre i d'actuació en cas de catàstrofe (15 %), a lliurar a final d'octubre.
- Examen teoricopràctic (15 %), a final de curs.

Bloc de preservació digital

- Prova teoricopràctica al laboratori (10 %), durant el curs.
- Pla de preservació digital (30 %), a lliurar a final de curs.
- Examen teoricopràctic (20 %), a final de curs.

En el cas que no es presentin dos elements d'avaluació o més, la qualificació final és no presentat. Per aprovar l'assignatura s'han d'aprovar per separat els dos blocs: preservació física i preservació digital.

Reavaluació

L'estudiant d'avaluació continuada que tingui suspesa alguna prova teoricopràctica o examen teoricopràctic es pot tornar a reavaluar, fent una prova del mateix tipus, si té aprovats els dos plans de preservació.

Avaluació única

L'avaluació única està formada per:

Bloc de preservació física

- Pla de prevenció de desastre i d'actuació en cas de catàstrofe (25 %) a lliurar a final d'octubre.
- Examen (15 %), a final de curs.

Bloc de preservació digital

- Pla de preservació digital (30 %).
- Prova pràctica (20 %).
- Prova teòrica (10 %). S'ha de lliurar tot a final de curs.

En el cas que no es presentin dos elements d'avaluació o més, la qualificació final és no presentat. Per aprovar l'assignatura s'han d'aprovar per separat els dos blocs: preservació física i preservació digital.

Reavaluació

L'alumne d'avaluació única pot reavaluar l'examen i les proves pràctiques si té aprovats els dos plans de preservació.

Termini per sol·licitar l'avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica**Llibre**

Giovannini, Andrea. *De tutela librorum: la conservation des livres et des documents d'archives = Die Erhaltung von Büchern und Archivalien*. 3è éd. rev. et adaptée à l'état des connaissances. Genève: IES éditions, cop. 2004. 607 p. ISBN 2-88224-065-1.

Ritzenthaler, Mary Lynn. *Preserving archives & manuscripts*. 2nd ed. Chicago: Society of American Archivists, cop. 2010. XX, 521 p. (Archival fundamentals series. II). ISBN 978-1-931666-32-9.

Robertson, Guy. *Disaster Planning for libraries: process and guidelines*. Amsterdam: Chandos Publishing, 2014. 207 p. ISBN 978-1-84334-930-9.

Rotaeche González de Ubieta, Mikel. *Conservación y restauración de materiales contemporáneos y nuevas tecnologías*. Madrid: Síntesis, 2011. 299 p. ISBN 978-84-97567-29-

9.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, D.L. 2008. 187 p. (Archivos siglo XXI; 11). ISBN 978-84-9704-395-3.

Térmens, Miquel. *Preservación digital*. Barcelona: UOC, 2013. 109 p. ISBN 978-84-9029-819-0.

Vergara Peris, José. *Conservación y restauración de material cultural en archivos y bibliotecas*. 2.ª ed. rev. y ampl. [València]: Generalitat Valenciana. Conselleria de Cultura. Educació i Esport: Biblioteca Valenciana, D.L. 2006. 240 p. (Colección profesional (Biblioteca Valenciana)). ISBN 84-482-4252-1.

Wellheiser, Johanna; Scott, Jude. *An ounce of prevention: integrated disaster planning for archives, libraries and records centres*. 2nd ed. Lanham, Md. [etc.]: Scarecrow; [Toronto]: Canadian Archives Foundation, 2002. XVI, 283 p. ISBN 0-8108-4176-2.

Zappalà, Antonio. *La conservazione del materiale librario*. 2 ed. agg. Gorizia: BSI, 2004. 120 p. (Biblioteca di Studi Goriziana; 9).

Exhaurit

Norma

Directrices para la preservación del patrimonio digital [en línia]. Preparado por la Biblioteca Nacional de Australia. [S.l.]: Unesco, 2003. 186 p. (CI-2003/WS/3).
<<http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001300/130071s.pdf>>. [Consulta: 27 març 2015].

Space data and information transfer systems - Audit and certification of trustworthy digital repositories: ISO 16363. Geneva: ISO, 2012. III, 84 p.

Pàgina web

Preservation leaflets [en línia]. Northeast Document Conservation Center.
<<http://www.nedcc.org/resources/leaflets.list.php>>. [Consulta: 27 març 2015].

Text electrònic

Adcock, Edward P. (ed.). *Principios para el cuidado y manejo de material de bibliotecas* [en línia]. Santiago de Chile: Centro Nacional de Conservación y Restauración; DIBAM, 2000. 98 p.
<<http://www.ifla.org/files/assets/pac/ipi/ipi1-es.pdf>>. [Consulta: 02 juliol 2015].

Archives Damage Atlas [en línia]: *a tool for assessing damage*. Metamorfoze, The Hague, 2010. 73 p. ISBN 978-90-811592-3-4.
<http://en.nationaalarchief.nl/sites/default/files/docs/nieuws/archives_damage_atlas.pdf>. [Consulta: 27 març 2015].

First, do no harm [en línia]: *a register of standards, codes of practice, guidelines recommendations and similar works relating to preservation and conservation in libraries and archives*. Compiled by John McIlwaine. [S.l.]: IFLA, 2005.

<<http://archive.ifla.org/VII/s19/pubs/first-do-no-harm.pdf>>. [Consulta: 27 març 2015].

Hodge, Gail; Frangakis, Evelyn. *Digital preservation and permanent access to scientific information* [en línia]: *the state of the practice*. CENDI: ICSTI, Feb. 2004.
<http://www.cendi.gov/publications/04-3dig_preserv.html>. [Consulta: 27 març 2015].

Preservation management of digital materials [en línia]: *the handbook*. Was first compiled by Neil Beagrie and Maggie Jones and is now maintained and updated by the DPC in collaboration with the National Library of Australia and the PADI Gateway. [S.l.]: Digital Preservation Coalition, 2008. Document pdf de 160 p.
<<http://www.dpconline.org/pages/handbook/docs/DPCHandbook.pdf>>. [Consulta: 27 març 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Projectes de Digitalització

Codi de l'assignatura: 364361

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MIQUEL TERMENS GRAELLS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials	25
- Teoricopràctica	15
- Pràctiques d'ordinadors	10
Treball tutelat/dirigit	25
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures Fonaments de Tecnologia, i Informació i Formats Digitals.

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
(Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.)
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Conèixer les alternatives tècniques i organitzatives dels projectes de digitalització.
- Conèixer les tècniques bàsiques de control de qualitat de projectes de digitalització.
- Saber com formalitzar la subcontractació d'un projecte de digitalització.

Referits a habilitats, destreses

- Aprendre a planificar les fases i activitats d'un projecte de digitalització.
- Saber elaborar pressupostos de digitalització.

Blocs temàtics**1. Procediments de digitalització**

- 1.1. Tècniques d'escaneig
- 1.2. Tractament de textos i d'imatges
- 1.3. Iniciació a la digitalització de so i vídeo

2. Planificació de projectes de digitalització

- 2.1. Planificació de projectes i elaboració de pressupostos
- 2.2. Control de qualitat

3. Subcontractació de projectes de digitalització

- 3.1. Elaboració de plecs de condicions
- 3.2. Control de contractistes

Metodologia i activitats formatives

L'assignatura combina la introducció teòrica que proporciona el professorat amb el treball individual mitjançant exercicis dirigits i presencials, tant a l'aula de teoria com a l'aula d'informàtica, i l'estudi de casos pràctics.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

- Dos exercicis pràctics obligatoris, que s'han de fer al llarg del curs (60 %).
- Un treball individual d'elaboració d'un projecte de digitalització, que s'ha de lliurar a final de curs (40 %).

Per aprovar l'assignatura és indispensable aprovar per separat (5 sobre 10) tant el conjunt dels exercicis com el treball. No presentar algun exercici pràctic suposa un 0 en aquest exercici. No presentar el treball final representa una qualificació final de no presentat.

Avaluació única

- Un examen pràctic a l'aula d'informàtica (60 %).
- Un treball d'elaboració d'un producte (40 %).

Per aprovar l'assignatura és indispensable aprovar per separat (5 sobre 10) les dues parts. No presentar una de les proves suposa una qualificació final de no presentat.

Reavaluació

En la data fixada per a la reavaluació, qui tingui exercicis pràctics suspesos els pot avaluar de nou fent exercicis nous a l'aula d'informàtica. L'examen teoricopràctic de l'avaluació única també es pot repetir en el cas d'haver-lo suspès.

Termini per sol·licitar l'avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Fonts d'informació bàsica

Pàgina web

Henriksson, Juha; Wallaszkovits, Nadja. *Audio tape digitisation workflow* [en línia]: *digitisation workflow for analogue open reel tapes*. TAPE (Training for Audiovisual Preservation in Europe). <<http://www.jazzpoparkisto.net/audio/>>. [Consulta: 18 juny 2015].

Text electrònic

Digitization activities [en línia]: *project planning and management outline*. Version 1.0. [Washington DC]: Federal Agencies Digitization Guidelines Initiative, November 2009. 23 p. <<http://digitizationguidelines.gov/guidelines/DigActivities-FADGI-v1-20091104.pdf>>. [Consulta: 18 juny 2015].

Estàndards de digitalització [en línia]: *requeriments mínims* (actualitzat a març de 2013). [Barcelona]: Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya; Biblioteca de Catalunya; Col·legi Oficial de Bibliotecaris-documentalistes de Catalunya, 2013. 16 p. <<http://hdl.handle.net/2072/212855>>. [Consulta: 18 juny 2015].

Guia de digitalització de la xarxa d'arxius comarcals [en línia]. v. 3.0. – 09/06/2010. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Subdirecció General d'Arxius i Gestió Documental, 2010. 49 p. <http://www20.gencat.cat/docs/CulturaDepartament/DGPC/Arxius_i_Gestio_Documental/06_Plans%20d%27actuacio_documentacio_tecnica/documentacio_tecnica/Guia%20de%20digitalitzacio_v3_definitiva_CC.pdf>. [Consulta: 18 juny 2015].

Pla de digitalització de la cultura a Catalunya [en línia]: *informe diagnòstic*. [S.l.]: Doctodata, maig 2008. 121 p. <http://biblioteques.gencat.cat/web/.content/tematic/documents/arxiu/noticies/digitalitzacio_cultura_catalunya/informe_diagnostic.pdf>. [Consulta: 18 juny 2015].

Pla de digitalització de la cultura a Catalunya [en línia]: *pautes i recomanacions per a l'elaboració d'un projecte de digitalització*. Barcelona, Doctodata, maig 2008. 148 p. <http://biblioteques.gencat.cat/web/.content/tematic/documents/arxiu/noticies/digitalitzacio_cultura_catalunya/pautes_i_recomanacions.pdf>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Technical guidelines for digitizing cultural heritage materials [en línia]: *creation of raster image master files*. Federal Agencies Digitization Guidelines Initiative: [Washington DC], 2010. 96 p. <http://digitizationguidelines.gov/guidelines/FADGI_Still_Image-Tech_Guidelines_2010-08-24.pdf>. [Consulta: 18 juny 2015].

UNESCO. *Directrius per a projectes de digitalització de col·leccions i fons de domini públic, en especial els de biblioteques i arxius* [en línia]. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2006. 99 p. <<http://www.cobdc.org/publica/directrius/DirectriusDigitalitzacio.pdf>>. [Consulta: 18 juny 2015].

University of Michigan. University Library. Digital Library Production Services. Digital Conversion Unit. [*University of Michigan digitization specifications*] [en línia]. University of Michigan: Digital Library Production Services, last modified: 07/17/2012. <<http://www.hathitrust.org/documents/UMDigitizationSpecs20100827.pdf>>. [Consulta: 18 juny 2015].

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Propietat Intel·lectual

Codi de l'assignatura: 364368

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MARIA ASUNCION ESTEVE PARDO

Departament: Dept. de Dret Privat

Crèdits: 3

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 75
-------------------------------------	------------------------

Activitats presencials	8
- Teoricopràctica	6
- Pràctiques de problemes	2
Treball tutelat/dirigit	42
Aprenentatge autònom	25

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Aspectes Legals de la Informació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Distingir els drets de propietat intel·lectual dels drets de patents, marques i noms de domini.
- Aplicar la Llei de propietat intel·lectual a supòsits de difusió en les xarxes de materials protegits per part de biblioteques i arxius, professionals de l'educació i mitjans de comunicació.
- Dominar criteris legals amb relació a la digitalització dels fons de biblioteques i arxius.
- Conèixer i aplicar la legislació vigent sobre l'extracció i la reutilització de bases de dades.

Blocs temàtics**1. La propietat intel·lectual**

- 1.1. Distinció entre la propietat intel·lectual i la propietat industrial
- 1.2. Els drets de patents, marques i noms de domini
- 1.3. El contingut de la propietat intel·lectual

2. La nova explotació d'obres a través d'Internet

- 2.1. Negocis en línia de continguts digitals
- 2.2. Explotació d'obres per buscadors
- 2.3. El préstec digital de llibres i revistes electròniques

3. Normes aplicables a la digitalització de materials de biblioteques, arxius i museus

- 3.1. Aspectes jurídics a tenir en compte en la digitalització i difusió en les xarxes dels materials de biblioteques, arxius i museus

3.2. La digitalització d'obres orfes

3.3. Les condicions d'accés i d'ús dels materials digitalitzats

4. Protecció jurídica de bases de dades

4.1. Els drets sobre les dades: drets d'autor i dret *sui generis* del fabricant

4.2. Condicions per extreure i reutilitzar dades

4.3. Reutilització de dades de l'Administració pública

Metodologia i activitats formatives

L'assignatura s'imparteix en anglès. Les explicacions del professorat i els materials docents estan en anglès, però l'estudiant pot expressar-se, lliurar les activitats que formen part de l'avaluació i respondre l'examen en la llengua que prefereixi.

L'alumnat disposa de material de lectura, activitats pensades per treballar-hi, exercicis i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica té una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i un cronograma de treball orientatiu.

S'ha d'assistir a vuit hores de sessions presencials, que inclouen un mínim d'una hora de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, establertes en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris, proves d'avaluació, etc. Aquestes sessions es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en dues proves presencials i dues pràctiques individuals i obligatòries:

- La primera prova és teoricopràctica i té un valor del 30 % de la nota final. Es fa després que s'hagin impartit els blocs temàtics 1 i 2 de l'assignatura (al voltant de la primera setmana de novembre). L'estudiant pot consultar la legislació per resoldre la part pràctica.
- La segona prova també és teoricopràctica i té un valor del 50 % de la nota final. Té lloc en la

data assignada per als exàmens de gener. Comprèn tota la matèria de l'assignatura i l'estudiant pot consultar la legislació per resoldre la part pràctica.

- Les pràctiques obligatòries s'han de lliurar en la data anunciada a classe amb una setmana d'antelació. El valor d'aquestes pràctiques és d'un 20 % de la nota final.

En cas que l'estudiant no es presenti a alguna de les proves d'avaluació, obté una qualificació de 0 en aquesta prova, però pot fer les altres proves de l'avaluació continuada.

Reavaluació

Els estudiants d'avaluació continuada que hagin suspès la segona prova amb una nota igual o superior a 3 poden fer una prova teoricopràctica nova de tota la matèria. La nota que s'obtingui substitueix l'obtinguda en la segona prova per al càlcul de la nota final de l'assignatura.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre. No hi ha requisits per acollir-s'hi.

L'avaluació única consisteix en un examen teoricopràctic. Les preguntes teòriques poden referir-se a qualsevol dels blocs temàtics de l'assignatura. L'estudiant pot consultar la legislació per resoldre la part pràctica.

Reavaluació

Els estudiants d'avaluació única que hagin suspès la prova amb una nota igual o superior a 3 poden tornar-la a fer. La nota que s'obtingui substitueix l'obtinguda en la prova única.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Fernández Masiá, Enrique [et al.]. *Los derechos de propiedad intelectual en la nueva sociedad de la información: perspectivas de derecho civil, procesal, penal e internacional privado*. Granada: Comares, 1998. 269 p. ISBN 84-8151-599-X.

Bercovitz Rodríguez-Cano, Rodrigo [et al.]. *Manual de propiedad intelectual*. 5.ª ed. Valencia: Tirant lo Blanch, 2012. 343 p. ISBN 978-84-9033-304-4.

Plaza Penadés, Javier. *Propiedad intelectual y sociedad de la información: tratados OMPI, Directiva 2001/29/CE y responsabilidad civil en la red*. Cizur Menor: Aranzadi, 2002. 333 p. ISBN 84-8410-897-X.

Bouza López, Miguel Ángel. *El derecho sui generis del fabricante de bases de datos*. Madrid: Reus, 2001. 319 p. ISBN 84-290-1370-9.

Esteve Pardo, Asunción (coord.). *Propiedad intelectual: doctrina, jurisprudencia, esquemas y formularios*. Valencia: Tirant lo Blanch, 2009. 967 p. ISBN 978-84-9876-450-5.

Garrote Fernández-Díez, Ignacio. *El derecho de autor en Internet: los tratados de la OMPI de 1996 y la incorporación al derecho español de la directiva 2001/29/CE*. 2.ª ed. Granada: Comares, 2003. XXVI, 669 p. ISBN 84-8444-659-X.

Capítol

Alonso Arévalo, J., Carbajo Gascón, F., Cordon García, J.A., "La propiedad intelectual y los derechos de autor en las bibliotecas y centros de información: revistas digitales y acceso abierto" En: Torres Ripa J., Gómez Hernández, J.A.. (coord.). *El copyright en cuestión: diálogos sobre propiedad intelectual*. Bilbao: Publicaciones de la Universidad de Deusto, 2011. p. 135-160.

Esteve Pardo, Asunción. "Las licencias de material electrónico". En: 8ª Jornadas Españolas de Documentación. *Los sistemas de información en las organizaciones: eficacia y transparencia*. Barcelona [etc.]: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2003. ISBN 84-930335-3-7.

Article

Carbajo Gascón, F. "Creación, edición y lectura en la sociedad de la información [en línea]: entre la propiedad intelectual y el acceso a la cultura". *Pliegos de Yuste: revista de cultura y pensamiento europeos*, vol. 11-12 (2010), p. 127-134. Disponible a: <<http://www.pliegosdeyuste.eu/n1112pliegos/pdfs/125-134.pdf>>. [Consulta: 30 juliol 2014].

Carbajo Gascón, F., "Reproducción y préstamo público en bibliotecas y otras instituciones de promoción cultural: su adaptación al entorno digital". *Actas de Derecho Industrial y Derecho de Autor*, Tomo 24 (2003), p. 157-194

Casas Vallés, R. "Biblioteques i propietat intel·lectual en la societat de la informació: problemes vells i nous". *Item: revista de Biblioteconomia i Documentació*, núm. 38 (setembre-desembre 2004), p. 7-30. ISSN 0214-0349.

Xalabarder Plantada, R., "Los límites a los derechos de propiedad intelectual para fines

educativos en Internet". *Pe.i: revista de propiedad intelectual*, nº 29, 2008, p. 13-110

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Recuperació d'Informació

Codi de l'assignatura: 360045

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: CONSTANÇA ESPELT BUSQUETS

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	24,5
- Pràctiques d'ordinadors	25,5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Cerca i Ús d'Informació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Transversals de la titulació

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.

Específiques de la titulació

- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer els principis de l'organització de la informació, el funcionament bàsic dels sistemes de recuperació i les mesures d'avaluació de la recuperació.
- Diferenciar les característiques dels models de sistemes de recuperació de la informació.
- Conèixer les principals fonts d'informació secundàries i identificar-ne els elements clau per seleccionar-les.

- Distingir els diferents tipus d'adequació i valorar la rellevància dels resultats obtinguts en una cerca.
- Conèixer els paràmetres aplicats en l'avaluació dels sistemes de recuperació de la informació.

Referits a habilitats, destreses

- Cercar informació per a usuaris externs o dins un equip de gestió de projectes.
- Elaborar informes per comunicar els resultats rellevants d'acord amb les característiques d'una demanda.
- Orientar els usuaris per obtenir el rendiment òptim en l'ús i l'explotació de recursos d'informació.
- Seleccionar els entorns de cerca més adients per a un problema d'informació.
- Preparar una estratègia de cerca adient al problema d'informació i a les característiques de l'entorn de cerca seleccionat.
- Modificar l'estratègia de cerca a partir de l'avaluació dels resultats obtinguts.
- Utilitzar amb eficàcia les tàctiques d'exploració i les de cerca en llenguatge lliure i vocabularis controlats.

Blocs temàtics

1. Recuperació d'informació i comportament de cerca

1.1. La recuperació d'informació com a àmbit científic

- 1.2. El comportament informacional dels usuaris: de les necessitats d'informació a l'ús de la informació
- 1.3. El procés de cerca. Etapes, mètodes i estratègies de cerca
- 1.4. La satisfacció dels usuaris. Tipus de *rellevància*
- 1.5. El paper dels intermediaris. Diàleg amb els usuaris, anàlisi de la demanda, localització dels documents, resposta i servei d'alertes

2. Models de sistemes de recuperació i entorns de cerca

- 2.1. Característiques de la informació (textual, numèrica, multimèdia i d'objectes)
- 2.2. Estructura de la informació (campus i fitxers)
- 2.3. Models de sistemes de recuperació d'informació
- 2.4. Web semàntic i web social. Motors de cerca
- 2.5. Bases de dades bibliogràfiques, de citacions i de text complet, biblioteques digitals
- 2.6. Catàlegs de biblioteques i d'arxius
- 2.7. Criteris de selecció

3. Representació de la informació i organització dels coneixements

- 3.1. Indexació (automàtica, intel·ligent)
- 3.2. Metadades i control del vocabulari
- 3.3. Tipologia de sistemes d'organització del coneixement
- 3.4. Interfícies de cerca i d'exploració. La interacció a partir de la visualització dels resultats

4. Mesurament de l'avaluació de la recuperació d'informació

- 4.1. L'avaluació i la rellevància en la millora dels sistemes de recuperació d'informació
- 4.2. Mesures principals d'avaluació de la recuperació
- 4.3. Relació entre les mesures i la qualitat de la indexació

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

El professorat introdueix cada bloc temàtic a partir d'una exposició teòrica i de l'aportació de problemes i supòsits teoricopràctics, centrats en la recuperació de la informació des de les dimensions del sistema —organització, indexació, tecnologies— i dels usuaris i les cerques.

El gruix de les estratègies didàctiques en aquesta assignatura es basa en les pràctiques a l'aula d'informàtica. Per a cada mòdul docent el professorat proposa els exercicis pràctics que cada estudiant, individualment o en grup, desenvolupa a partir dels continguts teòrics presentats a classe i/o en la bibliografia bàsica. Amb aquesta metodologia es pretén garantir la comprensió dels fonaments de la recuperació de la informació i la millora de les habilitats de cerca en diferents sistemes, així com de la valoració de la rellevància dels resultats de cerca.

Per la seva banda, els estudiants han de desenvolupar individualment unes lectures obligatòries, que es treballen en grups reduïts a partir de preguntes formulades pel professor al fòrum del Campus Virtual. Finalment, cada grup penja al fòrum les conclusions del treball en equip i es fa una sessió de discussió general. Amb aquesta metodologia es pretén afavorir la lectura de textos especialitzats, la discussió col·lectiva dels continguts i una reflexió final individual i col·lectiva sobre temes clau de la recuperació d'informació.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació consisteix en tres elements:

— Informes individuals de les lectures i les pràctiques dutes a terme a classe, amb un valor del 20 % sobre la qualificació final.

— Tres exercicis de resolució de casos pràctics de cerca i recuperació, elaboració d'informes de resultats i avaluació de la recuperació. Cada exercici té un pes del 20 % sobre la qualificació final; els exercicis no presentats es qualifiquen amb un 0. El calendari aproximat dels lliuraments és la sisena, l'onzena i la catorzena setmanes.

— Prova escrita final, amb un valor del 20 % sobre la qualificació final.

Per superar l'assignatura, cal haver presentat un mínim de quatre informes individuals de les activitats fetes a classe (dues conclusions de lectures i dues pràctiques), i s'ha d'aprovar la mitjana dels tres exercicis i la prova escrita final amb una nota igual o superior a 5.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es poden reavaluar els exercicis si la mitjana dels tres està entre 3,00 i 4,99, i la prova escrita si la nota obtinguda està entre els valors anteriors. Per poder optar a la reavaluació cal haver presentat un mínim de quatre informes individuals de les activitats fetes a classe (dues conclusions de lectures i dues pràctiques).

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en tres elements: un treball de comentari de lectures (20 %), un treball pràctic (40 %) i un examen teoricopràctic (40 %).

Per superar l'assignatura tant la mitjana dels dos treballs com la nota de l'examen han de ser igual o superior a 5. Per poder-se avaluar s'han de presentar totes les activitats indicades.

Procediment i criteris de la reavaluació

Es pot reavaluar l'examen teoricopràctic si s'ha qualificat amb una nota entre 3,00 i 4,99.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Baeza-Yates, R.; Ribeiro-Neto, B. *Modern information retrieval*. 2nd ed. Harlow [etc.]: Addison-Wesley / Pearson, 2011. XX, 913 p. ISBN 978-032-141691-9.

Berry, M.; Browne, M. *Understanding search engines: mathematical modelling and text retrieval*. 2nd ed. Philadelphia: Society for Industrial and Applied Mathematics, cop. 2005. XVII, 117 p. (Software, environments, tools). ISBN 0-89871-581-4.

Chowdhury, Gobinda.G. *Introduction to modern information retrieval*. 3rd ed. London: Facet, 2010. XII, 508 p. ISBN 978-18560-4694-7.

Chu, Heting. *Information representation and retrieval in the digital age*. 2nd ed. Medford: American Society for Information Science and Technology, 2010. ISBN 978-1-57387-393-2.

Croft, B. [et al]. *Search engines: information retrieval in practice*. Atlanta: Addison Wesley, Pearson, 2010. XXV, 520 p. ISBN 978-0-1313-6489-9.

Keyser, Pierre de. *Indexing: from thesauri to the semantic web*. Oxford: Chandos, 2012. ISBN 978-1-84334-292-8.

[Capítols 11 i 12]

Korfhage, Robert R. *Information storage and retrieval*. New York: Wiley Computer Pub., cop. 1997. XIII, 349 p. ISBN 0-471-14338-3.

Lancaster, Frederick Wilfrid. *El control del vocabulario en la recuperación de la información*. 2.ª ed., corr. València, Universitat de València, 2002. 286 p. (Educació (Universitat de València). Materials; 12). ISBN 84-370-5444-3.

Lesk, Michael. *Practical digital libraries: books, bytes & bucks*. San Francisco: Morgan Kaufman, cop. 1997. XXII, 297 p. (Morgan Kaufmann series in multimedia information and systems). ISBN 1-55860-459-6.

López Yepes, José; Osuna Alarcón, María Rosario (coord.). *Manual de ciencias de la información y documentación*. Madrid: Pirámide, 2011. 637 p. (Ozolid). ISBN 978-84-368-2527-5.

Manning, Christopher D., Raghavan, Prabhakar; Schütze, Hinrich. *Introduction to information retrieval* [en línia]. Cambridge: Cambridge University Press, 2008. Disponible a: <<http://nlp.stanford.edu/IR-book/html/htmledition/irbook.html>>.

Marchionini, Gary. *Information seeking in electronic environments*. Cambridge: Cambridge University Press, 1995. 224 p. (Cambridge series on human-computer interaction; 9). ISBN 0-521-58674-7.

Pacios Lozano, Ana R. (coord.). *Técnicas de búsqueda y uso de la información*. Madrid: Editorial Universitaria Ramón Areces, 2013. XXIV, 462 p. ISBN 978-84-9961-126-6.

Zhang, Jin. *Visualization for information retrieval*. New York: Springer, cop. 2008. XVII, 292 p. (Information retrieval series). ISBN 978-3-540-75147-2.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Recursos i Serveis de Referència

Codi de l'assignatura: 360046

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: CRISTOBAL URBANO SALIDO

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	50
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat prèviament les assignatures Cerca i Ús d'Informació, i Recuperació d'Informació.

Altres recomanacions

Un cop superada l'assignatura Recursos i Serveis de Referència, seria aconsellable completar els coneixements amb l'assignatura Fonts d'Informació en Contextos

d'Especialitat.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'identificar i avaluar fonts i recursos d'informació, i habilitats de recerca i recuperació de la informació que permetin d'obtenir el rendiment òptim de tot tipus de fonts en la satisfacció de demandes d'informació i de resolució de problemes.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Identificar, categoritzar i avaluar recursos d'informació.
- Analitzar i seleccionar diferents recursos d'informació d'acord amb necessitats d'informació concretes.
- Aprendre a elaborar cerques d'informació per a usuaris externs o dins d'un equip de gestió de projectes.

Blocs temàtics**1. Fonaments en recursos i serveis d'informació i de referència**

- 1.1. Concepte i abast dels serveis d'informació i de referència
- 1.2. Concepte, característiques i avaluació dels recursos d'informació per al treball de referència
- 1.3. Control de la informació primària: el cas dels cercadors i directoris

2. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació primàries

- 2.1. Diccionaris i enciclopèdies
- 2.2. Fonts legals, estadístiques, geogràfiques, històriques i biogràfiques
- 2.3. Bancs d'imatges
- 2.4. Bases de dades a text complet
- 2.5. Repositoris i biblioteques digitals

3. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions unitàries

- 3.1. Identificació i control de monografies
- 3.2. Identificació i control retrospectiu de monografies
- 3.3. Localització de monografies
- 3.4. Fonts per seleccionar i adquirir monografies

4. Identificació, caracterització i avaluació de fonts d'informació sobre publicacions seriades

- 4.1. Característiques, identificació i control de publicacions seriades
- 4.2. Localització i accés a publicacions seriades i articles de revistes
- 4.3. Premsa impresa i digital

5. Sistemes d'identificació i control en el web obert i col·laboratiu

- 5.1. Control i mecanismes d'alerta bibliogràfica en l'entorn web
- 5.2. Les xarxes socials en la bibliografia crítica i selectiva

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de treball és teòrica i pràctica. Tret del primer bloc de l'assignatura, que és exclusivament teòric i que es basa en les explicacions del professorat, en la resta dels apartats s'exposen les característiques principals d'una selecció de recursos d'informació segons l'accés directe a la informació o el control d'aquesta informació. Es complementa el treball directe amb els recursos i la proposta de lectures relacionades.

Finalment, s'ha de fer un treball de curs en què es presenti un recull de recursos d'informació sobre un tema determinat amb l'objectiu de respondre a una necessitat informativa i documental d'una unitat d'informació. Aquest treball consisteix a descriure un mapa de recursos pertinents i comentats basat en supòsits pràctics hipotètics que el professorat planteja a principi de curs.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada es basa en un examen final teoricopràctic (40 % de la nota), un treball individual de curs obligatori (30 %) i tres exercicis pràctics també individuals i obligatoris (30 %), un dels quals consisteix a lliurar un avançament parcial del treball de curs. Per aprovar l'assignatura és indispensable haver superat (5 sobre 10) tant el treball com l'examen. Els tres exercicis pràctics individuals es fan, aproximadament, a l'octubre, novembre i desembre. El treball de curs obligatori s'ha d'entregar, aproximadament, una setmana després de la data de l'examen final.

En cas que no s'entregui l'examen final o el treball de curs, s'obté la qualificació de no presentat. Cada exercici pràctic no presentat es qualifica amb 0 punts.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen final teoricopràctic (70 % de la nota) i un treball individual de curs obligatori (30 %). Per aprovar l'assignatura és indispensable haver superat (5 sobre 10) tant el treball com l'examen. El treball de curs obligatori s'ha d'entregar, aproximadament, una setmana després de la data de l'examen final. En cas que no s'entregui l'examen final o el treball de curs, s'obté la qualificació de no presentat.

Revaluació (continuada i única)

Qui hagi suspès l'examen final teoricopràctic o el treball de curs obligatori amb una nota d'entre 3,5 i 4,9 es pot presentar novament a un examen de revaluació que inclou tot el temari de l'assignatura i/o presentar el treball de curs obligatori millorat.

Fonts d'informació bàsica**Llibre**

Argudo Plans, Sílvia; Pons, Amadeu. *Mejorar las búsquedas de información*. Barcelona: UOC, 2012. 108 p. ISBN 978-84-9029172-6.

Bopp, Richard E.; Smith, Linda C. (eds.). *Reference and information services: an introduction*. 4th ed. Santa Barbara: Libraries Unlimited, 2011. XXIX, 743 p. ISBN 978-1-59158-374-5.

Cassell, Kay Ann; Hiremath, Uma. *Reference and information services in the 21st century: an introduction*. 2nd ed. rev. London: Facet, 2011. XVII, 461 p. ISBN 978-1-85604778-4.

Cordón García, José Antonio; [et al.]. *Las nuevas fuentes de información: información y búsqueda documental en el contexto de la web 2.0*. 2.ª ed. Madrid: Pirámide, 2012. 444 p. ISBN 978-84-368-2657-9.

Guallar, Javier; Leiva-Aguilera, Javier. *El content curator: guía básica para el nuevo profesional de Internet*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 168 p. ISBN: 978-84-9064-018-0.

Informer et rechercher: le bibliothécaire au service du lecteur: manuel. Paris: Association des bibliothécaires de France, 2010. 160 p. ISBN 978-2-90017733-4.

Merlo Vega, José Antonio. *Información y referencia en entornos digitales: desarrollo de servicios bibliotecarios de consulta*. Murcia: Ediciones de la Universidad de Murcia, 2009. 401 p. ISBN 978-84-8371-918-3.

Mulac, Carolyn M. *Fundamentals of reference*. Chicago: American Library Association, 2012. 131 p. ISBN 978-0-8389-1087-0.

Shumaker, David. *The embedded librarian: innovative strategies for taking knowledge where it's needed*. Medford, New Jersey: Information Today, Inc., [2012]. 212 p. ISBN 978-1-57387452-6.

Using LibGuides to enhance library services: A LITA guide. Edited by Aaron W. Dobbs, Ryan L. Sittler, and Douglas Cook. Chicago : ALA TechSource, An imprint of the American Library

Association, 2013. 307 p. ISBN 978-1-55570-880-1.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Serveis per a Usuaris amb Necessitats Especials

Codi de l'assignatura: 364369

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: M. ROSA SEGUI PALOU

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	16
- Teoricopràctica	12
- Taller experimental	4
Treball tutelat/dirigit	84
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les característiques pròpies dels col·lectius d'usuaris amb necessitats especials.
- Conèixer el marc normatiu i legislatiu bàsic amb relació als usuaris amb necessitats especials, tant pel que fa a les unitats d'informació com a l'accés als serveis públics.
- Detectar les particularitats i necessitats específiques dels usuaris amb necessitats especials en relació amb els serveis de les unitats d'informació.
- Identificar possibles adaptacions a implementar en les unitats d'informació.
- Adquirir criteris per dissenyar, planificar i gestionar els serveis per a usuaris amb necessitats especials.
- Adquirir criteris per prioritzar les actuacions a implementar adreçades als col·lectius amb necessitats especials.

Referits a habilitats, destreses

- Ser capaçs d'interactuar amb els diferents col·lectius d'usuaris amb necessitats especials.
- Tenir la capacitat de potenciar la implementació de serveis i activitats que beneficiïn simultàniament diversos col·lectius.

Blocs temàtics**1. Definició i característiques dels usuaris amb necessitats especials: aspectes comuns i aspectes diferenciadors**

- 1.1. Col·lectius de gent gran
- 1.2. Persones amb discapacitats sensorials, motrius o cognitives
- 1.3. Minories etnolingüístiques
- 1.4. Persones neolectores i grups en procés d'alfabetització
- 1.5. Persones recloses en institucions (hospitals, geriàtrics, presons, etc.)

2. Particularitats i necessitats específiques dels usuaris amb necessitats especials pel que fa als serveis bibliotecaris**3. Aspectes a tenir en compte en oferir els serveis**

- 3.1. Espais i accessibilitat
- 3.2. Equipament: tecnologies, mobiliari
- 3.3. Personal: formació, voluntariat
- 3.4. Fons: temàtica, suport, tipologia, localització dins la biblioteca
- 3.5. Serveis transversals i serveis adreçats a usuaris específics
- 3.6. Cooperació amb altres institucions
- 3.7. Difusió
- 3.8. Projectes d'abast autonòmic, estatal i europeu

4. Marc normatiu

- 4.1. Legislació
- 4.2. Directrius

Metodologia i activitats formatives

L'alumnat disposa de material de lectura i activitats pensades per treballar-hi, exercicis i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació amb els companys i el professorat. Cada unitat temàtica té una guia de treball que explica els objectius, el material disponible, la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, i un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a setze hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, establertes en el calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials són de diversos tipus, per exemple: elaboració i correcció de pràctiques, treballs en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències d'experts, seminaris, proves d'avaluació, etc. Aquestes sessions es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes mitjançant els fòrums de dubtes del Campus (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que es poden demanar al professorat en l'horari d'atenció a l'alumnat durant tot el semestre.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix en tres parts: un treball de curs individual o en parelles (55 %), una prova de validació del treball (10 %) i dos exercicis obligatoris individuals (35 %).

- Treball de curs (55 %) i prova de validació (10 %): consisteixen en el lliurament de dues parts (primer lliurament: tercera setmana de novembre; segon lliurament: segons el calendari d'exàmens), en la preparació d'una presentació del treball de curs i en una prova de validació individual (segons el calendari d'exàmens).

Cadascuna de les parts del treball té un valor d'un 25 %; la preparació de la presentació, un 5 %, i la prova de validació, un 10 %.

Les parts del treball, la preparació de la presentació o la prova de validació no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si no es lliura cap de les parts del treball.

- Exercicis obligatoris (35 %): consisteixen en dos exercicis individuals. Primer exercici (20 %): quarta setmana d'octubre; segon exercici (15 %): primera setmana de desembre.

Els exercicis no presentats es qualifiquen amb un 0.

Procediment i criteris de la reavaluació

Únicament es pot reavaluar el treball que, en el període d'avaluació ordinària, s'hagi qualificat amb una nota entre 3,5 i 4,99.

Per poder-se avaluar, l'estudiant ha de presentar totes les mostres indicades. Per superar l'assignatura cal assistir al 80 % de les classes presencials, aprovar el treball de curs i el segon exercici.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball de curs i en un examen teoricopràctic.

- Treball de curs (60 %): consisteix en el lliurament d'un treball de curs individual (segons el calendari d'exàmens) amb un pes del 50 % i en una prova de validació (segons el calendari d'exàmens) amb un pes del 10 %. Si no es fa el treball de curs o la prova de validació, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.
- Examen teoricopràctic (40 %): consisteix en una prova escrita (segons el calendari d'exàmens).

Si l'examen teoricopràctic se suspèn, l'assignatura se suspèn amb una qualificació final equivalent a l'obtinguda a la prova escrita. Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Per superar l'assignatura cal assistir al 80 % de les classes presencials, aprovar el treball de curs i l'examen teoricopràctic.

Procediment i criteris de la reavaluació

Únicament es pot reavaluar l'examen teoricopràctic que, en el període d'avaluació continuada, s'hagi qualificat amb una nota entre 3,5 i 4,9.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Deines-Jones, Courtney (ed.). *Improving library services to people with disabilities*. Oxford:

Chandos, cop. 2007. XVIII, 175 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-18-433-4286-1.

Guidelines for libraries serving hospital patients and the elderly and disabled in long-term care facilities. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2000. VIII, 47 p. (IFLA professional reports; 61). ISBN 90-70916-73-8.

Larsen, Jens Ingemann. *Multiculturalidad en la biblioteca: cómo pueden servir las bibliotecas públicas a las poblaciones multiculturales.* Barcelona: Fundación Bertelsmann, 2004. 107 p. (Biblioteca y gestión; 13). ISBN 84-932155-8-9.

Lehmann, Vibeke. *Guidelines for library services to prisoners.* 3rd ed. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2005. 24 p. (IFLA professional reports; 92). ISBN 90-77897-07-0.

Michael Day, John (ed.). *Guidelines for library services to deaf people.* 2nd ed. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2000. 25 p. (IFLA professional reports; 62). ISBN 90-70916-74-6.

Piñeros de Guzmán, Isabel. *El acceso a la información de las personas con discapacidad visual: modelo de servicio para bibliotecas públicas.* Buenos Aires: Alfagrama, 2008. 206 p. (Biblioteca Alfagrama). ISBN: 978-987-1305-39-1.

Pàgina web

Directrius per a l'accessibilitat del contingut de pàgines Web (WCAG) [en línia]. Versió 2.0. Recomanació del W3C d'11 de desembre de 2008. Organització que ha liderat la traducció: Facultat de Biblioteconomia i Documentació. Universitat de Barcelona, sota la coordinació de Mireia Ribera i Mercè Porras i amb col·laboració de Bruno Splendiani [et al.]. Traducció catalana autoritzada, 23 de març de 2011. <<http://www.w3.org/Translations/WCAG20-ca/>>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Directrius per a materials de lectura fàcil [Recurs electrònic] / [versió catalana d'Àngels Massísimo i Carme Mayol; revisió de la traducció: Núria Palomar i Amadeu Pons]. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2012. <http://www.cobdc.org/publica/directrius/directrius_lf.pdf>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Quinn, Gerard; Degener, Theresia. *Derechos humanos y discapacidad: uso actual y posibilidades futuras de los instrumentos de derechos humanos de las Naciones Unidas en el contexto de la discapacidad.* Ginebra: Naciones Unidas, 2002. <http://www2.ohchr.org/english/issues/disability/docs/Studydisability_sp.doc>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Text electrònic

Centro Estatal de Autonomía Personal y Ayudas Técnicas (CEAPAT) (coord.), [et al.]. *Bibliotecas accesibles para todos: pautas para acercar las bibliotecas a las personas con discapacidad y a las personas mayores.* Madrid: Instituto de Mayores y Servicios Sociales (IMSERSO), 2008. 113 p. <http://www.mcu.es/bibliotecas/docs/bibliotecas_accesibles_para_todos.pdf>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Sistemes de Gestió Automatitzada I

Codi de l'assignatura: 360059

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: JOSE MANUEL RODRIGUEZ GAIRIN

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	22,5
- Tutorització per grups	5
- Pràctiques d'ordinadors	22,5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Disseny de Sistemes de Recuperació.

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Comprendre els conceptes i els processos relacionats amb els sistemes de gestió automatitzada.
- Identificar els requisits principals de la gestió automatitzada d'un servei d'informació.
- Distingir les funcionalitats dels diferents sistemes de gestió automatitzada (SIGB, SGDA, CMS, gestors de repositoris digitals, eines de descobriment) i conèixer els programes principals que hi ha al mercat.

Referits a actituds, valors i normes

- Intervenir en la formulació dels requisits per seleccionar i adquirir un sistema de gestió automatitzada.

Blocs temàtics

1. Introducció: aspectes generals

- 1.1. Tipologia i característiques dels sistemes de gestió automatitzada en informació i documentació
- 1.2. Fases de la informatització d'un sistema d'informació: anàlisi, disseny,

selecció, implantació i revisió

1.3. Principis per seleccionar i avaluar sistemes automatitzats

2. Sistemes de gestió de continguts (CMS)

2.1. Tipologia, estructura i característiques bàsiques

2.2. Anàlisi del mercat

2.3. Creació de portals web per a unitats d'informació

2.4. Perspectives

3. Sistemes d'automatització de biblioteques (SIGB)

3.1. Els SIGB i la biblioteca automatitzada

3.2. Estructura i característiques bàsiques. Automatització de processos (selecció i adquisició, catalogació, circulació, difusió, etc.)

3.3. Gestió de la biblioteca digital

3.4. Anàlisi del mercat

3.5. Situació a Catalunya i a Espanya

3.6. Perspectives

4. Sistemes de gestió documental i d'arxiu

4.1. Estructura i característiques bàsiques. Automatització de processos (descripció, transferències, eliminació, consulta, gestió del dipòsit, etc.)

4.2. Anàlisi del mercat

4.3. Gestió de documents digitals

4.4. Situació a Catalunya i a Espanya

4.5. Perspectives

5. Sistemes de gestió de repositoris i altres col·leccions digitals

5.1. Relació entre col·lecció digital i repositori

5.2. Estructura i característiques bàsiques

5.3. Anàlisi del mercat

5.4. Situació a Catalunya i a Espanya

5.5. Perspectives

6. Sistemes d'indexació (motors de cerca) i eines de descobriment (*discovery tools*)

6.1. Estructura i característiques bàsiques

6.2. Anàlisi del mercat

6.3. Aplicacions en informació i documentació

6.4. Perspectives

Metodologia i activitats formatives

Les pràctiques a l'aula d'informàtica són un dels elements essencials de l'assignatura i consisteixen en la utilització, a nivell d'usuari avançat, de quatre programes informàtics, un per a cada tipologia de programes analitzats. A banda, es duen a terme una sèrie de xerrades professionals de distribuïdors de programari, per ampliar el ventall de programes, aprofundir en l'ús i donar una sèrie d'eines per afrontar amb èxit un procés de selecció de programari.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consisteix a fer treballs pràctics sobre quatre tipus de programes informàtics (40 %), diversos comentaris de text i un estudi de cas (10 %) i un examen final (50 %). És necessari aprovar la part pràctica i l'examen per superar l'assignatura.

Pràctiques amb programes informàtics (40 %)

- Consisteix en pràctiques individuals amb els programes Drupal (octubre, 15 %), DSpace (novembre, 5 %), Koha (novembre, 10 %) i ICA/AtoM (desembre, 10 %) i el lliurament d'una memòria per a cada un.
- No es poden reavaluar.
- Les pràctiques no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es lliuren menys de dues pràctiques.

Comentaris de text i estudi de cas (10 %)

- Els comentaris de text es duen a terme durant tot el semestre. Alguns s'han de lliurar per escrit i formen part de l'avaluació.
- L'estudi de cas és un treball en grup que es duu a terme durant el mes de desembre.
- No es poden reavaluar.

Examen teoricopràctic (50 %)

- Consisteix en una prova escrita individual durant el període d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada.
- Es pot reavaluar si la nota inicial és superior a 3,5.
- Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen final (70 %) i en una memòria de les pràctiques amb els quatre tipus de programes informàtics analitzats (30 %). És necessari aprovar les dues parts (examen i memòria de pràctiques) per superar l'assignatura.

Pràctiques amb programes informàtics (30 %)

- Consisteix en pràctiques individuals amb els programes Drupal (15 %), DSpace (5 %), Koha (5 %) i ICA/AtoM (5 %) i el lliurament d'una memòria per a cada un.
- No es poden reavaluar.
- Les pràctiques no fetes es qualifiquen amb un 0. La qualificació final de l'assignatura és no presentat si es lliuren menys de dues pràctiques.

Examen teoricopràctic (70 %)

- Consisteix en una prova escrita individual durant el període d'avaluació única i tancament de l'avaluació continuada.
- Es pot reavaluar si la nota inicial és superior a 3,5.
- Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest; Codina, Lluís. *Bases de datos documentales: características, funciones y método*. Madrid: Síntesis, D.L. 2005. 220 p. (Ciencias de la información (Síntesis). Biblioteconomía y Documentación; 25). ISBN 84-9756-263-1.

Bolan, Kimberly; Cullin, Robert. *Technology made simple: an improvement guide for small and medium libraries*. Chicago: American Library Association, 2007. IX, 213 p. ISBN 978-0-8389-0920-1.

Cohn, John M.; Kelsey, Ann L.; Fiels, Keith Michael. *Planning for integrated systems and technologies: a how-to-do-it manual for librarians*. 2nd ed., rev. London: Facet, 2002. XXI, 201 p. ISBN 1-85604-431-9.

Consell Internacional d'Arxius. Comité sur les technologies de l'information. *Planification des technologies de l'information dans les archives: deuxième édition*. 2e. éd. Paris: International Council on Archives, 2000. 20 p.

Kochtanek, Thomas R; Matthews, Joseph R. *Library information systems: from library automation to distributed information access solutions*. Westport: Libraries Unlimited, 2002. 287 p. (Library and information science text series). ISBN 1-56308-966-1.

Maisonneuve, Marc; Touitou, Céline. *Logiciels portails pour bibliothèques et centres de documentation: l'offre d'outils de recherche fédérée et de gestion de contenu*. Paris: ADBS, cop. 2007. 215 p. (Sciences et techniques de l'information). ISBN 978-2-84365-091-8.

Matthews, Joseph R. *Technology planning: preparing and updating a library technology plan*. Westport, Conn: Libraries Unlimited, cop. 2004. XVI, 141 p. ISBN 1-59158-190-7.

White, Martin S. *The content management handbook*. London: Facet, 2005. XIX, 149 p. ISBN 1-85604-533-1.

Article

Breeding, Marshall. "Automation marketplace 2013: the rush to innovate". *Library Journal*, 2013, April, 1. Disponible a: <<http://www.thedigitalshift.com/2013/04/ils/automation-marketplace-2013-the-rush-to-innovate>>. [Consulta: 11 juny 2015].

Text electrònic

Ávila García, Lorena y Jiménez Rodríguez, Marina. *Herramientas de descubrimiento: informe de evaluación*. Almeria: Biblioteca Universitaria, 2013. <<http://hdl.handle.net/10835/2570>>. [Consulta: 11 juny 2015].

Tramullas, Jesús (coord). *Drupal para bibliotecas y archivos* [en línia]. Zaragoza: Fundación Zaragoza Ciudad del Conocimiento, 2010. <<http://hdl.handle.net/10760/14400>>. [Consulta: 11 juny 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Sistemes de Gestió Automatitzada II

Codi de l'assignatura: 360060

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: JOSE MANUEL RODRIGUEZ GAIRIN

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	18
- Pràctiques de problemes	4
- Pràctiques d'ordinadors	24
- Sortida de camp	2
- Seminari	2
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat les assignatures Sistemes de Gestió Automatitzada I, i Disseny de

Sistemes de Recuperació.

Competències que es desenvolupen

Específiques de la titulació

- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre les característiques i el funcionament dels sistemes i les xarxes informàtiques que s'empren en les unitats i els serveis d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a habilitats, destreses

- Intervenir en la implementació, el desenvolupament, l'explotació i l'avaluació d'un sistema de gestió automatitzada.
- Establir els criteris de configuració de sistemes de gestió automatitzada.
- Elaborar interfícies de consulta web.

Blocs temàtics

1. El web com a canal preferent d'interacció

- 1.1. El web dins l'estratègia de comunicació corporativa. El web com a eina de treball intern. El web com a porta d'entrada als serveis
- 1.2. Fonaments tecnològics d'una aplicació web
- 1.3. Interfície

1.4. Manteniment i seguiment de l'ús

2. Configuració dels sistemes automatitzats

2.1. Inclusió de mòduls i desenvolupaments propis

2.2. Passarel·les a sistemes propietaris i a aplicacions web 2.0

3. Parametrització dels sistemes automatitzats

3.1. Gestió d'usuaris: rols i permisos

3.2. Fluxos de treball

4. Importació i exportació de dades

4.1. Tipus de dades i estandardització (metadades, continguts, notícies)

4.2. Migracions o actualitzacions

4.3. Dades consorciades o compartides

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La primera part de l'assignatura és la que té una orientació més teòrica i que presenta els fonaments per a la resta de contingut. En les tres darreres parts de l'assignatura (configuració, parametrització i importació o exportació de dades), el pes es reparteix principalment entre les sessions teòriques i les sessions pràctiques. Es preveu programar una xerrada d'un professional i una visita a un centre especialitzat per mostrar casos d'aplicació real de la temàtica estudiada a classe.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix en:

- Dues lectures individuals (10 %), corresponents una als temes 1 i 2 per a la quarta setmana de febrer i l'altra als temes 3 i 4 per a la quarta setmana de maig. Representen cadascuna un 5 % de la nota final o 0, en cas de no presentar-les. Es poden reavaluar si la nota ha estat igual o superior a 2,5.

- Cinc pràctiques grupals (50 %). Les dues primeres, corresponents al tema 1, s'han de lliurar cap a la segona i quarta setmanes de març, respectivament; la tercera, corresponent al tema 2, cap a la segona setmana d'abril; la quarta, corresponent al tema 3, cap a la quarta setmana d'abril, i la cinquena, corresponent al tema 4, cap a la segona setmana de maig.

Cada pràctica compta un 10 % de la nota final o 0 en cas de no presentar-la. Se'n poden reavaluar dues sempre que la nota obtinguda hagi estat igual o superior a 2,5.

- Participació en els debats de l'assignatura durant tot el curs (10 %).
- Examen individual teoricopràctic de tot el temari el mes de juny o juliol (segons el calendari d'exàmens), que compta un 30 % de la nota final o 0 en cas de no presentar-s'hi. Es pot reavaluar si la nota ha estat igual o superior a 3,5.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb una entrega única de totes les pràctiques i un examen únic seguint les pautes de les activitats de l'avaluació continuada. Per presentar-s'hi cal haver obtingut la nota requerida (2,5 o 3,5 segons s'indica) i haver-se presentat a quatre pràctiques, una lectura i a l'examen.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen únic individual de caràcter teoricopràctic que s'ha de dur a terme al juny o juliol (segons el calendari d'exàmens) que es pot reavaluar si la nota ha estat igual o superior a 3,5. En cas de no presentar-s'hi compta com a 0.

Informació addicional sobre la reavaluació

La reavaluació es fa amb un examen únic. Per presentar-s'hi cal haver obtingut un 3,5 o més a l'examen d'avaluació única.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Celaya, Javier. *La empresa en la web 2.0: el impacto de las redes sociales y las nuevas formas*

de comunicación online en la estrategia empresarial. [Nueva ed. amp. y act.]. Barcelona: Gestión 2000, 2011. 317 p. ISBN 978-84-9875-173-4.

Collins, Maria D.D.; Carr, Patrick L. (eds.). *Managing the transition from print to electronic journals and resources: a guide for library and information professionals*. New York: Routledge, 2008. XXVII, 356 p. (Routledge studies in library and information science; 3). ISBN 978-0-7890-3336-9.

Conesa Fernández, David [et al.]. *Comunicació i imatge corporativa*. 2a ed. Barcelona: UOC Universitat Oberta de Catalunya, 2009. 207 p. ISBN 978-84-69247-07-5.

George, Carole A. *User-centered library websites: usability evaluation methods*. Oxford: Chandos, 2008. XII, 231 p. (Chandos information professional series). ISBN 978-1-84334-359-2.

Morville, Peter; Rosenfeld, Louis. *Arquitectura de la información per al World Wide Web*. Barcelona: UOC, 2010. 478 p.

Nielsen, Jakob. *Usabilidad, diseño de sitios web*. Madrid [etc.]: Prentice Hall, cop. 2000. XII, 416 p. ISBN 84-205-3008-5.

Serra Serra, Jordi. *Los documentos electrónicos: qué son y cómo se tratan*. Gijón: Trea, D.L. 2008. 187 p. (Archivos siglo XXI; 11). ISBN 978-84-9704-395-3.

Witten, Ian H.; Bainbridge, David; Nichols, David M. *How to build a digital library*. 2nd ed. Amsterdam: Morgan Kaufmann/Elsevier, 2010. XXIII, 629 p. ISBN 978-0-12-374857-7.

Article

Rodríguez-Burrel; Jorge. "Google Analytics [en línea]: bueno, bonito y gratis". *El profesional de la información*, vol. 18, n.º 1 (2009), p. 67-71. DOI: 10.3145/epi.2009.ene.09. <<http://www.elprofesionaldelainformacion.com/contenidos/2009/enero/16.pdf>> [Consulta: 21 gener 2015].

Travieso Rodríguez, Crispulo; Alonso Arévalo, Julio; Vivancos Secilla, José María. "Usabilidad de los catálogos en bibliotecas universitarias: propuesta metodológica de evaluación". *Acidem*, vol. 16, n.º 2 (2007), 21 p. <<http://scielo.sld.cu/pdf/aci/v16n2/aci04807.pdf>>. [Consulta: 21 gener 2015].

Pàgina web

Iturgaitz Rodríguez, Ana. "Nuevos estándares en documentación y bibliotecas" [en línea]. Absysnet.com. <<http://idbaratz.com/tema/tema37.html>>. [Consulta: 21 gener 2015].

JISC Infonet. *Infokit digital repositories* [en línea]. Northumbria University, 2012. <<http://www.jiscinfonet.ac.uk/infokits/digital-repositories>>. [Consulta: 21 gener 2015].

Leiva-Aguilera, Javier. "Redes sociales [en línia]: situación y tendencias en relación a la información y la documentación", 2009. <<http://hdl.handle.net/10760/14429>>. [Consulta: 21 gener 2015].

Lewis, Stuart; Yates, Chris. "The DSpace course - An introduction to users and groups" [en línia]. Prifysgol Aberystwyth University. <<http://cadair.aber.ac.uk/dspace/handle/2160/619>>. [Consulta: 21 gener 2015].

OAI for beginners [en línia]: *the open archives forum online tutorial*. Open archives forum. <<http://www.oaforum.org/tutorial>>. [Consulta: 21 gener 2015].

Text electrònic

Manuale dels sistemes automatitzats amb que es treballa.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Suport i Formació d'Usuaris

Codi de l'assignatura: 360047

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: MARTA SOMOZA FERNANDEZ

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	25
- Pràctiques d'ordinadors	25
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver superat l'assignatura Anàlisi de Necessitats d'Informació, d'una banda, i Recursos i Serveis de Referència, de l'altra.

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

Transversals de la titulació

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.

Específiques de la titulació

- Capacitat d'analitzar i interpretar les demandes i expectatives dels usuaris i els clients, actuals i potencials, i resoldre-les; orientar-los i proporcionar-los formació i materials d'ajuda en l'ús i explotació de fonts, recursos i sistemes d'informació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Entendre el suport a l'usuari com un element clau de l'atenció a l'usuari en el context de la societat de la informació.
- Comprendre la necessitat d'oferir informació als usuaris a través d'accions, activitats i materials diversos que responguin a les seves necessitats.
- Comprendre la importància de l'autoaprenentatge i la formació en l'ús de la informació com a habilitats imprescindibles per als usuaris.
- Dissenyar i elaborar materials i activitats de suport adequats a les necessitats de diferents usuaris i col·lectius.
- Conèixer el conjunt d'aspectes bàsics que cal tenir en compte en l'avaluació dels serveis de suport i formació d'usuaris.
- Actuar d'acord amb els principis ètics de la professió pel que fa al suport i la formació d'usuaris, fent una incidència especial en el respecte a la persona i el dret a la intimitat i

a la confidencialitat de les dades.

Blocs temàtics

1. El suport i la formació d'usuaris als sistemes i a les unitats d'informació

- 1.1. Conceptes bàsics relacionats amb l'atenció, l'orientació, el suport i la formació d'usuaris
- 1.2. El servei d'informació i el servei de referència
- 1.3. La formació d'usuaris i la societat de la informació. Autoformació i aprenentatge al llarg de la vida. El concepte de *competències en informació* (CI)
- 1.4. El contacte de l'usuari amb el sistema d'informació: acollida i detecció de necessitats. L'entrevista de referència

2. Disseny del servei de suport i formació d'usuaris

- 2.1. Context i destinataris
- 2.2. Tipus i nivells de suport i formació
- 2.3. Personal: perfil i competències
- 2.4. Altres condicionants: espais i equipaments, calendari, etc.

3. Instruments de suport i formació

- 3.1. Accions i activitats de suport
- 3.2. Materials de suport

4. Avaluació del suport i de la formació d'usuaris

- 4.1. Objectius de l'avaluació
- 4.2. Aspectes a avaluar
- 4.3. Comunicació de resultats

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de l'assignatura es basa en exposicions teòriques, estudis de casos i resolució i comentari d'exercicis diversos. Aquestes activitats es complementen mitjançant

l'experimentació amb programari de suport a l'usuari, xerrades de diversos professionals i pràctiques a l'aula d'ordinadors.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació consisteix en un exercici individual, d'anàlisi dels components d'un servei de suport i la presentació d'una proposta de millores (20 %), que es fa la segona setmana de març; un exercici individual que comprèn el disseny d'activitats de formació en un context determinat (20 %), que s'ha de lliurar la primera setmana de maig; l'elaboració individual de dos materials de suport i formació (30 %), que s'han de lliurar l'última setmana de maig, i un examen individual teoricopràctic (30 %) al juny que cal aprovar amb un mínim de 5.

Per optar a la reavaluació s'han d'aprovar dues de les tres proves (proposta de millora, activitat de formació i materials) i presentar la que s'hagi suspès. L'examen no està subjecte a cap mena de reavaluació. De la mateixa manera no hi ha dret de reavaluació en el cas d'exercicis aprovats que vulguin millorar nota.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

Qui opti per l'avaluació única ha de presentar de manera individual els exercicis següents: un informe d'anàlisi dels components d'un servei de suport amb una proposta de millores (20 %), el disseny d'activitats de formació en un context determinat (20 %), l'elaboració d'un material de suport i formació (20 %) i un examen (40 %) que es fa al juny i que cal aprovar amb un mínim de 5.

La data de lliurament dels tres exercicis descrits és la del dia de l'examen.

No hi ha dret de reavaluació en el cas d'exercicis aprovats que vulguin millorar nota.

Per optar a la reavaluació s'han d'aprovar dues de les tres proves (proposta de millora, activitat de formació i material) i presentar la que s'hagi suspès. L'examen no està subjecte a cap mena de recuperació.

Si no es lliuren els exercicis, s'obté un no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Gómez Hernández, José A. (coord.). *Estrategias y modelos para enseñar a usar la información: guía para docentes, bibliotecarios y archiveros*. Murcia: KR, 2000. 290 p. (Educación (KR); 3). ISBN 84-88551-63-0.

Hecquard, Françoise; Miribel, Marielle de. *Devenir bibliothécaire-formateur: organiser, animer, évaluer*. Paris: Cercle de la Librairie, 2003. 380 p. ISBN 2-7654-0873-4.

Hirko, Buff; Ross, Mary Bucher. *Virtual reference training: the complete guide to providing anytime, anywhere answers*. Chicago: American Library Association, 2004. 160 p. ISBN 0-8389-0876-4.

Mestre, Lori S. *Designing effective library tutorials: a guide for accommodating multiple learning styles*. Oxford: Chandos, 2012. 338 p. ISBN 978-1-84334-688-3.

Poyner, Ann. *Enabling end-users: information skills training*. Oxford [etc.]: Chandos, 2005. XI, 147 p. (Chandos information professional series). ISBN 1-84334-108-5.

Rodríguez Briz, Fernanda. *Los servicios de referencia virtual: surgimiento, desarrollo y perspectivas a futuro*. Buenos Aires: Alfagrama, 2005. 156 p. ISBN 987-22074-2-9.

Webb, Jo; Powis, Chris. *Teaching information skills: theory and practice*. London: Facet, 2004. 223 p. ISBN 1-85604-513-7.

Article

Merlo Vega, José Antonio. "Servicios públicos de referencia en línea" [en línia]. *BiD: textos universitaris de Biblioteconomia i Documentació*, núm. 14 (juny 2005). Disponible a: <http://www2.ub.edu/bid/consulta_articulos.php?fichero=14merlo2.htm>. [Consulta: 15 gener 2015].

Shachaf, Pnina; Horowitz, Sarah M. "Virtual reference service evaluation [en línia]: adherence to RUSA behavioral guidelines and IFLA digital reference guidelines". *Library & information science research*, vol. 30, no. 2 (2008), p. 122-137. Disponible a: <http://www.sciencedirect.com/science/journal/07408188/30/2>>. [Consulta: 15 gener 2015].

Text electrònic

IFLA. *Directrius de l'IFLA sobre els serveis d'informació digital* [en línia]. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, 2011. 22 p. Disponible a: <http://www.cobdc.org/publica/directrius/info_digital.pdf>. [Consulta: 15 gener 2015].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Tècniques de Comunicació

Codi de l'assignatura: 360034

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: ANNA MARIA RUBIO RODON

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	30
- Pràctiques orals comunicatives	15
- Seminari	5
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Competències que es desenvolupen

Transversals comunes de la UB

- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en

català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.

Objectius d'aprenentatge

Referits a coneixements

- Conèixer les tipologies textuais més habituals en la comunicació acadèmica i professional.
- Adquirir habilitats de comunicació oral en diversos àmbits.
- Adquirir habilitats de comunicació escrita en diversos contextos.
- Adquirir habilitats de síntesi.

Blocs temàtics

1. Les situacions comunicatives

- 1.1. Elements que intervenen en la comunicació
- 1.2. De què parlem quan parlem de comunicació?

2. La planificació d'un text oral o escrit

- 2.1. Anàlisi de la situació: context i adequació
- 2.2. Característiques generals del text
- 2.3. Els registres lingüístics (l'adequació)
- 2.4. La planificació o l'organització de les idees (la coherència)

2.5. La referència i la connexió (la cohesió)

2.6. Recursos per elaborar textos

3. El text i la comunicació escrita: producció i pràctica

3.1. La construcció del paràgraf

3.2. Aspectes gràfics i formals

3.3. Els textos acadèmics i científics: tipologies i característiques

3.4. Els textos en l'àmbit laboral: tipologies i característiques

3.5. El text escrit com a suport de l'expressió oral: les presentacions amb diapositives

4. El text i la comunicació oral: producció i pràctica

4.1. La comunicació verbal

4.2. La comunicació efectiva i afectiva

4.3. La producció oral dels diferents tipus de textos

4.4. La comunicació no verbal

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'assignatura combina la informació teòrica que proporciona el professorat amb el treball a l'aula i el treball en grups reduïts. Per treballar el text escrit, es practica la resolució d'exercicis. Per produir un text oral, a part de les exposicions individuals, es potencia la capacitat d'argumentar.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consisteix a:

— Elaborar tres pràctiques escrites individuals, que globalment equivalen al 60 % de la nota final de l'assignatura:

- Pràctica 1. Exercici d'estructuració de continguts. 15 % de la nota final. Període de lliurament aproximat: octubre.
- Pràctica 2. Exercici de planificació d'una exposició oral amb el suport visual corresponent. 15 % de la nota final. Període de lliurament aproximat: novembre.
- Pràctica 3. Exercici de producció de diverses tipologies de textos escrits. 30 % de la nota final. Període de lliurament aproximat: desembre.

— Fer una pràctica oral individual obligatòria i no reavaluable:

- Pràctica 4. Exposició oral. 25 % de la nota final. Període de realització aproximat: gener. No portar a terme aquesta pràctica equival a un no presentat de l'assignatura.

— Preparar, assistir i participar a les sessions de pràctiques orals que es programen al llarg del curs. 10 % de la nota final.

— Al llarg del curs, es duen a terme altres pràctiques escrites, que s'han de lliurar a través del Campus Virtual. 5 % de la nota final.

Per superar l'assignatura, cal obtenir una nota final igual o superior a 5.

Revaluació

Amb vista al càlcul de la mitjana final, la pràctica escrita avaluable no presentada equival a 0. Si la mitjana d'aquestes tres pràctiques escrites és inferior a 5 però superior a 4, es pot optar a la revaluació. La revaluació consisteix en una prova escrita teoricopràctica.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en quatre activitats individuals i obligatòries:

- Pràctica 1. Exercici escrit. 15 % de la nota final.
- Pràctica 2. Exercici de planificació d'una exposició oral amb el suport visual corresponent. 15 % de la nota final.
- Prova escrita teoricopràctica. 30 % de la nota final. La prova escrita així com el lliurament de les activitats pràctiques 1 i 2 es fa el dia assignat a les proves d'avaluació única del calendari de la Facultat.
- Pràctica 3. Exposició oral. 40 % de la nota final. Té lloc el mateix dia que l'exercici oral d'avaluació continuada.

Només es pot reavaluar la prova escrita i sempre en el cas que la qualificació obtinguda sigui inferior a 5, però superior a 4, i que l'exposició oral (pràctica 3) estigui aprovada com a mínim amb un 5.

Fonts d'informació bàsica**Llibre**

Baró, Teresa. Parlar i convèncer: receptes per a fer bones presentacions en públic. Barcelona: Serbal, 2011. ISBN 978-84-7628-673-9.

Baró, Teresa. *Tens un e-mail: la guia imprescindible per redactar correus electrònics eficaços*. Barcelona: Columna, 2010. 158 p. ISBN 978-84-664-1294-0.

Cassany, Daniel. *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 2002. 209 p. ISBN 84-7596-913-5.

Castelló, Montserrat (coord.) *Escribir y comunicarse en contextos científicos y académicos : conocimientos y estrategias*. Barcelona: Graó, 2007. 224 p. ISBN 978-84-7827-477-2.

Guix, Xavier. *Ni m'explico, ni m'entens: els laberints de la comunicació*. Barcelona: Granica, 2006. 173 p. ISBN 978-84-7577-947-8.

Mestres, Josep M. [et al.]. *Manual d'estil: la redacció i l'edició de textos*. 3a ed. [Vic]: Eumo; Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat: Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona: Universitat Pompeu Fabra, 2007. 1.085 p. ISBN 978-84-9766-146-1.

Montolío Durán, Estrella (dir.) *Manual de escritura académico y profesional*. Barcelona: Ariel, 2014. 2 v. (579 ; 461 p.). (Ariel letras). ISBN 978-84-344-1866-0.

Morera Escarré, Montserrat; Solsona Sancho, Ramon. *Tècniques d'expressió oral i escrita*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 1997. ISBN 84-8318-966-6.

Nicolau, Francesca; Cuenca, M. Josep. *Pensar, organitzar, escriure: competència comunicativa per a professionals de les TIC*. Barcelona: UOC, 2008. 303 p. ISBN 978-84-9788-723-6.

Pujol, Josep M.; Solà, Joan. *Ortotipografia: manual de l'autor, l'autoeditor i el dissenyador gràfic*. 3a ed. rev. Barcelona: Columna, 2000. 430 p. ISBN 84-7809-632-9.

Rubio, Joana; Puigpelat, Francesc. *Com parlar bé en públic*. Barcelona: Mina, 2010. 228 p. ISBN 978-84-9930-140-2

Serafini, M. Teresa. *Cómo se escribe*. Barcelona: Paidós, 1994. 367 p. ISBN 84-7509-998-X.

Tascón, Mario (dir.) *Escribir en internet : guía para los nuevos medios y las redes sociales*. Barcelona: Galaxia Gutenberg: Círculo de Lectores, 2012. 510 p. ISBN 978-84-15472-08-7.

Vilà, M. (coord.). *Didàctica de la llengua oral formal: continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. Barcelona: Graó, 2002. 197 p. ISBN 84-7827-281-X.

Pàgina web

Argumenta [en línia]: *recursos per millorar les competències comunicatives en l'àmbit acadèmic i professional*. Disponible a: <http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/>. [Consulta: 7 juliol 2015].

CUB [en línia]: criteris / Universitat de Barcelona. Disponible a: <<http://www.ub.edu/cub/index.php>>

Optimot [en línia]: *consultes lingüístiques*. Disponible a: <<http://aplicacions.llengua.gencat.cat/llc/AppJava/index.html>>

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Teoria de les Organitzacions

Codi de l'assignatura: 360037

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: XAVIER MARIA TRIADO IVERN

Departament: Dept. d'Empresa

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoricopràctica	24
- Tutorització per grups	2
- Pràctiques de problemes	10
- Pràctiques d'ordinadors	6
- Seminari	8
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Introducció als Sistemes d'Informació i Documentació.

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'aplicar les tècniques de planificació per controlar i optimitzar de manera permanent els recursos de l'organització o el servei, i com s'usen, i les tècniques de gestió de projectes per portar a bon terme un projecte tècnic amb previsió i control dels costos, el desenvolupament en el temps i els recursos humans invertits.
- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre el marc jurídic i administratiu nacional i internacional de la gestió i difusió d'informació, i els aspectes legals i ètics de l'ús i la transferència.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Entendre els conceptes bàsics relatius al context econòmic i organitzatiu de les empreses i organitzacions públiques i privades.
- Distingir les formes jurídiques de les organitzacions, tant públiques com privades.
- Identificar les funcions directives bàsiques.
- Comprendre el valor estratègic de la informació en la presa de decisions a les organitzacions i la seva vinculació amb l'estructura organitzativa.

- Establir el cost total i marginal d'un producte o servei.
- Adquirir el compromís d'actuar amb coherència amb la cultura organitzativa de l'empresa o institució.

Blocs temàtics

1. Concepte i definició d'empresa i d'organització

- 1.1. Concepte i definició d'empresa i d'organització
- 1.2. Teoria general de sistemes. L'organització com a sistema
- 1.3. Síntesi evolutiva de les principals escoles d'administració i organització
- 1.4. L'entorn empresarial i la seva anàlisi

2. Estructures de les organitzacions públiques i privades

- 2.1. Funcions bàsiques directives i formes jurídiques
- 2.2. L'estructura orgànica de l'empresa: àmbit de supervisió i nivells d'estructura
- 2.3. Autoritat i poder
- 2.4. Models de departamentalització. Les noves tendències

3. Anàlisi econòmica de l'organització

- 3.1. Conceptes bàsics d'economia: diferents costos
- 3.2. Costos fixos i variables. El punt d'equilibri
- 3.3. Els pressupostos

4. Cooperació i motivació en l'organització

- 4.1. Estructura del grup i processos interns. El treball en grup i en equip
- 4.2. Motivació i reconeixement del treball
- 4.3. Direcció per objectius i sistemes d'incentivació

5. Comunicació i circuits de comunicació en l'organització

- 5.1. Comunicació en l'organització
- 5.2. Tipus de comunicació
- 5.3. Conflicte, negociació i comportament entre grups d'una organització

Metodologia i activitats formatives

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

La metodologia de treball es fonamenta en les explicacions teòriques, juntament amb l'anàlisi pràctica (exercicis, casos, comentaris d'articles, etc.), de cadascun dels temes, amb l'objectiu d'implicar activament l'alumnat en el procés d'aprenentatge.

Les activitats que es proposen són les següents:

- Treball en equip, tant en l'àmbit de la classe presencial com en l'àmbit del treball dirigit, per entendre la matèria i discutir les possibles solucions que es poden aplicar en els casos i problemes que es treballen en l'assignatura.
- Cerca d'informació i resolució de casos. Aquestes activitats estan estretament vinculades amb el treball en equip.
- Treball individual de cada estudiant, per fomentar l'anàlisi i l'esperit crític. Els estudiants han de llegir articles breus (algun en anglès) i respondre preguntes en forma d'assaig breu.

Al final de cada cas es debaten les diverses alternatives que proposa cada equip de treball per reflexionar sobre l'adequació, la viabilitat i l'oportunitat. Aquesta retroacció enriqueix tots els grups i permet que el professorat aclareixi conceptes, orienti els estudiants i avalui les competències que desenvolupen grupalment.

Aquesta assignatura té programades activitats de resolució de problemes i exercicis per fer més aplicables i entenedors els conceptes que s'imparteixen en les classes magistrals.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El contingut d'aquesta secció no s'aplica als estudiants matriculats en el grup semipresencial de l'assignatura.

L'avaluació continuada consta de cinc entregues (tres d'individuals i dues de grupals) d'exercicis pràctics o de comentaris (un per bloc) amb una valoració del 50 % de la qualificació total. La participació activa en els debats a l'aula i les intervencions es valoren amb un 10 % addicional de la nota. Finalment, dues proves integradores de coneixements teoricopràctics durant les darreres setmanes del curs acumulen el 40 % de l'avaluació continuada.

La nota final es calcula fent aquesta ponderació, però sempre que en els exercicis i les proves integradores la qualificació sigui superior als 3,5 punts. Aquest conjunt de treballs i proves

són obligatoris per superar l'assignatura. Si no es compleixen aquests requisits, la qualificació és de no presentat.

A principi de curs els estudiants tenen a la seva disposició, al Campus Virtual de l'assignatura, un calendari amb les previsions de desenvolupament de cada tema. En aquest document es troben els terminis de docència de cada bloc, els moments d'entrega de treballs, el format del treball (individual i col·lectiu) i les condicions de cada una de les proves que s'han esmentat anteriorment.

La reavaluació consisteix en un examen únic, que inclou tot el temari de l'assignatura. S'hi poden presentar tots els estudiants als quals manquin fins a dues entregues o una prova integradora o les hagin suspès.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar des de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en el lliurament de tres treballs individuals, les dates que s'assenyalen més avall, i un examen final el dia assenyalat en el calendari d'exàmens.

Els treballs compten un 30 % de la nota, i han de lliurar-se els mesos d'octubre, novembre i desembre. L'examen puntua el 70 % restant de la nota de l'assignatura. La nota de l'examen final ha de ser superior a 4 (considerant la puntuació màxima de 10). Aquests conjunts de treballs i la prova són obligatoris per superar l'assignatura. En qualsevol altre cas, la qualificació és no presentat.

La reavaluació es duu a terme d'acord amb les normes dictades pel Consell d'Estudis (la data indicada en el calendari d'exàmens). Consisteix en un examen únic, que inclou tot el temari de l'assignatura. S'hi poden presentar tots els estudiants als quals manqui una entrega o l'examen o els hagin suspès.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Aguirre Sádaba, A.; Castillo Clavero, A.M; Tous Zamora, D. *Administración de organizaciones: fundamentos y aplicaciones*. Madrid: Pirámide, 1999. 404 p. ISBN 84-368-1278-6.

Certo, S. C; Certo, T. *Modern management*. 10th ed. Upper Saddle River, N.J.: Pearson/Prentice Hall, cop. 2006. xxv, 621 p. ISBN 0-13-149470-8.

Daft, R. *Teoría y diseño organizacional*. 9.ª ed. México [etc.]: Thomson, cop. 2007. XIX, 620 p.

ISBN 978-970-686-753-7.

Krieger, M. *Sociología de las organizaciones: una introducción al comportamiento organizacional*. Argentina: Prentice Hall, Pearson Educación, cop. 2001. XXII, 569 p. ISBN 987-9460-65-0.

Robbins, S.P.; Coulter, M. *Administración*. 8.ª ed. Naucalpan de Juárez: Pearson Educación, 2005. XXV, 614 p. ISBN 97-026-0555-5.

Stoner, J.A; Freeman, E. Gilbert D.R. *Administración*. 6.ª ed. Naucalpan de Juárez: Prentice-Hall Hispanoamericana, 1996. XXVII, 688, [76] p. ISBN 968-880-685-4.

Stueart, Robert D., Moran, B. *Library and information center management*. 7th ed. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2007. XXVIII, 492 p. ISBN 978-1-59158-406-3.

Triadó, X. [et al.]. *Administración de la empresa: teoría y práctica*. Aravaca: McGrawHill, 2011. XVII, 227 p. ISBN 978-84-481-7817-8.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals

Nom de l'assignatura: Tractament del Material Audiovisual

Codi de l'assignatura: 364362

Curs acadèmic: 2015-2016

Coordinació: CONCEPCION RODRIGUEZ PARADA

Departament: Dept. Biblioteconomia

Crèdits: 6

Programa únic: Sí

Hores estimades de dedicació	Hores totals 150
-------------------------------------	-------------------------

Activitats presencials	50
- Teoria	30
- Pràctiques d'ordinadors	10
- Pràctiques amb documents	10
Treball tutelat/dirigit	50
Aprenentatge autònom	50

Recomanacions

Es recomana haver cursat Disseny de Sistemes de Recuperació, i Catalogació i Indexació.

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

Específiques de la titulació

- Capacitat d'elaborar i aplicar criteris i tècniques de captura, selecció, adquisició, preservació, conservació i eliminació de documents que permetin de constituir fons o col·leccions de documents de diferents suports i naturalesa.
- Capacitat d'utilitzar i aplicar eines informàtiques per a la implantació, el desenvolupament i l'explotació de sistemes d'informació, i la transformació de formats digitals.
- Capacitat de definir criteris i d'aplicar les tècniques, les normatives i altres instruments utilitzats en l'estructuració, la descripció i la representació de fons d'arxius i de col·leccions de documents, i facilitar l'explotació de la informació emmagatzemada mitjançant el subministrament de productes i serveis documentals.
- Capacitat d'analitzar l'entorn de les unitats i els serveis d'informació, les necessitats dels usuaris i les habilitats en l'obtenció i la interpretació de dades sobre els processos de generació, de transferència i d'ús de la informació.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

- Aprofundir en l'anàlisi documental formal i de contingut, aplicant-ne els criteris i normatives a materials audiovisuals.
- Conèixer a fons les característiques i el valor informatiu dels diferents tipus de material que poden donar-se en una col·lecció bibliogràfica.
- Treballar tècniques d'anàlisi i representació de contingut d'imatges, fixes i en moviment.
- Treballar amb tècniques d'extracció automàtica de metadades en materials audiovisuals.

Referits a habilitats, destreses

- Identificar els elements d'informació que caracteritzen un document audiovisual i representar-los en un sistema de descripció estàndard.
- Aplicar les tècniques d'anàlisi i representació de contingut, amb diferents tipus d'eines i llenguatges.

Blocs temàtics**1. Els documents audiovisuals**

- 1.1. El valor del patrimoni audiovisual
- 1.2. Tipologies de documents i evolució dels suports
- 1.3. Contextos d'ús de la imatge i el so
- 1.4. Preservació i digitalització del patrimoni audiovisual

2. Gestió de la documentació audiovisual

- 2.1. Ingesta i registre, visionament, nivells d'arxiu
- 2.2. Criteris de selecció
- 2.3. Anàlisi documental
- 2.4. Cerca i recuperació d'informació
- 2.5. Drets, ús i explotació del material audiovisual

3. Fonts per a la producció audiovisual

- 3.1. Banc d'imatges i de sons
- 3.2. Fonts audiovisuals en televisió: producció pròpia i producció aliena
- 3.3. Fonts d'informació per a produccions audiovisuals

4. Descripció formal i accés

- 4.1. Esquemes de metadades
- 4.2. Descripció formal de materials
- 4.3. Punts d'accés

5. Anàlisi de contingut

- 5.1. Elements de descripció i recuperació en productes audiovisuals: matèria, gènere i forma
- 5.2. Descripció del contingut de la imatge fixa i en moviment
- 5.3. Imatge documental i imatge artística: iconografia i nivells de descripció
- 5.4. Tècniques d'extracció automàtica de metadades

Metodologia i activitats formatives

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge consisteix en la combinació de classes magistrals (d'exposició teòrica i descriptiva dels continguts i d'exposició, resolució i comentari de casos pràctics) i resolució d'exercicis i problemes, individualment i en grup, a l'aula ordinària i a l'aula d'informàtica. Aquestes activitats serveixen com a base per fer treballs dirigits tutelats pels professors, consistents en la resolució de problemes i l'estudi de casos, la pràctica dels quals és una part essencial de l'assignatura. Les classes magistrals i la resolució d'exercicis i problemes es complementen amb la lectura i consulta de bibliografia i recursos d'informació d'interès (una part en anglès).

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

L'avaluació continuada consta de dos elements:

- Dos treballs en grup (60 %).
- Un examen escrit (40 %).

Els treballs no poden reavaluar-se. La data de lliurament del primer treball és a principis de novembre i la del segon, el dia de l'examen final. Si algun treball no es lliura, la qualificació de l'assignatura és de no presentat. L'examen és una prova escrita individual programada el dia de l'avaluació final indicat al calendari d'exàmens. Es pot reavaluar sempre que estigui suspès amb una nota superior o igual a 4. Si no es fa l'examen i s'han lliurat activitats, la puntuació compta com un 0 en el càlcul de la nota global.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a Secretaria durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals des de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del

semestre.

L'avaluació única consisteix en un examen únic, amb una part pràctica i una de teòrica. Per superar l'assignatura, cal aprovar-lo amb una nota igual o superior a 5. L'examen pot reavaluar-se si s'ha suspès amb una nota superior o igual a 4.

Si no es fa l'examen, la qualificació final de l'assignatura és no presentat.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Caldera-Serrano, Jorge; Arranz-Escacha, Pilar. *Documentación audiovisual en televisión*. Barcelona: Editorial UOC, 2012. 114 p. (Profesional de la información (Editorial UOC); 13). ISBN 978-84-9029-982-1.

The Cambridge Companion to recorded music. Cambridge: Cambridge University Press, cop. 2009. 359 p. (Cambridge companions to music). ISBN 978-0-521-68461-3.

Caridad Sebastián, Mercedes [et al.]. *Documentación audiovisual: nuevas tendencias en el entorno digital*. Madrid: Síntesis, 2011. 231 p. (Comunicación audiovisual (Síntesis); 11). ISBN 978-84-9756-746-6.

Cuadra, Elena de la. *Documentación cinematográfica: roles y fuentes del documentalista en el cine*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 101 p. (Profesional de la información (Editorial UOC); 19). ISBN 978-84-9029-773-5.

Giménez Rayo, Mabel. *Documentación audiovisual de televisión: la selección del material*. Gijón: Trea, 2007. 216 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 171). ISBN 978-84-9704-320-5.

López de Solís, Iris. *El film researcher*. Barcelona: Editorial UOC, 2013. 116 p. (Profesional de la información (Editorial UOC); 13). ISBN: 978-84-9029-933-3.

Royan, Bruce; Cremer, Monika. *Directrices para materiales audiovisuales y multimedia en bibliotecas y otras instituciones*. The Hague: IFLA Headquarters, cop. 2004. 24 p. (IFLA Professionals reports; 84). ISBN 907-09-1699-1.

Pàgina web

Edmonson, Ray. *Filosofía y principios de los archivos audiovisuales*. [S.l.] : Organización de las Naciones Unidas Para la Educación , la Ciencia y la Cultura, 2004.<<http://unesdoc.unesco.org/images/0013/001364/136477s.pdf>>. [Consulta: 29 de maig de 2015].

The moving image genre-form guide [en línia]: *moving image genre list*. Washington, D.C.: The Library of Congress. Motion Picture, Broadcasting & Recorded Sound Division, 1998.
<<http://www.loc.gov/rr/mopic/miggen.html>>. [Consulta: 23 juliol 2014].

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura

Dades generals**Nom de l'assignatura:** Treball de Fi de Grau**Codi de l'assignatura:** 360239**Curs acadèmic:** 2015-2016**Coordinació:** JORDI ARDANUY BARO**Departament:** Dept. Biblioteconomia**Crèdits:** 9**Programa únic:** Sí**Hores estimades de dedicació****Hores totals 225**

Activitats presencials	12
- Tutorització per grups	4
- Pràctiques orals comunicatives	2
- Seminari	6
Treball tutelat/dirigit	133
Aprenentatge autònom	80

Recomanacions

Es recomana haver cursat l'assignatura Pràcticum.

Altres recomanacions

Cal haver superat un total de 180 crèdits.

Requisits

360049 - Metodologia de la Recerca (Obligatòria)

Competències que es desenvolupen**Transversals comunes de la UB**

- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes / capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de prendre decisions i d'adaptació a noves situacions).
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistèmiques).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i una tercera llengua, amb domini del llenguatge especialitzat / capacitat de cercar, usar i integrar la informació).

Transversals de la titulació

- Capacitat d'ús i de gestió de la informació personal.

Específiques de la titulació

- Capacitat d'adquirir, comprendre i actualitzar els coneixements bàsics interdisciplinaris aplicats al coneixement, la informació i la documentació.
- Capacitat d'adquirir, de comprendre i d'actualitzar coneixements sobre la naturalesa del coneixement, de la informació i dels documents, de les diverses maneres de produir-se i del cicle de gestió, les fonts principals d'informació en qualsevol suport i els instruments de representació de la informació i el coneixement.

Objectius d'aprenentatge**Referits a coneixements**

Els objectius estan condicionats tant per la temàtica escollida com pel tipus de treball que es fa i la metodologia emprada. Amb tot, es considera que són objectius força comuns els següents:

- Analitzar l'entorn informatiu de les unitats d'informació i els serveis d'informació.
- Dissenyar un treball de recerca o un projecte de desenvolupament en informació i documentació.
- Elaborar una revisió bibliogràfica sobre un tema en matèria d'informació i de documentació.
- Calcular els recursos humans, materials i temporals per a la realització d'un treball d'investigació o un projecte de desenvolupament en informació i documentació

Referits a habilitats, destreses

- Defensar públicament els resultats del treball davant un tribunal d'avaluació.

Blocs temàtics

1. Aspectes sobre planificació

- 1.1. Determinació d'objectius, context i preguntes clau
- 1.2. Establiment i fonamentació de la metodologia
- 1.3. Selecció de recursos
- 1.4. Establiment d'una temporització

2. Aspectes sobre el desenvolupament del projecte

- 2.1. Revisions bibliogràfiques i aprofundiment en la bibliografia
- 2.2. Elaboració de marcs teòrics
- 2.3. Anàlisi dels resultats
- 2.4. Extracció de conclusions
- 2.5. Definició de perspectives

3. Elements de seguiment i presentació

- 3.1. Informes de progrés del treball i comunicació amb supervisors
- 3.2. Dossier d'aprenentatge i realització d'una autoavaluació
- 3.3. Confecció de resums executius
- 3.4. Presentacions públiques i defenses orals

Metodologia i activitats formatives

El treball de fi de grau consisteix a elaborar i fer un projecte orientat al desenvolupament d'una recerca, servei o producte, o una intervenció en el camp professional, o en un treball bibliogràfic, històric o d'estat de la qüestió sobre un tema de l'àmbit de la informació i la documentació.

L'alumnat ha de presentar el resultat del seu projecte mitjançant un treball escrit, encara que també es pot complementar d'altres documents o productes si a parer del tutor resulten rellevants o indispensables per la naturalesa del projecte.

L'alumnat ha de cercar informació exhaustiva relacionada amb el projecte. El treball escrit ha d'informar de manera explícita i detallada d'aquest procés de cerca.

El semestre anterior a la matrícula es fa una sessió informativa en la qual es proporciona informació general i un calendari de l'assignatura. A l'inici del semestre l'estudiant ha d'emplenar un formulari per presentar una proposta de tema de treball de fi de grau al coordinador. Per assignar un tutor cal que el formulari sigui convenientment omplert seguint diversos requisits formals.

D'altra banda, es programen seminaris de suport i d'exposició del progrés del treball. És obligatori fer un mínim de tres tutories individuals de seguiment del treball amb el tutor assignat repartides de manera força equidistant dins del quadrimestre.

El treball final, amb l'acceptació prèvia del tutor, s'ha de defensar davant un tribunal.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges

El sistema d'avaluació del TFG es basa en la superació de diverses fases en les quals s'avaluen les diferents competències que ha de desplegar l'alumnat. No es pot passar d'una fase a la següent sense obtenir una puntuació mínima en totes les competències avaluable en la fase.

El TFG, sigui de la naturalesa que sigui, necessita una memòria escrita.

Un cop superada la fase d'escriptura de la memòria segons el criteri del tutor, el treball final s'ha d'exposar davant d'un tribunal, que avalua competències relacionades amb la comunicació oral i escrita. L'estudiant n'ha de lliurar també al tribunal un resum executiu en anglès. Durant la defensa oral també s'avalua la competència lingüística oral en anglès.

Per a l'avaluació continuada és imprescindible superar totes les etapes següents:

- Elecció de tema, planificació i desenvolupament (40 %).
- Treball definitiu (20 %).
- Autoconsciència del treball redactat i compliment de compromisos (15 %).
- Resum executiu del treball o projecte i defensa pública davant un tribunal (25 %). Inclou l'avaluació de la competència lingüística en llengua anglesa. S'exigeix un bon nivell de correcció lingüística en els textos presentats i en l'acte de defensa.

La qualificació global de les tres primeres etapes no pot ser inferior a 5 sobre 10, la nota global del resum executiu ha de ser superior a 4 sobre 10 i la nota global de la defensa oral ha de ser també superior a 4 sobre 10. Qui no lliuri la memòria escrita s'avalua com a no presentat. La resta, si no supera l'assignatura, s'avalua com a suspens.

Reavaluació

En la data fixada en el calendari corresponent i abans de la defensa oral, es poden presentar de nou els treballs i els informes d'autoavaluació qualificats amb una nota global inferior a 5 per manca de correcció ortogràfica i sintàctica o altres defectes formals esmenables a criteri del tutor.

Igualment, en el cas de no arribar a un 4 en la defensa oral o en el resum executiu, l'estudiant disposa de la possibilitat d'esmenar els errors davant d'un nou tribunal. Aquesta reavaluació es fa segons la disponibilitat entre sis i deu dies després del final de les defenses públiques i en cap cas s'hi poden presentar estudiants amb qualificació igual o superior a 4, independentment de la puntuació global de l'assignatura. La puntuació global màxima possible en cadascuna de les proves d'aquesta reavaluació és de 5.

Avaluació única

Les característiques de l'assignatura fan que només sigui possible l'avaluació continuada.

Convocatòria extraordinària: condicions específiques

- No es pot variar la temàtica del treball respecte de la darrera convocatòria ordinària.
- Es manté el mateix tutor, llevat de situacions excepcionals, quan així ho consideri el coordinador de l'assignatura.
- És obligatori fer prèviament una entrevista amb el coordinador del treball de fi de grau. Aquesta entrevista ha de demanar-la l'estudiant. Si l'estudiant no fa aquesta entrevista, la

qualificació del treball és de suspès.

- És obligatori fer una tutoria inicial i una altra de seguiment. Condicions de les tutories:
 - Ha de ser l'estudiant qui la demani.
 - Si l'estudiant no fa alguna de les tutories obligatòries, la qualificació del treball és de suspès.
 - El tutor pot demanar a l'estudiant que faci sessions addicionals de tutoria, si ho considera necessari. Aquestes també tenen caràcter obligatori.
- Les dates de lliurament i defensa són les establertes en el calendari d'exàmens i/o en el Campus Virtual de l'assignatura per als estudiants que es troben en convocatòria ordinària.
- Els elements d'avaluació són els mateixos que els establerts per als estudiants que es troben en convocatòria ordinària.

Fonts d'informació bàsica

Llibre

Abadal, Ernest. *Gestión de proyectos en información y documentación*. Gijón: Trea, cop. 2004. 100 p. (Biblioteconomía y administración cultural; 111). ISBN 84-9704-144-5.

Babbie, Earl R. *The practice of social research*. 12th ed. Belmont, Calif.: Wadsworth Cengage, cop. 2010. 530 p. ISBN 978-0-495-59841-1.

Connaway, Lynn Silipigni; Powell, Ronald R. *Basic research methods for librarians*. 5th ed. Santa Barbara, Calif.: Libraries Unlimited, cop. 2010. XII, 370 p. ISBN 978-1-59158-863-4.

Frías, Jose Antonio; Ríos Hilario, Ana Belén (eds.). *Metodologías de investigación en información y documentación*. [Salamanca]: Universidad de Salamanca, 2004. 284 p. (Aquilafuente; 80). ISBN 84-7800-563-3.

Neuman, William Lawrence. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. 7th ed. Boston: Allyn & Bacon, cop. 2011. VIII, 631 p. ISBN 978-0-205-61596-4.

Pérez Navarro, Antoni (coord.). *Treball final de carrera*. Barcelona: UOC, 2008. 148 p. ISBN 978-84-6914-809-9.

Pickard, Alison Jane. *Research methods in information*. London: Facet, 2007. XIX, 329 p. ISBN 978-1-85604-545-2.

Sancho, Jordi. *Com escriure i presentar el millor treball acadèmic*. Barcelona: Eumo, 2014. 115p. ISBN 978-84-9766-499-8.

Walker, Melissa. *Cómo escribir trabajos de investigación*. Barcelona: Gedisa, 2000. 473 p. (Biblioteca de educación (Gedisa). Herramientas universitarias; 3). ISBN 978-84-7432-724-3.

Wildemuth, Barbara M. *Applications of social research methods to questions in information and*

library science. Westport, Conn.: Libraries Unlimited, 2009. VII, 421 p. ISBN 978-1-59158-503-9.

Revisat pels Serveis Lingüístics de la UB.